

Uitgave
in de Nederlandse taal

Mededelingen en bekendmakingen

<u>Nummer</u>	Inhoud	Bladzijde
	I <i>Mededelingen</i>	
	Hof van Justitie	
	HOF VAN JUSTITIE	
2003/C 275/01	Arrest van het Hof van 30 september 2003 in zaak C-301/96: Bondsrepubliek Duitsland tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen („Staatssteun — Beschikking 96/666/EG — Compensatie van economische nadelen als gevolg van deling van Duitsland — Ernstige verstoring van economie van lidstaat — Regionale economische ontwikkeling”)	1
2003/C 275/02	Arrest van het Hof (Vijfde kamer) van 2 oktober 2003 in zaak C-176/99 P: ARBED SA tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen („Hogere voorziening — Overeenkomsten en onderling samenhangende gedragingen — Europese balkenproducenten — Mededeling van punten van bezwaar”)	1
2003/C 275/03	Arrest van het Hof (Vijfde kamer) van 2 oktober 2003 in zaak C-179/99 P: Eurofer ASBL tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen („Hogere voorziening — Overeenkomsten en onderling samenhangende gedragingen — Europese balkenproducenten”)	2
2003/C 275/04	Arrest van het Hof (Vijfde kamer) van 2 oktober 2003 in zaak C-182/99 P: Salzgitter AG tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen („Hogere voorziening — Overeenkomsten en onderling samenhangende gedragingen — Europese balkenproducenten”)	2

2003/C 275/05	Arrest van het Hof (Vijfde kamer) van 2 oktober 2003 in zaak C-194/99 P: Thyssen Stahl AG tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen („Hogere voorziening — Overeenkomsten en onderling samenhangende gedragingen — Europese balkenproducenten”)	3
2003/C 275/06	Arrest van het Hof (Vijfde kamer) van 2 oktober 2003 in zaak C-196/99 P: Siderúrgica Aristrain Madrid SL tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen („Hogere voorziening — Overeenkomsten en onderling samenhangende gedragingen — Europese balkenproducenten”)	3
2003/C 275/07	Arrest van het Hof (Vijfde kamer) van 2 oktober 2003 in zaak C-198/99 P: Empresa Nacional Siderúrgica SA (Ensidesa) tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen („Hogere voorziening — Overeenkomsten en onderling samenhangende gedragingen — Europese balkenproducenten”)	3
2003/C 275/08	Arrest van het Hof (Vijfde kamer) van 2 oktober 2003 in zaak C-199/99 P: Corus UK Ltd tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen („Hogere voorziening — Overeenkomsten en onderling samenhangende gedragingen — Europese balkenproducenten”)	4
2003/C 275/09	Arrest van het Hof van 30 september 2003 in de gevoegde zaken C-57/00 P en C-61/00 P: Freistaat Sachsen tegen Volkswagen AG en Volkswagen Sachsen GmbH („Staatssteun — Compensatie van economische nadelen als gevolg van deling van Duitsland — Ernstige verstoring van economie van lidstaat — Regionale economische ontwikkeling — Communautaire kaderregeling inzake staatssteun aan automobielin-dustrie”)	4
2003/C 275/10	Arrest van het Hof (Zesde kamer) van 2 oktober 2003 in zaak C-322/00: Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Koninkrijk der Nederlanden („Niet-nakoming — Richtlijn 91/676/EEG — Bescherming van water tegen verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen — Artikel 5, leden 4 en 5, en bijlagen II.A.1, 2, 4 en 6, en III.1.2, III.1.3 en III.2 — Capaciteit van tanks voor opslag van dierlijke mest — Beperking van op of in de bodem brengen van meststoffen gebaseerd op balans tussen te verwachten stikstofbehoefte van planten en stikstoftoevoer naar gewassen uit bodem en bemesting — Waarborg dat per jaar op of in bodem gebrachte hoeveelheid dierlijke mest een bepaalde hoeveelheid per hectare niet overschrijdt — Voorschriften in code van goede landbouwpraktijken aangaande perioden, voorwaarden en methoden voor op of in de bodem brengen van meststoffen — Verplichting om alle noodzakelijke aanvullende of verscherpte maatregelen te treffen”)	5
2003/C 275/11	Arrest van het Hof van 23 september 2003 in zaak C-30/01: Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland („Niet-nakoming — Niet-omzetting met betrekking tot Gibraltar van de richtlijnen 67/548/EEG en 87/18/EEG (gevaarlijke chemische stoffen); 93/12/EEG (vloeibare brandstoffen); 79/113/EEG, 84/533/EEG, 84/534/EEG, 84/535/EEG, 84/536/EEG, 84/537/EEG, 84/538/EEG, 86/594/EEG en 86/662/EEG (geluidsemissies); 94/62/EG (verpakkingsafval) en 97/35/EG (doelbewuste introductie van genetisch gemodificeerde organismen in het milieu”)	5

2003/C 275/12	Arrest van het Hof (Vijfde kamer) van 25 september 2003 in zaak C-58/01 (verzoek van de Special Commissioners of Income Tax om een prejudiciële beslissing): Océ van der Grinten NV tegen Commissioners of Inland Revenue („Richtlijn 90/435/EEG — Vennootschapsbelasting — Moedermaatschappijen en dochterondernemingen uit verschillende lidstaten — Begrip bronbelasting”)	7
2003/C 275/13	Arrest van het Hof van 30 september 2003 in zaak C-76/01 P: Comité des industries du coton et des fibres connexes de l'Union européenne (Eurocoton) e.a. („Hogere voorziening — Dumping — Verwerping door Raad van voorstel voor verordening tot instelling van definitieve antidumpingrechten — Ontbreken van gewone meerderheid die nodig is voor vaststelling van verordening — Verstrijken van termijn voor antidumpingonderzoek — Begrip voor beroep vatbare handeling — Motiveringsplicht”)	7
2003/C 275/14	Arrest van het Hof van 23 september 2003 in zaak C-78/01 (verzoek van het Bundesgerichtshof om een prejudiciële beslissing): Bundesverband Güterkraftverkehr und Logistik eV (BGL) tegen Bondsrepubliek Duitsland, vertegenwoordigd door Hauptzollamt Friedrichshafen („Vrij verkeer van goederen — Extern douanevervoer — Vervoer onder dekking van carnet TIR — Overtredingen of onregelmatigheden — Mogelijkheid voor organisatie die zich garant heeft gesteld te bewijzen waar overtreding of onregelmatigheid is begaan — Termijn voor bewijs — Verplichting voor lidstaat die overtreding of onregelmatigheid vaststelt om plaats daarvan op te sporen”)	8
2003/C 275/15	Arrest van het Hof van 23 september 2003 in zaak C-109/01 (verzoek van het Immigration Appeal Tribunal om een prejudiciële beslissing): Secretary of State for the Home Department tegen Hacene Akrich („Vrij verkeer van werknemers — Onderdaan van derde land die gehuwd is met onderdaan van lidstaat — Echtgenoot waarvoor verbod van binnenkomst en verblijf in die lidstaat geldt — Tijdelijke vestiging van echtpaar in andere lidstaat — Vestiging met de bedoeling dat echtgenoot krachtens gemeenschapsrecht recht op binnenkomst en verblijf in eerste lidstaat verkrijgt — Misbruik”)	9
2003/C 275/16	Arrest van het Hof (Vijfde kamer) van 2 oktober 2003 in zaak C-147/01 (verzoek van het Verwaltungsgerichtshof om een prejudiciële beslissing): Weber's Wine World Handels-GmbH, Ernestine Rathgeber, Karl Schlosser, Beta-Leasing GmbH tegen Abgabenberufungskommission Wien („Indirecte belastingen — Belasting op verkoop van alcoholhoudende dranken — Onverenigbaarheid met gemeenschapsrecht — Terugvordering van belasting”)	10
2003/C 275/17	Arrest van het Hof van 30 september 2003 in zaak C-167/01 (verzoek van het Kantongerecht te Amsterdam om een prejudiciële beslissing): Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Amsterdam tegen Inspire Art Ltd („Artikelen 43 EG, 46 EG en 48 EG — In lidstaat opgerichte vennootschap die haar werkzaamheden verricht in andere lidstaat — Toepassing van vennootschapsrecht van lidstaat van vestiging teneinde rechten van derden te beschermen”)	10
2003/C 275/18	Arrest van het Hof (Vijfde kamer) van 2 oktober 2003 in de gevoegde zaken C-172/01 P, C-175/01 P, C-176/01 P en C-180/01 P: International Power plc, British Coal Corporation, PowerGen (UK) plc, Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen National Association of Licensed Opencast Operators (NALOO) („Hogere voorziening — EGKS-Verdrag — Afwijzing van klacht betreffende discriminerende aankooprijzen en onrechtmatige royalty's — Bevoegdheid van Commissie”)	11

2003/C 275/19	Arrest van het Hof van 23 september 2003 in zaak C-192/01: Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Koninkrijk Denemarken („Niet-nakoming — Artikelen 28 EG en 30 EG — Verbod op in handel brengen van levensmiddelen waaraan vitamines en mineralen zijn toegevoegd — Rechtvaardiging — Volksgezondheid — Voedingsbehoefte”)	12
2003/C 275/20	Arrest van het Hof (Zesde kamer) van 11 september 2003 in zaak C-201/01 (verzoek van het Oberste Gerichtshof om een prejudiciële beslissing): Maria Walcher tegen Bundesamt für Soziales und Behindertenwesen Steiermark („Bescherming van werknemers — Insolventie van werkgever — Werkingssfeer van richtlijn 80/987/EEG — Nationale rechtspraak met betrekking tot met kapitaalbreng gelijk te stellen leningen van aandeelhouders — Algehele vervallenverklaring van rechten”)	12
2003/C 275/21	Arrest van het Hof van 30 september 2003 in zaak C-224/01 (verzoek van het Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien om een prejudiciële beslissing): G. Köbler tegen Republiek Oostenrijk („Gelijke behandeling — Bezoldiging van hoogleraren — Indirecte discriminatie — Anciënniteitstoelage — Aansprakelijkheid van lidstaat voor schade die particulieren lijden als gevolg van schending van het gemeenschapsrecht die aan hem kan worden toegerekend — Schendingen die aan nationale rechterlijke instantie kunnen worden toegerekend”)	13
2003/C 275/22	Arrest van het Hof (Vijfde kamer) van 2 oktober 2003 in zaak C-232/01 (verzoek van de Politierechtbank te Mechelen om een prejudiciële beslissing): Strafzaak tegen Hans Van Lent („Vrij verkeer van werknemers — Leasing van voertuigen — Verplichting tot inschrijving van voertuig in lidstaat waar werknemer woont”)	14
2003/C 275/23	Arrest van het Hof van 30 september 2003 in zaak C-239/01: Bondsrepubliek Duitsland tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen („Landbouw — EOGFL — Gedeeltelijke nietigverklaring van verordening (EG) nr. 690/2001 — Bijzondere marktondersteuningsmaatregelen in rundvleessector — Uitvoeringsverordening van Commissie die voorziet in verplichte medefinanciering door lidstaten”)	14
2003/C 275/24	Arrest van het Hof van 30 september 2003 in zaak C-405/01 (verzoek van het Tribunal Supremo om een prejudiciële beslissing): Colegio de Oficiales de la Marina Mercante Española tegen Administración del Estado („Vrij verkeer van werknemers — Artikel 39, lid 4, EG — Betrekkingen in overheidsdienst — Kapiteins en eerste stuurmannen op koopvaardij schepen — Toekenning van bevoegdheden van openbaar gezag aan boord — Aan onderdanen van de vlagstaat voorbehouden betrekkingen — Voor onderdanen van andere lidstaten op voorwaarde van wederkerigheid toegankelijke betrekkingen”)	15
2003/C 275/25	Arrest van het Hof (Eerste kamer) van 2 oktober 2003 in zaak C-411/01 (verzoek van het Tribunal d'instance de Metz om een prejudiciële beslissing): GEFCO SA tegen Receveur principal des douanes („Communautair douanewetboek en uitvoeringsverordening — Regeling passieve veredeling — Vrijstelling van invoerrechten voor veredelingsproducten — Bedrag aftrekbaar in geval van onjuiste vermelding van tariefpost in aangifte van tijdelijke uitvoer van goederen — Verzuim zonder werkelijk gevolg voor juiste werking van regeling passieve veredeling”)	15

<u>Nummer</u>	Inhoud (vervolg)	Bladzijde
2003/C 275/26	Arrest van het Hof (Eerste kamer) van 25 september 2003 in zaak C-437/01: Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Italiaanse Republiek („Niet-nakoming — Richtlijnen 92/12/EEG en 92/81/EEG — Belasting op smeerolie — Accijns op minerale oliën”)	16
2003/C 275/27	Arrest van het Hof van 23 september 2003 in zaak C-452/01 (verzoek van het Verwaltungsgerichtshof om een prejudiciële beslissing): Margarethe Ospelt tegen Schlössle Weissenberg Familienstiftung („Vrij verkeer van kapitaal — Artikel 73 B EG-Verdrag (thans artikel 56 EG) — Artikel 40 en bijlage XII EER-overeenkomst — Procedure van voorafgaande vergunning voor verwerving van landbouw- en bosbouwgrond — Toelaatbaarheid — Voorwaarden”)	16
2003/C 275/28	Arrest van het Hof van 30 september 2003 in zaak C-47/02 (verzoek van het Schleswig-Holsteinisches Oberverwaltungsgericht om een prejudiciële beslissing): Albert Anker, Klaas Ras, Albertus Snoek tegen Bondsrepubliek Duitsland („Vrij verkeer van werknemers — Artikel 39, lid 4, EG — Betrekkingen in overheidsdienst — Kapiteins van vissersschepen — Verlening van bevoegdheden van openbaar gezag aan boord — Aan onderdanen van vlagstaat voorbehouden betrekkingen”)	17
2003/C 275/29	Arrest van het Hof (Vierde kamer) van 11 september 2003 in zaak C-67/02: Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Ierland („Niet-nakoming — Artikel 5 van richtlijn 79/923/EEG — Kwaliteit van schelpdierwater — Programma ter vermindering van verontreiniging”)	17
2003/C 275/30	Arrest van het Hof (Eerste kamer) van 25 september 2003 in zaak C-74/02: Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Bondsrepubliek Duitsland („Niet-nakoming — Richtlijn 1999/94/EG — Niet-uitvoering binnen gestelde termijn”)	18
2003/C 275/31	Arrest van het Hof (Zesde kamer) van 11 september 2003 in zaak C-77/02 (verzoek van het Verwaltungsgericht Sigmaringen om een prejudiciële beslissing): Erika Steinicke tegen Bundesanstalt für Arbeit („Sociale politiek — Gelijke behandeling van mannen en vrouwen — Stelsel van deeltijdarbeid voor oudere werknemers — Richtlijn 76/207/EEG — Indirecte discriminatie — Objectieve rechtvaardiging”)	18
2003/C 275/32	Arrest van het Hof van 30 september 2003 in zaak C-93/02 P: Biret International SA tegen Raad van de Europese Unie („Hogere voorziening — Richtlijnen 81/602/EEG, 88/146/EEG en 96/22/EG — Verbod op gebruik van bepaalde stoffen met hormonale werking — Verbod op invoer uit derde landen van vlees van landbouwhuisdieren waaraan die stoffen zijn toegediend — Beroep tot schadevergoeding — Rechtstreekse werking van overeenkomst tot oprichting van WTO en in bijlage daarbij gevoegde akkoorden — Overeenkomst inzake sanitaire en fytosanitaire maatregelen — Aanbevelingen en uitspraken van Orgaan voor Geschillenbeslechting van WTO”) ...	19

2003/C 275/33	Arrest van het Hof van 30 september 2003 in zaak C-94/02 P: <i>Établissements Biret et Cie SA</i> tegen Raad van de Europese Unie („Hogere voorziening — Richtlijnen 81/602/EEG, 88/146/EEG en 96/22/EG — Verbod op gebruik van bepaalde stoffen met hormonale werking — Verbod op invoer uit derde landen van vlees van landbouwhuisdieren waaraan die stoffen zijn toegediend — Beroep tot schadevergoeding — Rechtstreekse werking van overeenkomst tot oprichting van WTO en in bijlage daarbij gevoegde akkoorden — Overeenkomst inzake sanitaire en fytosanitaire maatregelen — Aanbevelingen en uitspraken van Orgaan voor Geschillenbeslechting van WTO”)	19
2003/C 275/34	Arrest van het Hof van 30 september 2003 in zaak C-140/02 (verzoek van het House of Lords om een prejudiciële beslissing): <i>Regina</i> , op verzoek van <i>S. P. Anastasiou (Pissouri) Ltd e.a.</i> , tegen Minister of Agriculture, Fisheries and Food („Harmonisatie van wetgevingen — Bescherming van gezondheid van planten — Richtlijn 77/93/EEG — Binnenbrengen in Gemeenschap van uit derde landen afkomstige planten waarvoor bijzondere eisen gelden — Bijzondere eisen waaraan niet op andere plaatsen dan op plaats van oorsprong kan worden voldaan — Adequate vermelding van oorsprong op verpakking van planten — Officiële verklaring dat planten van oorsprong zijn uit gebied dat erkend is als zijnde vrij van bedoeld schadelijk organisme”)	20
2003/C 275/35	Arrest van het Hof van 2 oktober 2003 in zaak C-148/02 (verzoek van de Raad van State om een prejudiciële beslissing): <i>Carlos Garcia Avello</i> tegen Belgische Staat („Burgerschap van de Unie — Overdracht van familienaam — Kinderen van onderdanen van lidstaten — Dubbele nationaliteit”)	20
2003/C 275/36	Arrest van het Hof (Zesde kamer) van 25 september 2003 in zaak C-170/02 P: <i>Schlüsserverlag J.S. Moser GmbH e.a.</i> tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen („Hogere voorziening — Beroep wegens nalaten — Mededinging — Klacht — Controle op concentraties — Standpuntbepaling in zin van artikel 232 EG — Niet-ontvankelijkheid”)	21
2003/C 275/37	Arrest van het Hof (Eerste kamer) van 11 september 2003 in zaak C-323/02: Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen <i>Hydrowatt SARL</i> („Arbitrageclausule — Niet-uitvoering van overeenkomst — Ontbinding — Terugbetaling van voorschotten — Rente”)	21
2003/C 275/38	Arrest van het Hof (Eerste kamer) van 2 oktober 2003 in zaak C-348/02: Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Italiaanse Republiek („Niet-nakoming — Niet-omzetting van richtlijn 1999/13/EG”)	22
2003/C 275/39	Arrest van het Hof (Eerste kamer) van 2 oktober 2003 in zaak C-89/03: Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Groothertogdom Luxemburg („Niet-nakoming — Niet-omzetting van richtlijn 93/15/EEG”)	22
2003/C 275/40	Zaak C-208/03 P: Hogere voorziening, op 15 mei 2003 (fax 10.05.2003) ingesteld door <i>J.-M. Le Pen</i> tegen het arrest van het Gerecht van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen (Vijfde kamer) van 10 april 2003 in zaak T-353/00, <i>J.-M. Le Pen</i> tegen Europees Parlement, ondersteund door Franse Republiek	23

<u>Nummer</u>	Inhoud (vervolg)	Bladzijde
2003/C 275/41	Zaak C-299/03: Verzoek van het Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen van 4 juli 2003 om een prejudiciële beslissing in het geding tussen Orthica B.V. en Bondsrepubliek Duitsland, vertegenwoordigd door het Bondsministerie van Consumentenbescherming, Voedselvoorziening en Landbouw, tussengekomen partij: de Vertreter des öffentlichen Interesses bij het Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen	24
2003/C 275/42	Zaak C-316/03: Verzoek van het Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen van 3 juli 2003 om een prejudiciële beslissing in het geding tussen Orthica B.V. en Bondsrepubliek Duitsland, vertegenwoordigd door het Bondsministerie van Consumentenbescherming, Voedselvoorziening en Landbouw, tussengekomen partij: de Vertreter des öffentlichen Interesses bij het Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen	25
2003/C 275/43	Zaak C-317/03: Verzoek van het Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen van 7 juli 2003 om een prejudiciële beslissing in het geding tussen Orthica B.V. en Bondsrepubliek Duitsland, vertegenwoordigd door het Bondsministerie van Consumentenbescherming, Voedselvoorziening en Landbouw, tussengekomen partij: de Vertreter des öffentlichen Interesses bij het Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen	27
2003/C 275/44	Zaak C-318/03: Verzoek van het Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen van 8 juli 2003 om een prejudiciële beslissing in het geding tussen Orthica B.V. en Bondsrepubliek Duitsland, vertegenwoordigd door het Bondsministerie van Consumentenbescherming, Voedselvoorziening en Landbouw, tussengekomen partij: de Vertreter des öffentlichen Interesses bij het Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen	28
2003/C 275/45	Zaak C-372/03: Beroep, op 2 september 2003 ingesteld door Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Bondsrepubliek Duitsland	30
2003/C 275/46	Zaak C-380/03: Beroep, op 10 september 2003 ingesteld door Bondsrepubliek Duitsland tegen Europees Parlement en Raad van de Europese Unie	31
2003/C 275/47	Zaak C-382/03: Verzoek van het Supreme Court, Ireland van 2 april 2003 om een prejudiciële beslissing in het geding tussen Ryanair Ltd en Aer Rianta cpt	32
2003/C 275/48	Zaak C-385/03: Verzoek van het Bundesfinanzhof van 30 juli 2003 om een prejudiciële beslissing in het geding tussen Hauptzollamt Hamburg-Jonas en Käserei Champignon Hofmeister GmbH & Co. KG	32
2003/C 275/49	Zaak C-388/03: Beroep, op 5 september 2003 ingesteld door het Koninkrijk der Nederlanden tegen de Commissie van de Europese Gemeenschappen	32

<u>Nummer</u>	Inhoud (vervolg)	Bladzijde
2003/C 275/50	Zaak C-397/03 P: Hogere voorziening, op 24 september 2003 ingesteld door Archer Daniels Midland Company en Archer Daniels Midland Ingredients Limited tegen het arrest van het Gerecht van eerste aanleg (Vierde kamer) van 9 juli 2003 in zaak T-224/00, Archer Daniels Midland Company en Archer Daniels Midland Ingredients Limited tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen	33
2003/C 275/51	Zaak C-398/03: Verzoek van de Helsingin hallinto-oikeus om een prejudiciële beslissing in de zaak E. Gavrielides Oy	34
2003/C 275/52	Zaak C-399/03: Beroep, op 25 september 2003 ingesteld door Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Raad van de Europese Unie	35
2003/C 275/53	Zaak C-400/03: Verzoek van het Tribunal d'instance du VII ^e arrondissement de Paris van 21 augustus 2003 om een prejudiciële beslissing in het geding tussen Waterman SA en Directeur général des douanes et droits indirects	36
2003/C 275/54	Zaak C-404/03: Verzoek van het Tribunal de grande instance du Mans van 8 september om een prejudiciële beslissing in het geding tussen Procureur de la République en Olivier Dupuy en Hervé Rouvre	36
2003/C 275/55	Zaak C-407/03: Beroep, op 29 september 2003 ingesteld door Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Republiek Finland	36
2003/C 275/56	Zaak C-408/03: Beroep, op 30 september 2003 ingesteld door Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Koninkrijk België	37
2003/C 275/57	Zaak C-409/03: Verzoek van het Bundesfinanzhof van 15 juli 2003 om een prejudiciële beslissing in het geding tussen SEPA Société d'Exportation de Produits Agricoles S.A., en Hauptzollamt Hamburg-Jonas	38
2003/C 275/58	Zaak C-413/03: Beroep, op 2 oktober 2003 ingesteld door Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Ierland	38
2003/C 275/59	Zaak C-414/03: Beroep, op 2 oktober 2003 ingesteld door Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Bondsrepubliek Duitsland	39
2003/C 275/60	Zaak C-416/03: Beroep, op 3 oktober 2003 ingesteld door Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Helleense Republiek	39
2003/C 275/61	Zaak C-417/03: Beroep, op 3 oktober 2003 ingesteld door Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Koninkrijk België	39

<u>Nummer</u>	Inhoud (vervolg)	Bladzijde
2003/C 275/62	Zaak C-418/03: Beroep, op 3 oktober 2003 ingesteld door Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Groot-Hertogdom Luxemburg	40
2003/C 275/63	Zaak C-419/03: Beroep, op 3 oktober 2003 ingesteld door Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Franse Republiek	40
2003/C 275/64	Zaak C-420/03: Beroep, op 3 oktober 2003 ingesteld door Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Bondsrepubliek Duitsland	41
2003/C 275/65	Zaak C-421/03: Beroep, op 3 oktober 2003 ingesteld door Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Republiek Oostenrijk	41
2003/C 275/66	Zaak C-422/03: Beroep, op 3 oktober 2003 ingesteld door de Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen het Koninkrijk der Nederlanden	41
2003/C 275/67	Zaak C-423/03: Beroep, op 3 oktober 2003 ingesteld door Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Republiek Finland	42
2003/C 275/68	Zaak C-424/03: Beroep, op 3 oktober 2003 ingesteld door Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen het Koninkrijk Spanje	42
GERECHT VAN EERSTE AANLEG		
2003/C 275/69	Arrest van het Gerecht van eerste aanleg van 17 september 2003 in zaak T-137/01: Stadtsportverband Neuss eV tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen („Beroep tot nietigverklaring — Eurathlon-programma — Communautaire financiële bijstand — Gedeeltelijke terugvordering — Motiveringsplicht — Berekeningswijze — Verjaring — Niet-vergoedbare uitgaven”)	43
2003/C 275/70	Arrest van het Gerecht van eerste aanleg van 17 september 2003 in de gevoegde zaken T-309/01 en T-239/02: Peter Biegi Nahrungsmittel GmbH en Commonfood Handelsgesellschaft für Agrar-Produkte mbH tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen („Boeking achteraf van invoerrechten — Voorwaarden — Artikel 220, lid 2, sub b, van verordening (EG) nr. 2193/92 — Vergissing die kon worden ontdekt — Zorgvuldigheid — Verordening (EG) nr. 774/94 — Gecombineerde Nomenclatuur — WTO-tariefcontingenten”)	43
2003/C 275/71	Arrest van het Gerecht van eerste aanleg van 18 september 2003 in zaak T-321/01: Internationaler Hilfsfonds eV tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen („Ontwikkelingssamenwerking — Communautaire medefinanciering van door NGO's gevoerde acties — Niet-inaanmerkingkoming van NGO — Afwijzing van aanvraag om medefinanciering”)	43

<u>Nummer</u>	Inhoud (vervolg)	Bladzijde
2003/C 275/72	Arrest van het Gerecht van eerste aanleg van 17 september 2003 in zaak T-71/02: Classen Holding KG tegen Bureau voor harmonisatie binnen de interne markt (merken, tekeningen en modellen) (BHIM) („Gemeenschapsmerk — Ontvankelijkheid van beroep voor kamer van beroep — Vormvereisten — Indiening van uiteenzetting van gronden van beroep — Termijn voor indiening van verzoek tot herstel in vorige toestand — Artikelen 59 en 78 van verordening (EG) nr. 40/94”)	44
2003/C 275/73	Arrest van het Gerecht van eerste aanleg van 17 september 2003 in zaak T-76/02: Mara Messina tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen („Verordening (EG) nr. 1049/2001 — Toegang tot documenten — Niet-openbaarmaking van document afkomstig van lidstaat zonder zijn voorafgaande toestemming”)	44
2003/C 275/74	Beschikking van het Gerecht van eerste aanleg van 25 juni 2003 in zaak T-41/01, Rafael Pérez Escolar tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen (Staatssteun — Klacht — Beroep wegens nalaten — Procesbevoegdheid — Ontvankelijkheid)	45
2003/C 275/75	Beschikking van het Gerecht van eerste aanleg van 15 juli 2003 in zaak T-371/02: B. Barbé tegen Europees Parlement (Procedure tot leggen van derdenbeslag op loon — Niet-uitbetaling aan beslagleggende schuldeiser van vóór opheffing derdenbeslag ingehouden salaris — Kennelijke niet-ontvankelijkheid)	45
2003/C 275/76	Beschikking van de President van het Gerecht van eerste aanleg van 5 augustus 2003 in zaak T-79/03 R, Industrie riunite odolesi SpA (IRO) tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen (Kort geding — Mededinging — Betaling van geldboete — Bankgarantie — Spoedeisendheid — Geen)	45
2003/C 275/77	Zaak T-301/03: Beroep, op 29 augustus 2003 ingesteld door Canali Ireland Limited tegen Bureau voor harmonisatie binnen de interne markt (merken, tekeningen en modellen)	46
2003/C 275/78	Zaak T-303/03: Beroep, op 4 september 2003 ingesteld door Lidl Stiftung & Co. KG tegen Bureau voor harmonisatie binnen de interne markt (merken, tekeningen en modellen)	46
2003/C 275/79	Zaak T-305/03: Beroep, op 8 september 2003 ingesteld door OpusDent GmbH tegen Bureau voor harmonisatie binnen de interne markt (merken, tekeningen en modellen)	47
2003/C 275/80	Zaak T-309/03: Beroep, op 8 september 2003 ingesteld door Manel Camós Grau tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen	47
2003/C 275/81	Zaak T-311/03: Beroep, op 12 september 2003 ingesteld door Nürburgring GmbH tegen Europees Parlement en Raad van de Europese Unie	48

<u>Nummer</u>	Inhoud (vervolg)	Bladzijde
2003/C 275/82	Zaak T-313/03: Beroep, op 11 september 2003 ingesteld door Annelies Keyman tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen	49
2003/C 275/83	Zaak T-314/03: Beroep, op 15 september 2003 ingesteld door vennootschap Musée Grévin tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen	49
2003/C 275/84	Zaak T-320/03: Beroep, op 15 september 2003 ingesteld door Citicorp tegen Bureau voor harmonisatie binnen de interne markt (merken, tekeningen en modellen)	50
2003/C 275/85	Zaak T-321/03: Beroep, op 8 september 2003 ingesteld door Juckem GmbH en anderen tegen Europees Parlement en Raad van de Europese Unie	50
2003/C 275/86	Zaak T-323/03: Beroep, op 12 september 2003 ingesteld door La Baronia de Turis, Cooperativa Valenciana tegen Bureau voor harmonisatie binnen de interne markt (BHIM)	51
2003/C 275/87	Zaak T-324/03: Beroep, op 15 september 2003 ingesteld door Heinrich Winter tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen	52
2003/C 275/88	Zaak T-328/03: Beroep, op 25 september 2003 ingesteld door O ₂ (Germany) GmbH & Co. OHG tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen	52
2003/C 275/89	Zaak T-329/03: Beroep, op 25 september 2003 ingesteld door F. A. Ricci tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen	53
2003/C 275/90	Gedeeltelijke doorhaling van zaak T-33/01	54
2003/C 275/91	Doorhaling van zaak T-58/02	54
2003/C 275/92	Doorhaling van zaak T-143/03 R	54
<hr/>		
	II <i>Vorbereidende besluiten</i>	
	.....	
<hr/>		
	III <i>Bekendmakingen</i>	
2003/C 275/93	Laatste publicatie van het Hof van Justitie in het <i>Publicatieblad van de Europese Unie</i> PB C 264 van 1.11.2003	55

I

(Mededelingen)

HOF VAN JUSTITIE

HOF VAN JUSTITIE

ARREST VAN HET HOF

van 30 september 2003

in zaak C-301/96: Bondsrepubliek Duitsland tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen ⁽¹⁾

(„Staatssteun — Beschikking 96/666/EG — Compensatie van economische nadelen als gevolg van deling van Duitsland — Ernstige verstoring van economie van lidstaat — Regionale economische ontwikkeling”)

(2003/C 275/01)

(Procestaal: Duits)

(Voorlopige vertaling; de definitieve vertaling verschijnt in de Jurisprudentie van het Hof)

In zaak C-301/96, Bondsrepubliek Duitsland (gemachtigden: W.-D. Plessing en T. Oppermann) tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen (gemachtigde: K.-D. Borchardt, bijgestaan door M. Núñez Müller), ondersteund door Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland (gemachtigde: J.E. Collins), betreffende een beroep tot gedeeltelijke nietigverklaring van beschikking 96/666/EG van de Commissie van 26 juni 1996 betreffende steun van Duitsland aan het Volkswagen-concern voor de fabrieken in Mosel en in Chemnitz (PB L 308, blz. 46), heeft het Hof, samengesteld als volgt: G. C. Rodríguez Iglesias, president, J.-P. Puissechot, M. Wathelet, R. Schintgen en C. W. A. Timmermans, kamerpresidenten, D. A. O. Edward, P. Jann, V. Skouris, F. Macken (rapporteur), S. von Bahr en J. N. Cunha Rodrigues, rechters; advocaat-generaal: J. Mischo; griffier: H. A. Rühl, hoofdadministrateur, op 30 september 2003 een arrest gewezen waarvan het dictum luidt als volgt:

1) Verwerpt het beroep.

2) Verwijst de Bondsrepubliek Duitsland in de kosten.

3) Verstaat dat het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland zijn eigen kosten zal dragen.

(¹) PB C 336 van 9.11.1996.

ARREST VAN HET HOF

(Vijfde kamer)

van 2 oktober 2003

in zaak C-176/99 P: ARBED SA tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen ⁽¹⁾

(„Hogere voorziening — Overeenkomsten en onderling samenhangende gedragingen — Europese balkenproducenten — Mededeling van punten van bezwaar”)

(2003/C 275/02)

(Procestaal: Frans)

(Voorlopige vertaling; de definitieve vertaling verschijnt in de Jurisprudentie van het Hof)

In zaak C-176/99 P, ARBED SA gevestigd te Luxemburg (Luxemburg), (advocaat: A. Vandencastele), betreffende hogere voorziening tegen het arrest van het Gerecht van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen (Tweede kamer — uitgebreid) van 11 maart 1999, ARBED/Commissie (T-137/94, Jurispr. blz. II-303), strekkende tot vernietiging van dat arrest, andere partij bij de procedure: Commissie van de Europese Gemeenschappen (gemachtigden: J. Currall en W. Wils, bijgestaan door J.-Y. Art), heeft het Hof (Vijfde kamer), samengesteld als volgt: M. Wathelet, kamerpresident, D. A. O. Edward, A. La Pergola, P. Jann (rapporteur) en S. von Bahr, rechters; advocaat-generaal: C. Stix-Hackl; griffier: M.-F. Contet, hoofdadministrateur, op 2 oktober 2003 een arrest gewezen waarvan het dictum luidt als volgt:

- 1) Vernietigt het arrest van het Gerecht van eerste aanleg van 11 maart 1999, ARBED/Commissie (T-137/94).
- 2) Verklaart nietig beschikking 94/215/EGKS van de Commissie van 16 februari 1994 inzake een procedure op grond van artikel 65 van het EGKS-Verdrag betreffende overeenkomsten en onderling samenhangende gedragingen van Europese balkenproducenten, voorzover zij betrekking heeft op ARBED SA.
- 3) Verwijst de Commissie van de Europese Gemeenschappen in de kosten van beide instanties.

(¹) PB C 299 van 16.10.1999.

ARREST VAN HET HOF

(Vijfde kamer)

van 2 oktober 2003

in zaak C-179/99 P: Eurofer ASBL tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen (¹)

(„Hogere voorziening — Overeenkomsten en onderling samenhangende gedragingen — Europese balkenproducenten”)

(2003/C 275/03)

(Procestaal: Duits)

(Voorlopige vertaling; de definitieve vertaling verschijnt in de Jurisprudentie van het Hof)

In zaak C-179/99 P, Eurofer ASBL, gevestigd te Luxemburg (Luxemburg), (advocaat: N. Koch), betreffende hogere voorziening tegen het arrest van het Gerecht van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen (Tweede kamer — uitgebreid) van 11 maart 1999, Eurofer/Commissie (T-136/94, Jurispr. blz. II-263), strekkende tot vernietiging van dat arrest, andere partij bij de procedure: Commissie van de Europese Gemeenschappen (gemachtigden: J. Currall en W. Wils, bijgestaan door H.-J. Freund), heeft het Hof (Vijfde kamer), samengesteld als volgt: M. Wathelet, kamerpresident, D. A. O. Edward, A. La Pergola, P. Jann (rapporteur) en S. von Bahr, rechters; advocaat-generaal: C. Stix-Hackl; griffier: M.-F. Contet, hoofdadministrateur, op 2 oktober 2003 een arrest gewezen waarvan het dictum luidt als volgt:

- 1) *Wijst de hogere voorziening af.*
- 2) *Verwijst Eurofer ASBL in de kosten.*

(¹) PB C 299 van 16.10.1999.

ARREST VAN HET HOF

(Vijfde kamer)

van 2 oktober 2003

in zaak C-182/99 P: Salzgitter AG tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen (¹)

(„Hogere voorziening — Overeenkomsten en onderling samenhangende gedragingen — Europese balkenproducenten”)

(2003/C 275/04)

(Procestaal: Duits)

(Voorlopige vertaling; de definitieve vertaling verschijnt in de Jurisprudentie van het Hof)

In zaak C-182/99 P, Salzgitter AG, voorheen Preussag Stahl AG, gevestigd te Salzgitter (Duitsland), (advocaten: H. Satzky en C. Frick), betreffende hogere voorziening tegen het arrest van het Gerecht van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen (Tweede kamer — uitgebreid) van 11 maart 1999, Preussag/Commissie (T-148/94, Jurispr. blz. II-613), strekkende tot gedeeltelijke vernietiging van dat arrest, andere partij bij de procedure: Commissie van de Europese Gemeenschappen (gemachtigden: J. Currall en W. Wils, bijgestaan door H.-J. Freund), heeft het Hof (Vijfde kamer), samengesteld als volgt: M. Wathelet, kamerpresident, D. A. O. Edward, A. La Pergola, P. Jann (rapporteur) en S. von Bahr, rechters; advocaat-generaal: C. Stix-Hackl; griffier: M.-F. Contet, hoofdadministrateur, op 2 oktober 2003 een arrest gewezen waarvan het dictum luidt als volgt:

- 1) *Wijst de hogere voorziening af.*
- 2) *Verwijst Salzgitter AG in de kosten.*

(¹) PB C 299 van 16.10.1999.

ARREST VAN HET HOF**(Vijfde kamer)****van 2 oktober 2003****in zaak C-194/99 P: Thyssen Stahl AG tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen** ⁽¹⁾**(„Hogere voorziening — Overeenkomsten en onderling samenhangende gedragingen — Europese balkenproducenten”)**

(2003/C 275/05)

(Procestaal: Duits)

(Voorlopige vertaling; de definitieve vertaling verschijnt in de Jurisprudentie van het Hof)

In zaak C-194/99 P, Thyssen Stahl AG, gevestigd te Duisburg (Duitsland) (advocaat: F. Montag), betreffende hogere voorziening tegen het arrest van het Gerecht van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen (Tweede kamer — uitgebreid) van 11 maart 1999, Thyssen Stahl/Commissie (T-141/94, Jurispr. blz. II-347), strekkende tot gedeeltelijke vernietiging van dat arrest, andere partij bij de procedure: Commissie van de Europese Gemeenschappen (gemachtigden: J. Currall en W. Wils, bijgestaan door H.-J. Freund), heeft het Hof (Vijfde kamer), samengesteld als volgt: M. Wathelet, kamerpresident, D. A. O. Edward, A. La Pergola, P. Jann (rapporteur) en S. von Bahr, rechters; advocaat-generaal: C. Stix-Hackl; griffier: M.-F. Contet, hoofdadministrateur, op 2 oktober 2003 een arrest gewezen waarvan het dictum luidt als volgt:

- 1) *Wijst de hogere voorziening af.*
- 2) *Verwijst Thyssen Stahl AG in de kosten.*

⁽¹⁾ PB C 299 van 16.10.1999.**ARREST VAN HET HOF****(Vijfde kamer)****van 2 oktober 2003****in zaak C-196/99 P: Siderúrgica Aristrain Madrid SL tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen** ⁽¹⁾**(„Hogere voorziening — Overeenkomsten en onderling samenhangende gedragingen — Europese balkenproducenten”)**

(2003/C 275/06)

(Procestaal: Spaans)

(Voorlopige vertaling; de definitieve vertaling verschijnt in de Jurisprudentie van het Hof)

In zaak C-196/99 P, Siderúrgica Aristrain Madrid SL gevestigd te Madrid (Spanje) (advocaten: A. Creus Carreras en N. Lacalle

Mangas), betreffende hogere voorziening tegen het arrest van het Gerecht van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen (Tweede kamer — uitgebreid) van 11 maart 1999, Aristrain/Commissie (T-156/94, Jurispr. blz. II-645), strekkende tot vernietiging van dat arrest, andere partij bij de procedure: Commissie van de Europese Gemeenschappen (gemachtigden: J. Currall en W. Wils, bijgestaan door J. Rivas de Andrés), heeft het Hof (Vijfde kamer), samengesteld als volgt: M. Wathelet, kamerpresident, D. A. O. Edward, A. La Pergola, P. Jann (rapporteur) en S. von Bahr, rechters; advocaat-generaal: C. Stix-Hackl; griffier: M.-F. Contet, hoofdadministrateur, op 2 oktober 2003 een arrest gewezen waarvan het dictum luidt als volgt:

- 1) *Vernietigt het arrest van het Gerecht van eerste aanleg van 11 maart 1999, Aristrain/Commissie (T-156/94), voorzover daarbij het beroep tot nietigverklaring van beschikking 94/215/EGKS van de Commissie van 16 februari 1994 inzake een procedure op grond van artikel 65 van het EGKS-Verdrag betreffende overeenkomsten en onderling samenhangende gedragingen van Europese balkenproducenten, ongegrond is verklaard wat de veroordeling van Siderúrgica Aristrain Madrid SL betreft tot betaling van een geldboete die ook rekening houdt met het gedrag van Aristrain Olaberria SL.*
- 2) *Wijst de hogere voorziening af voor het overige.*
- 3) *Verwijst de zaak naar het Gerecht van eerste aanleg.*
- 4) *Houdt de beslissing omtrent de kosten aan.*

⁽¹⁾ PB C 299 van 16.10.1999.**ARREST VAN HET HOF****(Vijfde kamer)****van 2 oktober 2003****in zaak C-198/99 P: Empresa Nacional Siderúrgica SA (Ensidesa) tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen** ⁽¹⁾**(„Hogere voorziening — Overeenkomsten en onderling samenhangende gedragingen — Europese balkenproducenten”)**

(2003/C 275/07)

(Procestaal: Spaans)

(Voorlopige vertaling; de definitieve vertaling verschijnt in de Jurisprudentie van het Hof)

In zaak C-198/99 P, Empresa Nacional Siderúrgica SA (Ensidesa), gevestigd te Avilés (Spanje), (advocaten: S. Martínez Lage en J. Pérez-Bustamante Köster), betreffende hogere voorziening tegen het arrest van het Gerecht van eerste aanleg van de

Europese Gemeenschappen (Tweede kamer — uitgebreid) van 11 maart 1999, Ensidesa/Commissie (T-157/94, Jurispr. blz. II-707), strekkende tot vernietiging van dat arrest, andere partij bij de procedure: Commissie van de Europese Gemeenschappen (gemachtigden: J. Currall en W. Wils), bijgestaan door J. Rivas de Andrés heeft het Hof (Vijfde kamer), samengesteld als volgt: M. Wathelet, kamerpresident, D. A. O. Edward, A. La Pergola, P. Jann (rapporteur) en S. von Bahr, rechters; advocaat-generaal: C. Stix-Hackl; griffier: M.-F. Contet, hoofdadministrateur, op 2 oktober 2003 een arrest gewezen waarvan het dictum luidt als volgt:

- 1) *Wijst de hogere voorziening af.*
- 2) *Verwijst Empresa Nacional Siderúrgica SA (Ensidesa) in de kosten.*

(¹) PB C 299 van 16.10.1999.

ARREST VAN HET HOF

(Vijfde kamer)

van 2 oktober 2003

in zaak C-199/99 P: Corus UK Ltd tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen (¹)

(„Hogere voorziening — Overeenkomsten en onderling samenhangende gedragingen — Europese balkenproducenten”)

(2003/C 275/08)

(Procestaal: Engels)

(Voorlopige vertaling; de definitieve vertaling verschijnt in de Jurisprudentie van het Hof)

In zaak C-199/99 P, Corus UK Ltd, voorheen British Steel plc, gevestigd te Londen (Verenigd Koninkrijk), (advocaten: P. Collins en M. Levitt, solicitors), betreffende hogere voorziening tegen het arrest van het Gerecht van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen (Tweede kamer — uitgebreid) van 11 maart 1999, British Steel/Commissie (T-151/94, Jurispr. blz. II-629), strekkende tot vernietiging van dat arrest, andere partij bij de procedure: Commissie van de Europese Gemeenschappen (gemachtigden: J. Currall en W. Wils, bijgestaan door J. Flynn, barrister), heeft het Hof (Vijfde kamer), samengesteld als volgt: M. Wathelet, kamerpresident, D. A. O. Edward, A. La Pergola, P. Jann (rapporteur) en S. von Bahr, rechters; advocaat-generaal: C. Stix-Hackl; griffier: M.-F. Contet, hoofdadministrateur, op 2 oktober 2003 een arrest gewezen waarvan het dictum luidt als volgt:

- 1) *Wijst de hogere voorziening af.*
- 2) *Verwijst Corus UK Ltd in de kosten.*

(¹) PB C 204 van 17.7.1999.

ARREST VAN HET HOF

van 30 september 2003

in de gevoegde zaken C-57/00 P en C-61/00 P: Freistaat Sachsen tegen Volkswagen AG en Volkswagen Sachsen GmbH (¹)

(„Staatssteun — Compensatie van economische nadelen als gevolg van deling van Duitsland — Ernstige verstoring van economie van lidstaat — Regionale economische ontwikkeling — Communautaire kaderregeling inzake staatssteun aan automobiellindustrie”)

(2003/C 275/09)

(Procestaal: Duits)

(Voorlopige vertaling; de definitieve vertaling verschijnt in de Jurisprudentie van het Hof)

In de gevoegde zaken C-57/00 P en C-61/00 P, Freistaat Sachsen (advocaat: J. Sedemund), domicilie gekozen hebbende te Luxemburg (C-57/00 P), Volkswagen AG en Volkswagen Sachsen GmbH (advocaat: M. Schütte), domicilie gekozen hebbende te Luxemburg (C-61/00 P), betreffende twee hogere voorzieningen tegen het arrest van het Gerecht van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen (Tweede kamer — uitgebreid) van 15 december 1999, Freistaat Sachsen e.a./Commissie (T-132/96 en T-143/96, Jurispr. blz. II-3663), strekkende tot vernietiging van dat arrest, andere partijen bij de procedure: Commissie van de Europese Gemeenschappen (gemachtigde: K.-D. Borchardt, bijgestaan door M. Núñez-Müller), domicilie gekozen hebbende te Luxemburg, Bondsrepubliek Duitsland (gemachtigde: T. Oppermann) en Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, heeft het Hof, samengesteld als volgt: G. C. Rodríguez Iglesias, president, J.-P. Puissochet, M. Wathelet, R. Schintgen en C. W. A. Timmermans, kamerpresidenten, D. A. O. Edward, P. Jann, V. Skouris, F. Macken (rapporteur), S. von Bahr en J. N. Cunha Rodrigues, rechters; advocaat-generaal: J. Mischo; griffier: H. A. Rühl, hoofdadministrateur, op 30 september 2003 een arrest gewezen waarvan het dictum luidt als volgt:

- 1) *Wijst de hogere voorzieningen af.*
- 2) *Verwijst de Freistaat Sachsen in de kosten in zaak C-57/00 P.*
- 3) *Verwijst Volkswagen AG en Volkswagen Sachsen GmbH in de kosten in zaak C-61/00 P.*

4) Verstaat dat de Bondsrepubliek Duitsland haar eigen kosten draagt.

(¹) PB C 163 van 10.6.2000.

ARREST VAN HET HOF

(Zesde kamer)

van 2 oktober 2003

in zaak C-322/00: Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Koninkrijk der Nederlanden (¹)

(„Niet-nakoming — Richtlijn 91/676/EEG — Bescherming van water tegen verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen — Artikel 5, leden 4 en 5, en bijlagen II.A.1, 2, 4 en 6, en III.1.2, III.1.3 en III.2 — Capaciteit van tanks voor opslag van dierlijke mest — Beperking van op of in de bodem brengen van meststoffen gebaseerd op balans tussen te verwachten stikstofbehoefte van planten en stikstoftoevoer naar gewassen uit bodem en bemesting — Waarborg dat per jaar op of in bodem gebrachte hoeveelheid dierlijke mest een bepaalde hoeveelheid per hectare niet overschrijdt — Voorschriften in code van goede landbouwpraktijken aangaande perioden, voorwaarden en methoden voor op of in de bodem brengen van meststoffen — Verplichting om alle noodzakelijke aanvullende of verscherpte maatregelen te treffen”)

(2003/C 275/10)

(Procestaal: Nederlands)

In zaak C-322/00, Commissie van de Europese Gemeenschappen (gemachtigden: G. Valero Jordana en C. van Hauwaert) tegen Koninkrijk der Nederlanden (gemachtigde: J.G.M. van Bakel), betreffende een verzoek om vast te stellen dat het Koninkrijk der Nederlanden, door niet de noodzakelijke wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen vast te stellen als bedoeld in artikel 4, artikel 5, leden 4 en 5, bijlage II.A.1, 2, 4 en 6, en bijlage III.1.2, III.1.3 en III.2 van richtlijn 91/676/EEG van de Raad van 12 december 1991 inzake de bescherming van water tegen verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen (PB L 375, blz. 1), de krachtens deze richtlijn op hem rustende verplichtingen niet is nagekomen, heeft het Hof (Zesde kamer), samengesteld als volgt: J.-P. Puissochet, kamerpresident, C. Gulmann, V. Skouris, F. Macken (rapporteur) en N. Colneric, rechters; advocaat-generaal: P. Léger; griffier: H. A. Rühl, hoofdadministrateur, op 2 oktober 2003 een arrest gewezen waarvan het dictum luidt als volgt:

1) Door niet de noodzakelijke wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen vast te stellen die zijn voorgeschreven in:

— artikel 5, lid 4, sub a, van richtlijn 91/676/EEG van de Raad van 12 december 1991 inzake de bescherming van water tegen verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen, juncto bijlage III.1.2, III.1.3 en III.2 daarbij;

— artikel 5, lid 4, sub b, van deze richtlijn, junctis artikel 4, lid 1, sub a, en bijlage II.A.1, 2, 4 en 6, daarbij;

— artikel 5, lid 5, van deze richtlijn,

heeft het Koninkrijk der Nederlanden niet voldaan aan de krachtens richtlijn 91/676 op hem rustende verplichtingen.

2) Het Koninkrijk der Nederlanden wordt verwezen in de kosten.

(¹) PB C 335 van 25.11.2002.

ARREST VAN HET HOF

van 23 september 2003

in zaak C-30/01: Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland (¹)

(„Niet-nakoming — Niet-omzetting met betrekking tot Gibraltar van de richtlijnen 67/548/EEG en 87/18/EEG (gevaarlijke chemische stoffen); 93/12/EEG (vloeibare brandstoffen); 79/113/EEG, 84/533/EEG, 84/534/EEG, 84/535/EEG, 84/536/EEG, 84/537/EEG, 84/538/EEG, 86/594/EEG en 86/662/EEG (geluidsemissies); 94/62/EG (verpakkingsafval) en 97/35/EG (doelbewuste introductie van genetisch gemodificeerde organismen in het milieu)”)

(2003/C 275/11)

(Procestaal: Engels)

(Voorlopige vertaling; de definitieve vertaling verschijnt in de Jurisprudentie van het Hof)

In zaak C-30/01, Commissie van de Europese Gemeenschappen (gemachtigde: R.B. Wainwright) ondersteund door Koninkrijk Spanje (gemachtigde: R. Silva de Lapuerta) tegen Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland (gemachtigde: R. Magrill, bijgestaan door D. Wyatt QC), betreffende een verzoek om vast te stellen dat het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, door met betrekking tot Gibraltar niet de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen vast te stellen die nodig zijn om te voldoen aan:

- richtlijn 67/548/EEG van de Raad van 27 juni 1967 betreffende de aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen inzake de indeling, de verpakking en het kenmerken van gevaarlijke stoffen (PB L 196, blz. 1), zoals gewijzigd bij richtlijn 97/69/EG van de Commissie van 5 december 1997 (PB L 343, blz. 19);
  - richtlijn 87/18/EEG van de Raad van 18 december 1986 betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen inzake de toepassing van de beginselen van goede laboratoriumpraktijken en het toezicht op de toepassing ervan voor tests op chemische stoffen (PB 1987, L 15, blz. 29);
  - richtlijn 93/12/EEG van de Raad van 23 maart 1993 betreffende het zwavelgehalte van bepaalde vloeibare brandstoffen (PB L 74, blz. 81), zoals gewijzigd bij richtlijn 98/70/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 oktober 1998 (PB L 350, blz. 58);
  - richtlijn 79/113/EEG van de Raad van 19 december 1978 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake het bepalen van het geluid dat door bouwterreinmachines en bouwterreinmaterieel wordt uitgestraald (PB L 33, blz. 15), zoals gewijzigd bij richtlijn 85/405/EEG van de Commissie van 11 juli 1985 (PB L 233, blz. 9);
  - richtlijn 84/533/EEG van de Raad van 17 september 1984 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten inzake het toelaatbare geluidsvermogensniveau van motorcompressoren (PB L 300, blz. 123), zoals gewijzigd bij richtlijn 85/406/EEG van de Commissie van 11 juli 1985 (PB L 233, blz. 11);
  - richtlijn 84/534/EEG van de Raad van 17 september 1984 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten inzake het toelaatbare geluidsvermogensniveau van torenkranen (PB L 300, blz. 130), zoals gewijzigd bij richtlijn 87/405/EEG van de Raad van 25 juni 1987 (PB L 220, blz. 60);
  - richtlijn 84/535/EEG van de Raad van 17 september 1984 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten inzake het toelaatbare geluidsvermogensniveau van aggregaten voor laswerk (PB L 300, blz. 142), zoals gewijzigd bij richtlijn 85/407/EEG van de Commissie van 11 juli 1985 (PB L 233, blz. 16);
  - richtlijn 84/536/EEG van de Raad van 17 september 1984 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten inzake het toelaatbare geluidsvermogensniveau van energieaggregaten (PB L 300, blz. 149), zoals gewijzigd bij richtlijn 85/408/EEG van de Commissie van 11 juli 1985 (PB L 233, blz. 18);
  - richtlijn 84/537/EEG van de Raad van 17 september 1984 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten inzake het toelaatbare geluidsvermogensniveau van met de hand bediende betonbrekers en trilhamers voor sloopwerk (PB L 300, blz. 156), zoals gewijzigd bij richtlijn 85/409/EEG van de Commissie van 11 juli 1985 (PB L 233, blz. 20);
  - richtlijn 84/538/EEG van de Raad van 17 september 1984 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten inzake het toelaatbare geluidsvermogensniveau van gazonmaaimachines (PB L 300, blz. 171), zoals gewijzigd bij richtlijn 88/181/EEG van de Raad van 22 maart 1988 (PB L 81, blz. 71);
  - richtlijn 86/594/EEG van de Raad van 1 december 1986 betreffende het door huishoudelijke apparaten voortgebrachte luchtgeluid (PB L 344, blz. 24);
  - richtlijn 86/662/EEG van de Raad van 22 december 1986 betreffende de beperking van geluidsemissies van hydraulische graafmachines, kabelgraafmachines, dozers, laders en graaflaadmachines (PB L 384, blz. 1), zoals gewijzigd bij richtlijn 95/27/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 juni 1995 (PB L 168, blz. 14);
  - richtlijn 94/62/EG van het Europees Parlement en de Raad van 20 december 1994 betreffende verpakking en verpakkingsafval (PB L 365, blz. 10), en
  - richtlijn 97/35/EG van de Commissie van 18 juni 1997 houdende tweede aanpassing aan de vooruitgang van de techniek van richtlijn 90/220/EEG van de Raad inzake de doelbewuste introductie van genetisch gemodificeerde organismen in het milieu (PB L 169, blz. 72),
- althans de Commissie niet in kennis te stellen van de vaststelling van dergelijke bepalingen, de krachtens deze richtlijnen op hem rustende verplichtingen niet is nagekomen, heeft het Hof, samengesteld als volgt: G. C. Rodríguez Iglesias, president, J.-P. Puissochet, M. Wathelet en R. Schintgen, kamerpresidenten, C. Gulmann, D. A. O. Edward, A. La Pergola, P. Jann, V. Skouris, F. Macken, N. Colneric (rapporteur), S. von Bahr en J. N. Cunha Rodrigues, rechters; advocaat-generaal: A. Tizzano; griffier: R. Grass, op 23 september 2003 een arrest gewezen waarvan het dictum luidt als volgt:
- 1) *Verwerpt het beroep.*
  - 2) *Verwijst de Commissie van de Europese Gemeenschappen in de kosten.*
  - 3) *Verstaat dat het Koninkrijk Spanje zijn eigen kosten zal dragen.*
- _____
- (1) PB C 108 van 7.4.2001.
- _____

ARREST VAN HET HOF

(Vijfde kamer)

van 25 september 2003

in zaak C-58/01 (verzoek van de Special Commissioners of Income Tax om een prejudiciële beslissing): Océ van der Grinten NV tegen Commissioners of Inland Revenue ⁽¹⁾

(„Richtlijn 90/435/EEG — Vennootschapsbelasting — Moedermaatschappijen en dochterondernemingen uit verschillende lidstaten — Begrip bronbelasting”)

(2003/C 275/12)

(Procestaal: Engels)

(Voorlopige vertaling; de definitieve vertaling verschijnt in de Jurisprudentie van het Hof)

In zaak C-58/01, betreffende een verzoek aan het Hof krachtens artikel 234 EG van de Special Commissioners of Income Tax (Verenigd Koninkrijk), in het aldaar aanhangige geding tussen Océ van der Grinten NV en Commissioners of Inland Revenue, om een prejudiciële beslissing over de uitlegging van artikel 5, lid 1, van richtlijn 90/435/EEG van de Raad van 23 juli 1990 betreffende de gemeenschappelijke fiscale regeling voor moedermaatschappijen en dochterondernemingen uit verschillende lidstaten (PB L 225, blz. 6), alsmede over de uitlegging en de geldigheid van artikel 7, lid 2, van die richtlijn, heeft het Hof (Vijfde kamer), samengesteld als volgt: M. Wathelet (rapporteur), kamerpresident, D. A. O. Edward, A. La Pergola, P. Jann en A. Rosas, rechters; advocaat-generaal: A. Tizzano; griffier: L. Hewlett, hoofdadministrateur, op 25 september 2003 een arrest gewezen waarvan het dictum luidt als volgt:

- 1) Een belasting als de 5 %-belasting bedoeld in de overeenkomst inzake dubbele belasting die in het hoofdgeding aan de orde is, vormt voor het deel dat drukt op de dividenduitkering door de in het Verenigd Koninkrijk gevestigde dochteronderneming aan de in een andere lidstaat gevestigde moedermaatschappij, een bronbelasting op de door een dochteronderneming aan de moedermaatschappij uitgekeerde winst in de zin van artikel 5, lid 1, van richtlijn 90/435/EEG van de Raad van 23 juli 1990 betreffende de gemeenschappelijke fiscale regeling voor moedermaatschappijen en dochterondernemingen uit verschillende lidstaten. Voor het deel dat drukt op het belastingkrediet waarop die dividenduitkering in het Verenigd Koninkrijk recht geeft, vormt die belasting evenwel geen door artikel 5, lid 1, van de richtlijn verboden bronbelasting.

- 2) Artikel 7, lid 2, van richtlijn 90/435 van de Raad van 23 juli 1990 betreffende de gemeenschappelijke fiscale regeling voor moedermaatschappijen en dochterondernemingen uit verschillende lidstaten, moet aldus worden uitgelegd dat op grond daarvan een belasting mag worden geheven als de 5 %-belasting bedoeld in de overeenkomst inzake dubbele belasting die in het hoofdgeding aan de orde is, ook al gaat het daarbij voor het deel dat drukt op de door de dochteronderneming aan de moedermaatschappij uitgekeerde dividenden, om een bronbelasting in de zin van artikel 5, lid 1, van de richtlijn.
- 3) Bij onderzoek van de derde vraag is niet gebleken van formele of procedurele gebreken die de geldigheid van artikel 7, lid 2, van de richtlijn kunnen aantasten.

⁽¹⁾ PB C 134 van 5.5.2001.

ARREST VAN HET HOF

van 30 september 2003

in zaak C-76/01 P: Comité des industries du coton et des fibres connexes de l'Union européenne (Eurocoton) e.a. ⁽¹⁾

(„Hogere voorziening — Dumping — Verwerping door Raad van voorstel voor verordening tot instelling van definitieve antidumpingrechten — Ontbreken van gewone meerderheid die nodig is voor vaststelling van verordening — Verstrijken van termijn voor antidumpingonderzoek — Begrip voor beroep vatbare handeling — Motiveringsplicht”)

(2003/C 275/13)

(Procestaal: Engels)

(Voorlopige vertaling; de definitieve vertaling verschijnt in de Jurisprudentie van het Hof)

In zaak C-76/01 P, Comité des industries du coton et des fibres connexes de l'Union européenne (Eurocoton), gevestigd te Brussel (België), Ettlin Gesellschaft für Spinnerei und Weberei AG, gevestigd te Ettlingen (Duitsland), Textil Hof Weberei GmbH & Co. KG, gevestigd te Hof (Duitsland), H. Hecking Söhne GmbH & Co., gevestigd te Stadtlohn (Duitsland), Spinnweberei Uhingen GmbH, gevestigd te Uhingen (Duitsland), F. A. Kümpers GmbH & Co., gevestigd te Rheine (Duitsland), Tenthorey SA, gevestigd te Éloyes (Frankrijk), Les tissages des héritiers de G. Perrin — Groupe Alain Thirion (HPG—GAT Tissages), gevestigd te Cornimont (Frankrijk),

Établissements des fils de Victor Perrin SARL, gevestigd te Thiéfosse (Frankrijk), Filatures et tissages de Saulxures-sur-Moselotte, gevestigd te Saulxures-sur-Moselotte (Frankrijk), Tissage Mouline Thillot, gevestigd te Thillot (Frankrijk), Filature Niggeler & Küpfer SpA, gevestigd te Capriolo (Italië), Standardtela SpA, gevestigd te Milaan (Italië), (gemachtigden: C. Stanbrook en P. Bentley, QC), domicilie gekozen hebbende te Luxemburg betreffende hogere voorziening tegen het arrest van het Gerecht van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen (Tweede kamer — uitgebreid) van 29 november 2000, Eurocoton e.a./Raad (T-213/97, Jurispr. blz. II-3727), strekkende tot vernietiging van dit arrest, andere partijen bij de procedure: Raad van de Europese Unie (gemachtigde: S. Marquardt bijgestaan door G. M. Berrisch en H. P. Nehl) Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland (gemachtigde: K. Manji) en Tessival SpA, gevestigd te Azzano S. Paolo (Italië), heeft het Hof, samengesteld als volgt: G. C. Rodríguez Iglesias, president, M. Wathelet en C. W. A. Timmermans, kamerpresidenten, C. Gulmann, D. A. O. Edward, P. Jann, F. Macken, N. Colneric, S. von Bahr (rapporteur), J. N. Cunha Rodrigues en A. Rosas, rechters; advocaat-generaal: F. G. Jacobs; griffier: L. Hewlett, hoofdadministrateur, op 30 september 2003 een arrest gewezen waarvan het dictum luidt als volgt:

- 1) Vernietigt het arrest van het Gerecht van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen van 29 november 2000, Eurocoton e.a./Raad (T-213/97), voorzover het betrekking heeft op rekwiranten.
- 2) Verklaart nietig het besluit van de Raad van de Europese Unie van 16 mei 1997, definitief geworden op 21 mei 1997, houdende verwerping van het door de Commissie van de Europese Gemeenschappen op 21 april 1997 ingediende voorstel voor een verordening (EG) van de Raad tot instelling van een definitief antidumpingrecht op de invoer van ongebleekte weefsels van katoen van oorsprong uit de Volksrepubliek China, Egypte, India, Indonesië, Pakistan en Turkije [document COM(97) 160 def.], voorzover het betrekking heeft op rekwiranten.
- 3) Verwerpt het beroep tot schadevergoeding.
- 4) Verstaat dat de Raad van de Europese Unie en rekwiranten hun eigen kosten in eerste aanleg zullen dragen.
- 5) Verwijst de Raad van de Europese Unie in de kosten van de hogere voorziening.
- 6) Verstaat dat het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland zijn eigen kosten zal dragen, zowel in eerste aanleg als in hogere voorziening.

ARREST VAN HET HOF

van 23 september 2003

in zaak C-78/01 (verzoek van het Bundesgerichtshof om een prejudiciële beslissing): Bundesverband Güterkraftverkehr und Logistik eV (BGL) tegen Bondsrepubliek Duitsland, vertegenwoordigd door Hauptzollamt Friedrichshafen⁽¹⁾

(„Vrij verkeer van goederen — Extern douanevervoer — Vervoer onder dekking van carnet TIR — Overtredingen of onregelmatigheden — Mogelijkheid voor organisatie die zich garant heeft gesteld te bewijzen waar overtreding of onregelmatigheid is begaan — Termijn voor bewijs — Verplichting voor lidstaat die overtreding of onregelmatigheid vaststelt om plaats daarvan op te sporen”)

(2003/C 275/14)

(Procestaal: Duits)

(Voorlopige vertaling; de definitieve vertaling verschijnt in de Jurisprudentie van het Hof)

In zaak C-78/01, betreffende een verzoek aan het Hof krachtens artikel 234 EG van het Bundesgerichtshof (Duitsland), in het aldaar aanhangige geding tussen Bundesverband Güterkraftverkehr und Logistik eV (BGL) en Bondsrepubliek Duitsland, vertegenwoordigd door Hauptzollamt Friedrichshafen, in tegenwoordigheid van: Préservatrice Foncière Tiard SA, om een prejudiciële beslissing over de uitlegging van de artikelen 454 en 455 van verordening (EEG) nr. 2454/93 van de Commissie van 2 juli 1993 houdende vaststelling van enkele bepalingen ter uitvoering van verordening (EEG) nr. 2913/92 van de Raad tot vaststelling van het communautair douanewetboek (PB L 253, blz. 1), heeft het Hof, samengesteld als volgt: G. C. Rodríguez Iglesias, president, M. Wathelet, R. Schintgen en C. W. A. Timmermans, kamerpresidenten, C. Gulmann, A. La Pergola, V. Skouris, F. Macken, N. Colneric, J. N. Cunha Rodrigues en A. Rosas (rapporteur), rechters; advocaat-generaal: P. Léger; griffier: H. von Holstein, adjunct-griffier, op 23 september 2003 een arrest gewezen waarvan het dictum luidt als volgt:

- 1) Artikel 454, lid 3, eerste alinea, van verordening (EEG) nr. 2454/93 van de Commissie van 2 juli 1993 houdende vaststelling van enkele bepalingen ter uitvoering van verordening (EEG) nr. 2913/92 van de Raad tot vaststelling van het communautair douanewetboek staat er niet aan in de weg dat een organisatie die zich garant heeft gesteld, en die door een lidstaat op basis van de met hem krachtens de overeenkomst inzake het internationaal vervoer van goederen onder dekking van carnets TIR gesloten borgtocht is gedagvaard tot betaling van douanerechten, mag bewijzen waar de overtreding of de onregelmatigheid is begaan, mits dit bewijs wordt geleverd binnen de in deze bepaling bedoelde termijn, die een vervaltermijn is.
- 2) De artikelen 454, lid 3, eerste alinea, en 455, lid 1, van verordening nr. 2454/93 moeten aldus worden uitgelegd dat de organisatie die zich garant heeft gesteld, voor het bewijs van de plaats waar de overtreding of de onregelmatigheid daadwerkelijk is begaan, beschikt over een termijn van twee jaar, die begint te lopen vanaf de datum van de tot haar gerichte vordering tot betaling.

⁽¹⁾ PB C 108 van 7.4.2001.

3) De artikelen 454 en 455 van verordening nr. 2454/93 verplichten een lidstaat die een overtreding of onregelmatigheid in verband met vervoer onder geleide van een carnet TIR vaststelt, niet om buiten de in artikel 455, lid 1, van de verordening bedoelde mededelingen en een opsporingsbericht aan het douanekantoor van bestemming, ook nog te onderzoeken waar de overtreding of de onregelmatigheid daadwerkelijk is begaan en wie de schuldenaren van de douanerechten zijn, door een andere lidstaat om administratieve bijstand bij de opheldering van de feiten te verzoeken.

(¹) PB C 118 van 21.4.2001.

ARREST VAN HET HOF

van 23 september 2003

in zaak C-109/01 (verzoek van het Immigration Appeal Tribunal om een prejudiciële beslissing): Secretary of State for the Home Department tegen Hacene Akrich (¹)

(„Vrij verkeer van werknemers — Onderdaan van derde land die gehuwd is met onderdaan van lidstaat — Echtgenoot waarvoor verbod van binnenkomst en verblijf in die lidstaat geldt — Tijdelijke vestiging van echtpaar in andere lidstaat — Vestiging met de bedoeling dat echtgenoot krachtens gemeenschapsrecht recht op binnenkomst en verblijf in eerste lidstaat verkrijgt — Misbruik”)

(2003/C 275/15)

(Procestaal: Engels)

(Voorlopige vertaling; de definitieve vertaling verschijnt in de Jurisprudentie van het Hof)

In zaak C-109/01, betreffende een verzoek aan het Hof krachtens artikel 234 EG van het Immigration Appeal Tribunal (Verenigd Koninkrijk), in het aldaar aanhangig geding tussen Secretary of State for the Home Department en Hacene Akrich, om een prejudiciële beslissing over de uitlegging van het gemeenschapsrecht op het gebied van het vrije verkeer van personen en het verblijfsrecht van een onderdaan van een

derde land die gehuwd is met een onderdaan van een lidstaat, heeft het Hof, samengesteld als volgt: G. C. Rodríguez Iglesias, president, J.-P. Puissochet, M. Wathelet, R. Schintgen en C. W. A. Timmermans, kamerpresidenten, D. A. O. Edward, A. La Pergola, P. Jann, F. Macken, N. Colneric (rapporteur) en S. von Bahr, rechters; advocaat-generaal: L. A. Geelhoed; griffier: L. Hewlett, hoofdadministrateur, op 23 september 2003 een arrest gewezen waarvan het dictum luidt als volgt:

1) Om in een situatie als die welke in het hoofdgeding aan de orde is, aanspraak te kunnen maken op de rechten bedoeld in artikel 10 van verordening nr. 1612/68 van de Raad van 15 oktober 1968 betreffende het vrije verkeer van werknemers binnen de Gemeenschap, moet de onderdaan van een derde land die met een burger van de Unie gehuwd is, wettig in een lidstaat verblijf houden wanneer hij zich begeeft naar een andere lidstaat, waarnaar de burger van de Unie emigreert of is geëmigreerd.

2) Artikel 10 van verordening nr. 1612/68 is niet van toepassing wanneer de onderdaan van een lidstaat en de onderdaan van een derde land een schijnhuwelijk hebben gesloten teneinde de bepalingen inzake binnenkomst en verblijf van onderdanen van derde landen te omzeilen.

3) In geval van een authentiek huwelijk tussen een onderdaan van een lidstaat en een onderdaan van een derde land, is de omstandigheid dat de echtgenoten zich in een andere lidstaat hebben gevestigd om bij terugkeer naar de lidstaat waarvan eerstgenoemde persoon onderdaan is, aanspraak te kunnen maken op de door het gemeenschapsrecht toegekende rechten, niet van belang voor de beoordeling van hun rechtssituatie door de bevoegde autoriteiten van deze laatste staat.

4) Wanneer een onderdaan van een eerste lidstaat die gehuwd is met een onderdaan van een derde land, waarmee hij in een tweede lidstaat samenwoont, terugkeert naar de lidstaat waarvan hij onderdaan is om aldaar arbeid in loondienst te verrichten en zijn echtgenoot op dat moment niet de rechten bedoeld in artikel 10 van verordening nr. 1612/68 geniet omdat hij niet wettig op het grondgebied van een lidstaat verblijf heeft gehouden, moeten de bevoegde autoriteiten van de eerste lidstaat niettemin bij de beoordeling van het verzoek van de echtgenoot om hun grondgebied binnen te mogen komen en daar te verblijven, rekening houden met het recht op eerbiediging van het gezinsleven in de zin van artikel 8 van het op 4 november 1950 te Rome ondertekende Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, mits het huwelijk authentiek is.

(¹) PB C 150 van 19.5.2001.

ARREST VAN HET HOF

(Vijfde kamer)

van 2 oktober 2003

in zaak C-147/01 (verzoek van het Verwaltungsgerichtshof om een prejudiciële beslissing): Weber's Wine World Handels-GmbH, Ernestine Rathgeber, Karl Schlosser, Beta-Leasing GmbH tegen Abgabenberufungskommission Wien⁽¹⁾

(„Indirecte belastingen — Belasting op verkoop van alcoholhoudende dranken — Onverenigbaarheid met gemeenschapsrecht — Terugvordering van belasting”)

(2003/C 275/16)

(Procestaal: Duits)

(Voorlopige vertaling; de definitieve vertaling verschijnt in de Jurisprudentie van het Hof)

In zaak C-147/01, betreffende een verzoek aan het Hof krachtens artikel 234 EG van het Verwaltungsgerichtshof (Oostenrijk), in het aldaar aanhangige geding tussen Weber's Wine World Handels-GmbH, Ernestine Rathgeber, Karl Schlosser, Beta-Leasing GmbH en Abgabenberufungskommission Wien, om een prejudiciële beslissing over de uitlegging van artikel 5 EG-Verdrag (thans artikel 10 EG) en van punt 3 van het dictum van het arrest van het Hof van 9 maart 2000, EKW en Wein & Co (C-437/97, Jurispr. blz. I-1157), heeft het Hof (Vijfde kamer), samengesteld als volgt: M. Wathelet (rapporteur), kamerpresident, C. W. A. Timmermans, A. La Pergola, P. Jann en S. von Bahr, rechters; advocaat-generaal: F. G. Jacobs; griffier: M.-F. Contet, hoofdadministrateur, op 2 oktober 2003 een arrest gewezen waarvan het dictum luidt als volgt:

- 1) De vaststelling door een lidstaat van een regeling zoals de Wiener Abgabenordnung, die met terugwerkende kracht het recht op terugvordering van het onverschuldigd betaalde beperkt om de gevolgen te voorkomen die een arrest van het Hof zou kunnen hebben, waarin wordt verklaard dat het gemeenschapsrecht zich tegen handhaving van een nationale heffing verzet, is met het gemeenschapsrecht en met name met artikel 5 EG-Verdrag (thans artikel 10 EG) slechts in strijd, voorzover de regeling specifiek deze heffing betreft, hetgeen door de nationale rechter moet worden onderzocht.
- 2) De regels van gemeenschapsrecht betreffende de terugvordering van het onverschuldigd betaalde moeten aldus worden uitgelegd dat zij zich verzetten tegen een nationale wettelijke regeling die terugbetaling weigert — hetgeen de nationale rechter dient te beoordelen — van een met het gemeenschapsrecht onverenigbare belasting op de enkele grond dat deze op derden is afgewenteld, zonder te verlangen dat de omvang wordt vastgesteld van de ongerechtvaardigde verrijking die terugbetaling van deze belasting voor de belastingplichtige zou hebben.
- 3) Het gelijkwaardigheidsbeginsel verzet zich tegen een nationale wettelijke regeling die in procedureregels voorziet die minder gunstig zijn voor op het gemeenschapsrecht gebaseerde verzoeken

om terugbetaling van in strijd met dit recht geheven belastingen dan voor soortgelijke vorderingen op basis van nationaalrechtelijke bepalingen. De nationale rechter dient op basis van een volledige beoordeling van het nationale recht te onderzoeken of inderdaad alleen verzoekers die hun vordering op basis van het nationale constitutionele recht indienen op de „Anlassfallwirkung” aanspraak kunnen maken, alsook of de regels betreffende de terugbetaling van belastingen die onverenigbaar met het nationale constitutionele recht zijn verklaard, gunstiger zijn dan de regels die gelden voor vorderingen betreffende heffingen die in strijd met het gemeenschapsrecht zijn verklaard.

- 4) Het doelmatigheidsbeginsel verzet zich tegen een nationale wettelijke regeling of bestuurspraktijk die de uitoefening van door de communautaire rechtsorde toegekende rechten in de praktijk onmogelijk of bijzonder moeilijk maakt door op basis van het enkele feit dat de belasting op derden is afgewenteld, een vermoeden van ongerechtvaardigde verrijking te creëren.

(¹) PB C 173 van 16.6.2001.

ARREST VAN HET HOF

van 30 september 2003

in zaak C-167/01 (verzoek van het Kantongerecht te Amsterdam om een prejudiciële beslissing): Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Amsterdam tegen Inspire Art Ltd⁽¹⁾

(„Artikelen 43 EG, 46 EG en 48 EG — In lidstaat opgerichte vennootschap die haar werkzaamheden verricht in andere lidstaat — Toepassing van vennootschapsrecht van lidstaat van vestiging teneinde rechten van derden te beschermen”)

(2003/C 275/17)

(Procestaal: Nederlands)

In zaak C-167/01, betreffende een verzoek aan het Hof krachtens artikel 234 EG van het Kantongerecht te Amsterdam (Nederland), in het aldaar aanhangig geding tussen Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Amsterdam en Inspire Art Ltd, om een prejudiciële beslissing over de uitlegging van de artikelen 43 EG, 46 EG en 48 EG, heeft het Hof, samengesteld als volgt: G. C. Rodríguez Iglesias, president, J.-P. Puissochet, M. Wathelet (rapporteur), R. Schintgen en C. W. A. Timmermans, kamerpresidenten, C. Gulmann, D. A. O. Edward, A. La Pergola, P. Jann, V. Skouris, F. Macken, N. Colneric, S. von Bahr, J. N. Cunha Rodrigues en A. Rosas, rechters; advocaat-generaal: S. Alber; griffier: M.-F. Contet, hoofdadministrateur, op 30 september 2003 een arrest gewezen waarvan het dictum luidt als volgt:

- 1) Artikel 2 van de Elfde richtlijn (89/666/EEG) van de Raad van 21 december 1989 betreffende de openbaarmakingsplicht voor in een lidstaat opgerichte bijkantoren van vennootschappen die onder het recht van een andere staat vallen, verzet zich tegen een nationale wettelijke regeling als de Wet op de formeel buitenlandse vennootschappen van 17 december 1997, die het filiaal van een vennootschap die in overeenstemming met de nationale wettelijke regeling van een andere lidstaat is opgericht, openbaarmakingsverplichtingen oplegt waarin deze richtlijn niet voorziet.
- 2) De artikelen 43 EG en 48 EG verzetten zich tegen een nationale wettelijke regeling als de Wet op de formeel buitenlandse vennootschappen van 17 december 1997, die de vrijheid van vestiging van een filiaal in die lidstaat door een vennootschap die in overeenstemming met de wettelijke regeling van een andere lidstaat is opgericht, afhankelijk stelt van bepaalde voorwaarden betreffende het minimumkapitaal en de aansprakelijkheid van de bestuurders die in het nationale vennootschapsrecht voor de oprichting van vennootschappen worden gesteld. De redenen waarom de vennootschap in de eerste lidstaat is opgericht, en de omstandigheid dat zij haar werkzaamheden uitsluitend of nagenoeg uitsluitend in de lidstaat van vestiging uitoefent, ontnemen haar niet het recht, zich op de door het Verdrag gewaarborgde vrijheid van vestiging te beroepen, tenzij er sprake is van misbruik, hetgeen van geval tot geval moet worden aangetoond.

(¹) PB C 200 van 14.7.2001.

ARREST VAN HET HOF

(Vijfde kamer)

van 2 oktober 2003

in de gevoegde zaken C-172/01 P, C-175/01 P, C-176/01 P en C-180/01 P: **International Power plc, British Coal Corporation, PowerGen (UK) plc, Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen National Association of Licensed Opencast Operators (NALOO)** (¹)

(„Hogere voorziening — EGKS-Verdrag — Afwijzing van klacht betreffende discriminerende aankooprijzen en onrechtmatige royalty's — Bevoegdheid van Commissie”)

(2003/C 275/18)

(Procestaal: Engels)

(Voorlopige vertaling; de definitieve vertaling verschijnt in de Jurisprudentie van het Hof)

In de gevoegde zaken C-172/01 P, C-175/01 P, C-176/01 P en C-180/01 P, International Power plc, voorheen National Power

plc, gevestigd te Londen (Verenigd Koninkrijk) (advocaten: D. Anderson, QC, en M. Chamberlain, barrister, geïnstrueerd door S. Ramsay, solicitor), British Coal Corporation, gevestigd te Londen (advocaten: D. Vaughan en D. Lloyd Jones, QC, geïnstrueerd door C. Mehta, solicitor), PowerGen (UK) plc, voorheen PowerGen plc, gevestigd te Londen (K. P. E. Lasok, QC, geïnstrueerd door P. Lomas, solicitor) en Commissie van de Europese Gemeenschappen (gemachtigde: A. Whelan, bijgestaan door J. E. Flynn, barrister), betreffende hogere voorzieningen tegen het arrest van het Gerecht van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen (Tweede kamer) van 7 februari 2001, NALOO/Commissie (T-89/98, Jurispr. blz. II-515), en strekkende tot vernietiging van dit arrest, andere partij bij de procedure: National Association of Licensed Opencast Operators (NALOO), gevestigd te Newcastle upon Tyne (Verenigd Koninkrijk) vertegenwoordigd door M. Hoskins, barrister, geïnstrueerd door A. Dowie, solicitor, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg, heeft het Hof (Vijfde kamer), samengesteld als volgt: M. Wathelet, kamerpresident, D. A. O. Edward, A. La Pergola, P. Jann (rapporteur) en A. Rosas, rechters; advocaat-generaal: S. Alber; griffier: L. Hewlett, hoofdadministrateur, op 2 oktober 2003 een arrest gewezen waarvan het dictum luidt als volgt:

- 1) Vernietigt het arrest van het Gerecht van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen van 7 februari 2001, NALOO/Commissie (T-89/98), voorzover daarin nietig zijn verklaard:

— het onderdeel van beschikking IV/E-3/NALOO van 27 april 1998 waarin de Commissie van de Europese Gemeenschappen artikel 65 EGKS-Verdrag niet van toepassing achtte op de vaststelling van de royalty's voor steenkoolwinning;

— het onderdeel van deze beschikking waarin de Commissie van de Europese Gemeenschappen de klacht betreffende het niveau van de royalty's voor steenkoolwinning vóór 1 april 1990 heeft afgewezen.

- 2) Wijst de hogere voorzieningen voor het overige af.

- 3) Verwerpt het beroep van de National Association of Licensed Opencast Operators (NALOO) voorzover zij verzoekt om:

— nietigverklaring van het onderdeel van beschikking IV/E-3/NALOO waarin de Commissie van de Europese Gemeenschappen artikel 65 EGKS-Verdrag niet van toepassing achtte op de vaststelling van de royalty's voor steenkoolwinning;

— nietigverklaring van het onderdeel van deze beschikking waarin de Commissie van de Europese Gemeenschappen de klacht betreffende het niveau van de royalty's voor steenkoolwinning vóór 1 april 1990 heeft afgewezen.

- 4) Verstaat dat in zaak C-172/01 P *International Power plc* haar eigen kosten in de procedure voor het Hof alsmede de kosten van NALOO in deze procedure zal dragen. De Commissie van de Europese Gemeenschappen moet haar eigen kosten dragen.
- 5) Verstaat dat in zaak C-175/01 P NALOO haar eigen kosten in de procedure voor het Hof alsmede de kosten van *British Coal Corporation* en de Commissie van de Europese Gemeenschappen in deze procedure zal dragen.
- 6) Verstaat dat in zaak C-176/01 P *PowerGen (UK) plc* haar eigen kosten in de procedure voor het Hof alsmede de kosten van NALOO in deze procedure zal dragen. De Commissie van de Europese Gemeenschappen moet haar eigen kosten dragen.
- 7) Verstaat dat in zaak C-180/01 P elke partij haar eigen kosten in de procedure voor het Hof zal dragen.
- 8) Verstaat dat de Commissie van de Europese Gemeenschappen en NALOO hun eigen kosten in de procedure voor het Gerecht zullen dragen. *International Power plc*, *British Coal Corporation* en *PowerGen (UK) plc* zullen elk de kosten dragen die zij als interveniënt in de procedure voor het Gerecht hebben gemaakt.

(¹) PB C 200 van 14.07.2001.

ARREST VAN HET HOF

van 23 september 2003

in zaak C-192/01: Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Koninkrijk Denemarken (¹)

(„Niet-nakoming — Artikelen 28 EG en 30 EG — Verbod op in handel brengen van levensmiddelen waaraan vitamines en mineralen zijn toegevoegd — Rechtvaardiging — Volksgezondheid — Voedingsbehoefte”)

(2003/C 275/19)

(Procestaal: Deens)

(Voorlopige vertaling; de definitieve vertaling verschijnt in de Jurisprudentie van het Hof)

In zaak C-192/01, Commissie van de Europese Gemeenschappen (gemachtigde: H.C. Støvlbæk) tegen Koninkrijk Denemarken (gemachtigde: J. Molde), betreffende een verzoek om vast te stellen dat het Koninkrijk Denemarken, door het toepassen van een bestuurlijke praktijk volgens welke verrijkte levensmid-

delen die in andere lidstaten rechtmatig zijn vervaardigd of in de handel gebracht, in Denemarken slechts in de handel mogen worden gebracht indien wordt aangetoond dat deze verrijking met nutriënten voorziet in een behoefte van de Deense bevolking, de krachtens artikel 28 EG op hem rustende verplichtingen niet is nagekomen, heeft het Hof, samengesteld als volgt: J.-P. Puissechot, president van de Zesde kamer, waarnemend voor de president, M. Wathelet, R. Schintgen en C. W. A. Timmermans, kamerpresidenten, C. Gulmann, A. La Pergola, F. Macken (rapporteur), N. Colneric, S. von Bahr, J. N. Cunha Rodrigues en A. Rosas, rechters; advocaat-generaal: J. Mischo; griffier: H. von Holstein, adjunct-griffier, op 23 september 2003 een arrest gewezen waarvan het dictum luidt als volgt:

- 1) Door het toepassen van een bestuurlijke praktijk volgens welke verrijkte levensmiddelen die in andere lidstaten rechtmatig zijn vervaardigd of in de handel gebracht, in Denemarken slechts in de handel mogen worden gebracht indien wordt aangetoond dat deze verrijking met nutriënten voorziet in een behoefte van de Deense bevolking, is het Koninkrijk Denemarken de krachtens artikel 28 EG op hem rustende verplichtingen niet nagekomen.
- 2) Het Koninkrijk Denemarken wordt verwezen in de kosten.

(¹) PB C 200 van 14.7.2001.

ARREST VAN HET HOF

(Zesde kamer)

van 11 september 2003

in zaak C-201/01 (verzoek van het Oberste Gerichtshof om een prejudiciële beslissing): Maria Walcher tegen Bundesamt für Soziales und Behindertenwesen Steiermark (¹)

(„Bescherming van werknemers — Insolventie van werkgever — Werkingssfeer van richtlijn 80/987/EEG — Nationale rechtspraak met betrekking tot met kapitaalbreng gelijk te stellen leningen van aandeelhouders — Algehele vervallenverklaring van rechten”)

(2003/C 275/20)

(Procestaal: Duits)

(Voorlopige vertaling; de definitieve vertaling verschijnt in de Jurisprudentie van het Hof)

In zaak C-201/01, betreffende een verzoek aan het Hof krachtens artikel 234 EG van het Oberste Gerichtshof (Oostenrijk), in het aldaar aanhangige geding tussen Maria Walcher en Bundesamt für Soziales und Behindertenwesen Steiermark, om

een prejudiciële beslissing over de uitlegging van richtlijn 80/987/EEG van de Raad van 20 oktober 1980 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten inzake de bescherming van de werknemers bij insolventie van de werkgever (PB L 283, blz. 23), zoals gewijzigd bij de Akte betreffende de toetredingsvoorwaarden voor de Republiek Oostenrijk, de Republiek Finland en het Koninkrijk Zweden en de aanpassing van de Verdragen waarop de Europese Unie is gegrond (PB 1994, C 241, blz. 21, en PB 1995, L 1, blz. 1), heeft het Hof (Zesde kamer), samengesteld als volgt: J.-P. Puissochet, kamerpresident, C. Gulmann, F. Macken, N. Colneric (rapporteur) en J. N. Cunha Rodrigues, rechters; advocaat-generaal: J. Mischo; griffier: R. Grass, op 11 september 2003 een arrest gewezen waarvan het dictum luidt als volgt:

ARREST VAN HET HOF

van 30 september 2003

**in zaak C-224/01 (verzoek van het Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien om een prejudiciële beslissing):
G. Köbler tegen Republiek Oostenrijk ⁽¹⁾**

(„Gelijke behandeling — Bezoldiging van hoogleraren — Indirecte discriminatie — Anciënniteitstoelage — Aansprakelijkheid van lidstaat voor schade die particulieren lijden als gevolg van schending van het gemeenschapsrecht die aan hem kan worden toegerekend — Schendingen die aan nationale rechterlijke instantie kunnen worden toegerekend”)

(2003/C 275/21)

(Procestaal: Duits)

(Voorlopige vertaling; de definitieve vertaling verschijnt in de Jurisprudentie van het Hof)

- 1) Richtlijn 80/987/EEG van de Raad van 20 oktober 1980 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten inzake de bescherming van de werknemers bij insolventie van de werkgever, zoals gewijzigd bij de Akte betreffende de toetredingsvoorwaarden voor de Republiek Oostenrijk, de Republiek Finland en het Koninkrijk Zweden en de aanpassing van de Verdragen waarop de Europese Unie is gegrond, verzet zich ertegen dat een werknemer die een aanzienlijk aandeel heeft in de vennootschap met beperkte aansprakelijkheid waarbij hij in dienst is maar die daarop geen beslissende invloed heeft, op grond van de Oostenrijkse rechtspraak inzake met kapitaalbreng gelijk te stellen aandeelhoudersleningen, zijn door artikel 4, lid 2, van deze richtlijn geboden recht op honorering van wegens insolventie van de werkgever onvervuld gebleven aanspraken verliest wanneer hij na het voor hem kenbare verlies van kredietwaardigheid, gedurende meer dan 60 dagen geen ernst heeft gemaakt met het invorderen van zijn onbetaald gebleven loon.
- 2) Een lidstaat is in beginsel bevoegd om ter voorkoming van misbruiken maatregelen te nemen die een dergelijke werknemer het recht ontzeggen op honorering van loonaanspraken die zijn ontstaan na de datum waarop een werknemer die geen aandeelhouder is, wegens het uitblijven van zijn loon ontslag zou hebben genomen, tenzij wordt vastgesteld dat er geen sprake is van onrechtmatig gedrag. Met betrekking tot de door artikel 4, lid 2, van richtlijn 80/987, zoals gewijzigd, geboden garantie dat aanspraken worden gehonoreerd, mag de lidstaat er niet vanuit gaan dat een werknemer die geen aandeelhouder is, om deze reden ontslag zou hebben genomen wanneer de betaling van het loon nog geen drie maanden is uitgebleven.

In zaak C-224/01, betreffende een verzoek aan het Hof krachtens artikel 234 EG van het Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien (Oostenrijk), in het aldaar aanhangig geding tussen G. Köbler en Republiek Oostenrijk, om een prejudiciële beslissing over de uitlegging van artikel 48 EG-Verdrag (thans, na wijziging, artikel 39 EG) en van 's Hof's rechtspraak, zoals die met name voortvloeit uit de arresten van 5 maart 1996, Brasserie du pêcheur en Factortame (C-46/93 en C-48/93, Jurispr. blz. I-1029), en 17 september 1997, Dorsch Consult (C-54/96, Jurispr. blz. I-4961), heeft het Hof, samengesteld als volgt: G. C. Rodríguez Iglesias, president, J.-P. Puissochet, M. Wathelet, R. Schintgen en C. W. A. Timmermans (rapporteur), kamerpresidenten, C. Gulmann, D. A. O. Edward, A. La Pergola, P. Jann en V. Skouris, F. Macken en N. Colneric, S. von Bahr, J. N. Cunha Rodrigues en A. Rosas, rechters; advocaat-generaal: P. Léger; griffier: H. A. Rühl, hoofdadministrateur, op 30 september 2003 een arrest gewezen waarvan het dictum luidt als volgt:

- 1) Het beginsel dat een lidstaat verplicht is de schade te vergoeden die particulieren lijden als gevolg van een schending van het gemeenschapsrecht die aan hem kan worden toegerekend, is eveneens van toepassing indien de betrokken schending voortvloeit uit een beslissing van een in laatste aanleg rechtsprekende rechterlijke instantie, voorzover de geschonden communautaire rechtsregel ertoe strekt particulieren rechten toe te kennen, de schending voldoende gekwalificeerd is en er een rechtstreeks causaal verband bestaat tussen deze schending en de door de betrokkenen geleden schade. Om te bepalen of de schending voldoende gekwalificeerd is, wanneer deze schending uit een dergelijke beslissing voortvloeit, moet de bevoegde nationale rechter, rekening houdend met de specifieke aard van de rechtsprekende functie, onderzoeken of dit een kennelijke schending is. De rechtsorde van iedere lidstaat dient de bevoegde rechter aan te wijzen om geschillen betreffende deze vergoeding te beslechten.

⁽¹⁾ PB C 212 van 28.7.2001.

- 2) Artikel 48 EG-Verdrag (thans, na wijziging, artikel 39 EG) en artikel 7, lid 1, van verordening (EEG) nr. 1612/68 van de Raad van 15 oktober 1968 betreffende het vrije verkeer van werknemers binnen de Gemeenschap, moeten aldus worden uitgelegd dat zij in de weg staan aan de toekenning van een bijzondere anciënniteitstoelage volgens voorwaarden zoals die waarin § 50a van het Gehaltsgesetz 1956 (salariswet 1956), zoals gewijzigd in 1997, voorziet, welke toelage volgens de uitlegging van het Verwaltungsgerichtshof (Oostenrijk) in zijn arrest van 24 juni 1998 een premie voor trouwe dienst is.
- 3) Een schending van het gemeenschapsrecht zoals die welke, in de omstandigheden van het hoofdgeding, voortvloeit uit het arrest van het Verwaltungsgerichtshof van 24 juni 1998, is niet een zo kennelijke schending dat een lidstaat op grond van het gemeenschapsrecht aansprakelijk kan worden gehouden voor een beslissing van een van zijn in laatste aanleg rechtsprekende rechterlijke instanties.

(¹) PB C 212 van 28.7.2001.

ARREST VAN HET HOF

(Vijfde kamer)

van 2 oktober 2003

in zaak C-232/01 (verzoek van de Politierechtbank te Mechelen om een prejudiciële beslissing): Strafzaak tegen Hans Van Lent (¹)

(„Vrij verkeer van werknemers — Leasing van voertuigen — Verplichting tot inschrijving van voertuig in lidstaat waar werknemer woont”)

(2003/C 275/22)

(Proceestaal: Nederlands)

In zaak C-232/01, betreffende een verzoek aan het Hof krachtens artikel 234 EG van de Politierechtbank te Mechelen (België), in de aldaar dienende strafzaak tegen Hans Van Lent, om een prejudiciële beslissing over de uitlegging van artikel 39 EG, heeft het Hof (Vijfde kamer), samengesteld als volgt: M. Wathelet, kamerpresident, D. A. O. Edward, P. Jann, S. von Bahr (rapporteur) en A. Rosas, rechters; advocaat-generaal: P. Léger; griffier: M.-F. Contet, hoofdadministrateur, op 2 oktober 2003 een arrest gewezen waarvan het dictum luidt als volgt:

Artikel 39 EG verzet zich tegen een regeling van een eerste lidstaat, zoals de in het hoofdgeding aan de orde zijnde, volgens welke het een in deze Staat wonende werknemer verboden is op het grondgebied daarvan een in een aan de eerste lidstaat grenzende tweede lidstaat ingeschreven voertuig te gebruiken dat toebehoort aan een in deze

tweede Staat gevestigde leasemaatschappij en de werknemer ter beschikking is gesteld door zijn werkgever, die eveneens in deze tweede Staat is gevestigd.

(¹) PB C 227 van 11.8.2001.

ARREST VAN HET HOF

van 30 september 2003

in zaak C-239/01: Bondsrepubliek Duitsland tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen (¹)

(„Landbouw — EOGFL — Gedeeltelijke nietigverklaring van verordening (EG) nr. 690/2001 — Bijzondere marktondersteuningsmaatregelen in rundvleessector — Uitvoeringsverordening van Commissie die voorziet in verplichte medefinanciering door lidstaten”)

(2003/C 275/23)

(Proceestaal: Duits)

(Voorlopige vertaling; de definitieve vertaling verschijnt in de Jurisprudentie van het Hof)

In zaak C-239/01, Bondsrepubliek Duitsland (gemachtigde: W.-D. Plessing, bijgestaan door J. Sedemund), ondersteund door Koninkrijk Denemarken (gemachtigden: J. Molde en J. Bering Liisberg), domicilie gekozen hebbende te Luxemburg tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen (gemachtigden: D. Booß en M. Niejahr), betreffende een beroep tot nietigverklaring van artikel 5, lid 5, van verordening (EG) nr. 690/2001 van de Commissie van 3 april 2001 betreffende bijzondere marktondersteuningsmaatregelen in de rundvleessector (PB L 95, blz. 8), voorzover deze bepaling iedere betrokken lidstaat verplicht om 30 % van de kosten van de in deze verordening bedoelde aankoop van vlees op zich te nemen, heeft het Hof, samengesteld als volgt: G. C. Rodríguez Iglesias, president, J.-P. Puissochet, M. Wathelet, R. Schintgen en C. W. A. Timmermans, kamerpresidenten, C. Gulmann, D. A. O. Edward, A. La Pergola (rapporteur), P. Jann, V. Skouris, F. Macken, N. Colneric en S. von Bahr, rechters; advocaat-generaal: J. Mischo; griffier: M.-F. Contet, hoofdadministrateur, op 30 september 2003 een arrest gewezen waarvan het dictum luidt als volgt:

1) Verklaart artikel 5, lid 5, van verordening (EG) nr. 690/2001 van de Commissie van 3 april 2001 betreffende bijzondere marktondersteuningsmaatregelen in de rundvleessector nietig, voorzover deze bepaling iedere betrokken lidstaat verplicht om 30 % van de kosten van de in deze verordening bedoelde aankoop van vlees te financieren.

2) Verwijst de Commissie van de Europese Gemeenschappen in de kosten.

(¹) PB C 245 van 1.9.2001.

ARREST VAN HET HOF

van 30 september 2003

in zaak C-405/01 (verzoek van het Tribunal Supremo om een prejudiciële beslissing): Colegio de Oficiales de la Marina Mercante Española tegen Administración del Estado ⁽¹⁾

(„Vrij verkeer van werknemers — Artikel 39, lid 4, EG — Betrekkingen in overheidsdienst — Kapiteins en eerste stuurmannen op koopvaardij schepen — Toekenning van bevoegdheden van openbaar gezag aan boord — Aan onderdanen van de vlagstaat voorbehouden betrekkingen — Voor onderdanen van andere lidstaten op voorwaarde van wederkerigheid toegankelijke betrekkingen”)

(2003/C 275/24)

(Procestaal: Spaans)

(Voorlopige vertaling; de definitieve vertaling verschijnt in de Jurisprudentie van het Hof)

In zaak C-405/01, betreffende een verzoek aan het Hof krachtens artikel 234 EG van het Tribunal Supremo (Spanje), in het aldaar aanhangige geding tussen Colegio de Oficiales de la Marina Mercante Española en Administración del Estado, in tegenwoordigheid van: Asociación de Navieros Españoles (ANAVE), om een prejudiciële beslissing over de uitlegging van artikel 39 EG alsmede de artikelen 1 en 4 van verordening (EEG) nr. 1612/68 van de Raad van 15 oktober 1968 betreffende het vrije verkeer van werknemers binnen de Gemeenschap (PB L 257, blz. 2), heeft het Hof, samengesteld als volgt: G. C. Rodríguez Iglesias, president, J.-P. Puissochet, M. Wathelet (rapporteur), R. Schintgen en C. W. A. Timmermans, kamerpresidenten, C. Gulmann, D. A. O. Edward, A. La Pergola, P. Jann, V. Skouris, F. Macken, N. Colneric, S. von Bahr, J. N. Cunha Rodrigues en A. Rosas, rechters; advocaat-generaal: C. Stix-Hackl; griffier: M.-F. Contet, hoofdadministrateur, op 30 september 2003 een arrest gewezen waarvan het dictum luidt als volgt:

- 1) Artikel 39, lid 4, EG moet aldus worden uitgelegd, dat het een lidstaat slechts toestaat de betrekkingen van kapitein en eerste stuurman op onder zijn vlag varende koopvaardij schepen aan eigen onderdanen voor te behouden, wanneer de aan de kapiteins en de eerste stuurmannen op deze schepen toebedeelde bevoegdheden van openbaar gezag daadwerkelijk regelmatig worden uitgeoefend en niet slechts een zeer gering deel van hun werkzaamheden vormen.
- 2) Artikel 39 EG moet aldus worden uitgelegd, dat het zich ertegen verzet dat een lidstaat een voorwaarde van wederkerigheid verbindt aan de toegang van onderdanen van andere lidstaten tot de betrekkingen van kapitein en eerste stuurman op onder zijn vlag varende koopvaardij schepen, zoals bedoeld in

artikel 8, lid 3, van Real Decreto nr. 2062/1999, por el que se regula el nivel mínimo de formación en profesiones marítimas, van 30 december 1999.

⁽¹⁾ PB C 17 van 19.1.2002.

ARREST VAN HET HOF

(Eerste kamer)

van 2 oktober 2003

in zaak C-411/01 (verzoek van het Tribunal d'instance de Metz om een prejudiciële beslissing): GEFCO SA tegen Receveur principal des douanes ⁽¹⁾

(„Communautair douanewetboek en uitvoeringsverordening — Regeling passieve veredeling — Vrijstelling van invoerrechten voor veredelingsproducten — Bedrag aftrekbaar in geval van onjuiste vermelding van tariefpost in aangifte van tijdelijke uitvoer van goederen — Verzuim zonder werkelijk gevolg voor juiste werking van regeling passieve veredeling”)

(2003/C 275/25)

(Procestaal: Frans)

(Voorlopige vertaling; de definitieve vertaling verschijnt in de Jurisprudentie van het Hof)

In zaak C-411/01, betreffende een verzoek aan het Hof krachtens artikel 234 EG van het Tribunal d'instance de Metz (Frankrijk), in het aldaar aanhangige geding tussen GEFCO SA en Receveur principal des douanes, om een prejudiciële beslissing over de uitlegging van de artikelen 145 tot en met 151 van verordening (EEG) nr. 2913/92 van de Raad van 12 oktober 1992 tot vaststelling van het communautair douanewetboek (PB L 302, blz. 1), heeft het Hof (Eerste kamer), samengesteld als volgt: M. Wathelet, kamerpresident, P. Jann en A. Rosas (rapporteur), rechters; advocaat-generaal: A. Tizzano; griffier: H. von Holstein, adjunct-griffier, op 2 oktober 2003 een arrest gewezen waarvan het dictum luidt als volgt:

- 1) De artikelen 145 tot en met 151 van verordening (EEG) nr. 2913/92 van de Raad van 12 oktober 1992 tot vaststelling van het communautair douanewetboek moeten aldus worden uitgelegd dat zij zich er niet tegen verzetten dat een ondernemer die goederen bij tijdelijke uitvoer uit het gebied van de Gemeenschap overeenkomstig de regeling passieve veredeling, onder een onjuiste tariefpost heeft aangegeven, het bewijs levert dat de onjuiste aangifte geen werkelijk gevolg heeft gehad voor de juiste werking van deze regeling in de zin van artikel 150, lid 2, van deze verordening, zelfs indien de aangifte van tijdelijke uitvoer niet formeel is gewijzigd.

- 2) Met dit bewijs moet met name ondubbelzinnig kunnen worden vastgesteld dat de veredelingsproducten het resultaat zijn van de behandeling van de tijdelijk uitgevoerde goederen.
- 3) De verwijzende rechter dient te bepalen of de ondernemer, gelet op alle omstandigheden van de in het hoofdgeding aanhangige zaak, dit bewijs al dan niet heeft geleverd.
- 4) Indien dit het geval is, mag bij het in het vrije verkeer brengen van de veredelingsproducten het bedrag worden afgetrokken van de invoerrechten die op de tijdelijk uitgevoerde goederen van toepassing zouden zijn, indien de juiste tariefpost was toegepast.

(¹) PB C 369 van 22.12.2001.

ARREST VAN HET HOF

(Eerste kamer)

van 25 september 2003

in zaak C-437/01: Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Italiaanse Republiek (¹)

(„Niet-nakoming — Richtlijnen 92/12/EEG en 92/81/EEG — Belasting op smeerolie — Accijns op minerale oliën”)

(2003/C 275/26)

(Procestaal: Italiaans)

(Voorlopige vertaling; de definitieve vertaling verschijnt in de Jurisprudentie van het Hof)

In zaak C-437/01, Commissie van de Europese Gemeenschappen (gemachtigden: E. Traversa en K. Gross) tegen Italiaanse Republiek (gemachtigde: I.M. Braguglia, bijgestaan door G. Aiello), betreffende een verzoek om vast te stellen dat de Italiaanse Republiek, door een belasting op smeerolie te handhaven, de verplichtingen niet is nagekomen die op haar rusten krachtens artikel 3, lid 2, van richtlijn 92/12/EEG van de Raad van 25 februari 1992 betreffende de algemene regeling voor accijnsproducten, het voorhanden hebben en het verkeer daarvan en de controles daarop (PB L 76, blz. 1), en artikel 8, lid 1, sub a, van richtlijn 92/81/EEG van de Raad van 19 oktober 1992 betreffende de harmonisatie van de structuur van de accijns op minerale oliën (PB L 316, blz. 12), zoals gewijzigd bij richtlijn 94/74/EG van de Raad van 22 december 1994 (PB L 365, blz. 46), heeft het Hof (Eerste kamer), samengesteld als volgt: M. Wathelet (rapporteur), kamerpresident, P. Jann en A. Rosas, rechters; advocaat-generaal: S. Alber; griffier: R. Grass, op 25 september 2003 een arrest gewezen waarvan het dictum luidt als volgt:

- 1) Door, na het verstrijken van de in het met redenen omkleed advies gestelde termijn, bij wege van artikel 62, eerste alinea, van decreto legislativo nr 504, met als opschrift „Testo unico delle disposizioni legislative concernenti le imposti sulla produzione e sui consumi e relative sanzioni penali e amministrative” (gecoördineerde tekst van de wettelijke bepalingen betreffende de belastingen op productie en verbruik en inzake de strafrechtelijke en administratieve sancties ter zake), een verbruiksbelasting op smeerolie te handhaven, is de Italiaanse Republiek de verplichtingen niet nagekomen die op haar rusten krachtens artikel 3, lid 2, van richtlijn 92/12/EEG van de Raad van 25 februari 1992 betreffende de algemene regeling voor accijnsproducten, het voorhanden hebben en het verkeer daarvan en de controles daarop, en artikel 8, lid 1, sub a, van richtlijn 92/81/EEG van de Raad van 19 oktober 1992 betreffende de harmonisatie van de structuur van de accijns op minerale oliën, zoals gewijzigd bij richtlijn 94/74/EG van de Raad van 22 december 1994.

- 2) De Italiaanse Republiek wordt verwezen in de kosten.

(¹) PB C 31 van 2.2.2002.

ARREST VAN HET HOF

van 23 september 2003

in zaak C-452/01 (verzoek van het Verwaltungsgerichtshof om een prejudiciële beslissing): Margarethe Ospelt tegen Schlössle Weissenberg Familienstiftung (¹)

(„Vrij verkeer van kapitaal — Artikel 73 B EG-Verdrag (thans artikel 56 EG) — Artikel 40 en bijlage XII EER-overeenkomst — Procedure van voorafgaande vergunning voor verwerving van landbouw- en bosbouwgrond — Toelaatbaarheid — Voorwaarden”)

(2003/C 275/27)

(Procestaal: Duits)

(Voorlopige vertaling; de definitieve vertaling verschijnt in de Jurisprudentie van het Hof)

In zaak C-452/01, betreffende een verzoek aan het Hof krachtens artikel 234 EG van het Verwaltungsgerichtshof (Oostenrijk), in een procedure ingeleid door Margarethe Ospelt en Schlössle Weissenberg Familienstiftung, om een prejudiciële beslissing over de uitlegging van artikel 6 EG-Verdrag (thans, na wijziging, artikel 12 EG) en de artikelen 73 B tot en met 73 D, 73 F en 73 G EG-Verdrag (thans de artikelen 56 EG tot en met 60 EG), heeft het Hof, samengesteld als volgt: G. C. Rodríguez Iglesias, president, J.-P. Puissochet (rapporteur), M. Wathelet, R. Schintgen en C. W. A. Timmermans, kamerpresidenten, C. Gulmann, D. A. O. Edward, A. La Pergola, P. Jann, V. Skouris, F. Macken, N. Colneric, S. von Bahr, J. N. Cunha Rodrigues en A. Rosas, rechters; advocaat-generaal: L. A. Geelhoed; griffier: H. A. Rühl, hoofdadministrateur, op 23 september 2003 een arrest gewezen waarvan het dictum luidt als volgt:

- 1) Een regeling zoals die van het Vorarlberger Grundverkehrsgesetz (wet inzake grondeigendom) van 23 september 1993, zoals gewijzigd, die transacties betreffende landbouw- en bosbouwgronden aan administratieve beperkingen onderwerpt, moet in het geval van een transactie tussen onderdanen van staten die partij zijn bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte van 2 mei 1992, worden getoetst aan artikel 40 en bijlage XII van deze overeenkomst, welke bepalingen dezelfde juridische strekking hebben als de in wezen identieke bepalingen van artikel 73 B EG-Verdrag (thans artikel 56 EG).
- 2) Artikel 73 B van het Verdrag, alsmede de artikelen 73 C, 73 D, 73 F en 73 G EG-Verdrag (thans de artikelen 57 EG tot en met 60 EG) verzetten zich er niet tegen dat de verwerving van landbouwgronden afhangt van de afgifte van een voorafgaande vergunning zoals die waarin het Vorarlberger Grundverkehrsgesetz voorziet. Zij verzetten zich er echter wel tegen dat deze vergunning steeds wordt geweigerd wanneer de verkrijger de betrokken grond niet zelf bewerkt in het kader van een landbouwbedrijf en er niet woont.

(¹) PB C 84 van 6.4.2002.

ARREST VAN HET HOF

van 30 september 2003

in zaak C-47/02 (verzoek van het Schleswig-Holsteinisches Obergerverwaltungsgericht om een prejudiciële beslissing): Albert Anker, Klaas Ras, Albertus Snoek tegen Bondsrepubliek Duitsland (¹)

(„Vrij verkeer van werknemers — Artikel 39, lid 4, EG — Betrekkingen in overheidsdienst — Kapiteins van vissersschepen — Verlening van bevoegdheden van openbaar gezag aan boord — Aan onderdanen van vlagstaat voorbehouden betrekkingen”)

(2003/C 275/28)

(Procestaal: Duits)

(Voorlopige vertaling; de definitieve vertaling verschijnt in de Jurisprudentie van het Hof)

In zaak C-47/02, betreffende een verzoek aan het Hof krachtens artikel 234 EG van het Schleswig-Holsteinische Obergerverwaltungsgericht (Duitsland), in het aldaar aanhangige geding tussen Albert Anker, Klaas Ras, Albertus Snoek en Bondsrepubliek Duitsland, vertegenwoordigd door de Wasser- und Schifffahrtsdirektion Nord, om een prejudiciële beslissing over de uitlegging van artikel 39, lid 4, EG, heeft het Hof, samengesteld als volgt: G. C. Rodríguez Iglesias, president, J.-P. Puissochet, M. Wathelet (rapporteur), R. Schintgen en C. W. A. Timmermans, kamerpresidenten, C. Gulmann, D. A. O. Edward, A. La Pergola, P. Jann, V. Skouris, F. Macken, N. Colneric, S. von Bahr, J. N. Cunha Rodrigues en A. Rosas,

rechters; advocaat-generaal: C. Stix-Hackl; griffier: M.-F. Contet, hoofdadministrateur, op 30 september 2003 een arrest gewezen waarvan het dictum luidt als volgt:

Artikel 39, lid 4, EG moet aldus worden uitgelegd dat het een lidstaat slechts toestaat de betrekkingen van kapitein op onder zijn vlag varende vissersschepen die voor de „kleine zeevaart” („Kleine Seeschiffahrt”) worden gebruikt, aan eigen onderdanen voor te behouden, wanneer de aan de kapiteins van deze schepen toebedeelde bevoegdheden van openbaar gezag daadwerkelijk regelmatig worden uitgeoefend en niet slechts een zeer gering deel van hun werkzaamheden vormen.

(¹) PB C 109 van 4.5.2002.

ARREST VAN HET HOF

(Vierde kamer)

van 11 september 2003

in zaak C-67/02: Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Ierland (¹)

(„Niet-nakoming — Artikel 5 van richtlijn 79/923/EEG — Kwaliteit van schelpdierwater — Programma ter vermindering van verontreiniging”)

(2003/C 275/29)

(Procestaal: Engels)

(Voorlopige vertaling; de definitieve vertaling verschijnt in de Jurisprudentie van het Hof)

In zaak C-67/02, Commissie van de Europese Gemeenschappen (gemachtigde: M. Shotton) tegen Ierland (gemachtigde: D. O'Hagan), betreffende een verzoek om vast te stellen dat Ierland, door niet voor al zijn aangewezen schelpdierwateren programma's vast te stellen overeenkomstig artikel 5 van richtlijn 79/923/EEG van de Raad van 30 oktober 1979 inzake de vereiste kwaliteit van schelpdierwater (PB L 281, blz 47), de krachtens deze richtlijn op hem rustende verplichtingen niet is nagekomen, heeft het Hof (Vierde kamer), samengesteld als volgt: C. W. A. Timmermans, kamerpresident, A. La Pergola (rapporteur) en S. von Bahr, rechters; advocaat-generaal: F. G. Jacobs; griffier: R. Grass, op 11 september 2003 een arrest gewezen waarvan het dictum luidt als volgt:

1) Door niet voor al zijn aangewezen schelpdierwateren programma's op te stellen overeenkomstig artikel 5 van richtlijn 79/923/EEG van de Raad van 30 oktober 1979 inzake de vereiste kwaliteit van schelpdierwater, is Ierland de krachtens deze richtlijn op hem rustende verplichtingen niet nagekomen.

2) Ierland wordt verwezen in de kosten.

(¹) PB C 109 van 4.5.2002.

ARREST VAN HET HOF

(Eerste kamer)

van 25 september 2003

in zaak C-74/02: Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Bondsrepubliek Duitsland ⁽¹⁾

(„Niet-nakoming — Richtlijn 1999/94/EG — Niet-uitvoering binnen gestelde termijn”)

(2003/C 275/30)

(Procestaal: Duits)

(Voorlopige vertaling; de definitieve vertaling verschijnt in de Jurisprudentie van het Hof)

In zaak C-74/02, Commissie van de Europese Gemeenschappen (gemachtigde: G. zur Hausen) tegen Bondsrepubliek Duitsland (gemachtigden: W.-D. Plessing en M. Lumma), betreffende een beroep strekkende tot vaststelling dat de Bondsrepubliek Duitsland, door niet binnen de gestelde termijn de nodige maatregelen te treffen om te voldoen aan richtlijn 1999/94/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 1999 betreffende de beschikbaarheid van consumenteninformatie over het brandstofverbruik en de CO₂-uitstoot bij het op de markt brengen van nieuwe personenauto's (PB 2000, L 12, blz. 16, en rectificatie, PB 2000, L 87, blz. 34), de krachtens deze richtlijn op haar rustende verplichtingen niet is nagekomen, heeft het Hof (Eerste kamer), samengesteld als volgt: M. Wathelet (rapporteur), kamerpresident, P. Jann en A. Rosas, rechters; advocaat-generaal: J. Mischo; griffier: R. Grass, op 25 september 2003 een arrest gewezen waarvan het dictum luidt als volgt:

- 1) Door niet binnen de gestelde termijn alle wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen vast te stellen die nodig zijn om te voldoen aan richtlijn 1999/94/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 1999 betreffende de beschikbaarheid van consumenteninformatie over het brandstofverbruik en de CO₂-uitstoot bij het op de markt brengen van nieuwe personenauto's, is de Bondsrepubliek Duitsland de krachtens deze richtlijn op haar rustende verplichtingen niet nagekomen.
- 2) De Bondsrepubliek Duitsland wordt verwezen in de kosten.

⁽¹⁾ PB C 97 van 20.4.2002.

ARREST VAN HET HOF

(Zesde kamer)

van 11 september 2003

in zaak C-77/02 (verzoek van het Verwaltungsgericht Sigmaringen om een prejudiciële beslissing): Erika Steinicke tegen Bundesanstalt für Arbeit ⁽¹⁾

(„Sociale politiek — Gelijke behandeling van mannen en vrouwen — Stelsel van deeltijdarbeid voor oudere werknemers — Richtlijn 76/207/EEG — Indirecte discriminatie — Objectieve rechtvaardiging”)

(2003/C 275/31)

(Procestaal: Duits)

(Voorlopige vertaling; de definitieve vertaling verschijnt in de Jurisprudentie van het Hof)

In zaak C-77/02, betreffende een verzoek aan het Hof krachtens artikel 234 EG van het Verwaltungsgericht Sigmaringen (Duitsland), in het aldaar aanhangig geding tussen Erika Steinicke en Bundesanstalt für Arbeit, om een prejudiciële beslissing over de uitlegging van artikel 141 EG en de richtlijnen 75/117/EEG van de Raad van 10 februari 1975 betreffende het nader tot elkaar brengen van de wetgevingen der lidstaten inzake de toepassing van het beginsel van gelijke beloning voor mannelijke en vrouwelijke werknemers (PB L 45, blz. 19), 76/207/EEG van de Raad van 9 februari 1976 betreffende de tenuitvoerlegging van het beginsel van gelijke behandeling van mannen en vrouwen ten aanzien van de toegang tot het arbeidsproces, de beroepsopleiding en de promotiekansen en ten aanzien van de arbeidsvoorwaarden (PB L 39, blz. 40) en 97/81/EG van de Raad van 15 december 1997 betreffende de door de Unice, het CEEP en het EVV gesloten raamovereenkomst inzake deeltijdarbeid (PB 1998, L 14, blz. 9), heeft het Hof (Zesde kamer), samengesteld als volgt: J.-P. Puissechet, kamerpresident, R. Schintgen, V. Skouris, F. Macken (rapporteur) en J. N. Cunha Rodrigues, rechters; advocaat-generaal: A. Tizzano; griffier: R. Grass, op 11 september 2003 een arrest gewezen waarvan het dictum luidt als volgt:

De artikelen 2, lid 1, en 5, lid 1, van richtlijn 76/207/EEG van de Raad van 9 februari 1976 betreffende de tenuitvoerlegging van het beginsel van gelijke behandeling van mannen en vrouwen ten aanzien van de toegang tot het arbeidsproces, de beroepsopleiding en de promotiekansen en ten aanzien van de arbeidsvoorwaarden, moeten aldus worden uitgelegd dat zij in de weg staan aan een bepaling als § 72 b, lid 1, eerste zin, sub 2, van het Bundesbeamtengesetz, in de versie van de wet van 31 maart 1999, die heeft gegolden tot en met 30 juni 2000, op grond waarvan voor de regeling deeltijdarbeid voor oudere werknemers alleen ambtenaren in aanmerking komen die in de vijf jaar vóór de aanvang van hun deeltijdarbeid in totaal ten minste drie jaar voltijds hebben gewerkt, wanneer aanzienlijk meer vrouwen dan mannen in deeltijd werken en derhalve op grond van dit voorschrift uitgesloten zijn van de regeling deeltijdarbeid voor oudere werknemers, tenzij deze bepaling wordt gerechtvaardigd door objectieve factoren die niets van doen hebben met discriminatie op grond van geslacht.

⁽¹⁾ PB C 118 van 18.5.2002.

ARREST VAN HET HOF

van 30 september 2003

in zaak C-93/02 P: Biret International SA tegen Raad van de Europese Unie ⁽¹⁾

(„Hogere voorziening — Richtlijnen 81/602/EEG, 88/146/EEG en 96/22/EG — Verbod op gebruik van bepaalde stoffen met hormonale werking — Verbod op invoer uit derde landen van vlees van landbouwhuisdieren waaraan die stoffen zijn toegediend — Beroep tot schadevergoeding — Rechtstreekse werking van overeenkomst tot oprichting van WTO en in bijlage daarbij gevoegde akkoorden — Overeenkomst inzake sanitaire en fytosanitaire maatregelen — Aanbevelingen en uitspraken van Orgaan voor Geschillenbeslechting van WTO”)

(2003/C 275/32)

(Procestaal: Frans)

(Voorlopige vertaling; de definitieve vertaling verschijnt in de Jurisprudentie van het Hof)

In zaak C-93/02 P, Biret International SA, in faillissement, gevestigd te Paris (Frankrijk) (advocaten: M. de Thoré en S. Rodrigues), betreffende hogere voorziening tegen het arrest van het Gerecht van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen (Eerste kamer) van 11 januari 2002, Biret International/Raad (T-174/00, Jurispr. blz. II-17), strekkende tot vernietiging van dat arrest, andere partijen bij de procedure: Raad van de Europese Unie, (gemachtigden: J. Carbery en F.P. Ruggeri Laderchi), ondersteund door Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, (gemachtigde: P.M. Ormond), en Commissie van de Europese Gemeenschappen, (gemachtigden: T. Christoforou en A. Bordes), heeft het Hof, samengesteld als volgt: G. C. Rodríguez Iglesias, president, J.-P. Puissochet, M. Wathelet (rapporteur), R. Schintgen en C. W. A. Timmermans, kamerpresidenten, C. Gulmann, D. A. O. Edward, P. Jann, V. Skouris, F. Macken, N. Colneric, S. von Bahr en J. N. Cunha Rodrigues, rechters; advocaat-generaal: S. Alber; griffier: H. A. Rühl, hoofdadministrateur, op 30 september 2003 een arrest gewezen waarvan het dictum luidt als volgt:

- 1) Wijst de hogere voorziening af.
- 2) Verwijst Biret International SA in haar eigen kosten, alsmede in tweederde van de kosten van de Raad van de Europese Unie.
- 3) Verwijst de Raad van de Europese Unie in eenderde van zijn eigen kosten.
- 4) Verstaat dat het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland en de Commissie van de Europese Gemeenschappen ieder hun eigen kosten dragen.

⁽¹⁾ PB C 109 van 4.5.2002.

ARREST VAN HET HOF

van 30 september 2003

in zaak C-94/02 P: Établissements Biret et Cie SA tegen Raad van de Europese Unie ⁽¹⁾

(„Hogere voorziening — Richtlijnen 81/602/EEG, 88/146/EEG en 96/22/EG — Verbod op gebruik van bepaalde stoffen met hormonale werking — Verbod op invoer uit derde landen van vlees van landbouwhuisdieren waaraan die stoffen zijn toegediend — Beroep tot schadevergoeding — Rechtstreekse werking van overeenkomst tot oprichting van WTO en in bijlage daarbij gevoegde akkoorden — Overeenkomst inzake sanitaire en fytosanitaire maatregelen — Aanbevelingen en uitspraken van Orgaan voor Geschillenbeslechting van WTO”)

(2003/C 275/33)

(Procestaal: Frans)

(Voorlopige vertaling; de definitieve vertaling verschijnt in de Jurisprudentie van het Hof)

In zaak C-94/02 P, Établissements Biret et Cie SA, gevestigd te Paris (Frankrijk), (advocaat: S. Rodrigues), betreffende hogere voorziening tegen het arrest van het Gerecht van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen (Eerste kamer) van 11 januari 2002, Biret et Cie/Raad (T-210/00, Jurispr. blz. II-47), strekkende tot vernietiging van dat arrest, andere partijen bij de procedure: Raad van de Europese Unie, (gemachtigden: J. Carbery en F.P. Ruggeri Laderchi), ondersteund door Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, (gemachtigde: P.M. Ormond), en Commissie van de Europese Gemeenschappen, (gemachtigden: T. Christoforou en A. Bordes), heeft het Hof, samengesteld als volgt: G. C. Rodríguez Iglesias, president, J.-P. Puissochet, M. Wathelet (rapporteur), R. Schintgen en C. W. A. Timmermans, kamerpresidenten, C. Gulmann, D. A. O. Edward, P. Jann, V. Skouris, F. Macken, N. Colneric, S. von Bahr en J. N. Cunha Rodrigues, rechters; advocaat-generaal: S. Alber; griffier: H. A. Rühl, hoofdadministrateur, op 30 september 2003 een arrest gewezen waarvan het dictum luidt als volgt:

- 1) Wijst de hogere voorziening af.
- 2) Verwijst Établissements Biret et Cie SA in haar eigen kosten, alsmede in twee derde van de kosten van de Raad van de Europese Unie.
- 3) Verwijst de Raad van de Europese Unie in een derde van zijn eigen kosten.
- 4) Verstaat dat het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland en de Commissie van de Europese Gemeenschappen ieder hun eigen kosten dragen.

⁽¹⁾ PB C 109 van 4.5.2002.

ARREST VAN HET HOF**van 30 september 2003**

in zaak C-140/02 (verzoek van het House of Lords om een prejudiciële beslissing): Regina, op verzoek van S. P. Anastasiou (Pissouri) Ltd e.a., tegen Minister of Agriculture, Fisheries and Food ⁽¹⁾

(„Harmonisatie van wetgevingen — Bescherming van gezondheid van planten — Richtlijn 77/93/EEG — Binnenbrengen in Gemeenschap van uit derde landen afkomstige planten waarvoor bijzondere eisen gelden — Bijzondere eisen waaraan niet op andere plaatsen dan op plaats van oorsprong kan worden voldaan — Adequate vermelding van oorsprong op verpakking van planten — Officiële verklaring dat planten van oorsprong zijn uit gebied dat erkend is als zijnde vrij van bedoeld schadelijk organisme”)

(2003/C 275/34)

(Procestaal: Engels)

(Voorlopige vertaling; de definitieve vertaling verschijnt in de Jurisprudentie van het Hof)

In zaak C-140/02, betreffende een verzoek aan het Hof krachtens artikel 234 EG van het House of Lords (Verenigd Koninkrijk), in het aldaar aanhangige geding tussen Regina, op verzoek van S. P. Anastasiou (Pissouri) Ltd e.a., en Minister of Agriculture, Fisheries and Food, in tegenwoordigheid van: Cypfruvex (UK) Ltd en Cypfruvex Fruit and Vegetable (Cypfruvex) Enterprises Ltd, om een prejudiciële beslissing over de uitlegging van richtlijn 77/93/EEG van de Raad van 21 december 1976 betreffende de beschermende maatregelen tegen het binnenbrengen op het grondgebied van de lidstaten van voor planten of voor plantaardige producten schadelijke organismen (PB 1977, L 26, blz. 20), zoals met name gewijzigd bij richtlijn 91/683/EEG van de Raad van 19 december 1991 (PB L 376, blz. 29) en richtlijn 92/103/EEG van de Commissie van 1 december 1992 (PB L 363, blz. 1), en later met name gewijzigd bij richtlijn 98/2/EG van de Commissie van 8 januari 1998 (PB L 15, blz. 34), heeft het Hof, samengesteld als volgt: G. C. Rodríguez Iglesias, president, J.-P. Puissochet (rapporteur), M. Wathelet, R. Schintgen en C. W. A. Timmermans, kamerpresidenten, C. Gulmann, D. A. O. Edward, A. La Pergola, P. Jann, V. Skouris, F. Macken, N. Colneric, S. von Bahr, J. N. Cunha Rodrigues en A. Rosas, rechters; advocaat-generaal: C. Stix-Hackl; griffier: L. Hewlett, hoofdadministrateur, op 30 september 2003 een arrest gewezen waarvan het dictum luidt als volgt:

Richtlijn 77/93/EEG van de Raad van 21 december 1976 betreffende de beschermende maatregelen tegen het binnenbrengen op het grondgebied van de lidstaten van voor planten of voor plantaardige producten schadelijke organismen zoals met name gewijzigd bij richtlijn 91/683/EEG van de Raad van 19 december 1991 en richtlijn 92/103/EEG van de Commissie van 1 december 1992, moet aldus worden uitgelegd dat aan de in punt 16.1 van bijlage IV, deel A, rubriek I, bij de richtlijn bedoelde bijzondere eis inzake adequate vermelding van de oorsprong op de verpakking enkel kan worden voldaan in het land van oorsprong van de betrokken planten.

De wijzigingen die richtlijn 98/2/EG van de Commissie van 8 januari 1998 in de punten 16.2 en 16.3 heeft aangebracht, doen aan deze uitlegging niet af. Het voor het binnenbrengen van deze planten in de Gemeenschap vereiste fytosanitair certificaat moet dan ook in het land van oorsprong van deze planten worden afgegeven door of onder controle van de bevoegde autoriteiten van dit land.

⁽¹⁾ PB C 144 van 15.6.2002.

ARREST VAN HET HOF**van 2 oktober 2003**

in zaak C-148/02 (verzoek van de Raad van State om een prejudiciële beslissing): Carlos Garcia Avello tegen Belgische Staat ⁽¹⁾

(„Burgerschap van de Unie — Overdracht van familienaam — Kinderen van onderdanen van lidstaten — Dubbele nationaliteit”)

(2003/C 275/35)

(Procestaal: Frans)

(Voorlopige vertaling; de definitieve vertaling verschijnt in de Jurisprudentie van het Hof)

In zaak C-148/02, betreffende een verzoek aan het Hof krachtens artikel 234 EG van de Raad van State (België), in het aldaar aanhangige geding tussen Carlos Garcia Avello en Belgische Staat, om een prejudiciële beslissing over de uitlegging van de artikelen 17 EG en 18 EG, heeft het Hof, samengesteld als volgt: G. C. Rodríguez Iglesias, president, M. Wathelet, R. Schintgen en C. W. A. Timmermans, kamerpresidenten, D. A. O. Edward, A. La Pergola, P. Jann, V. Skouris, F. Macken, N. Colneric, S. von Bahr, J. N. Cunha Rodrigues (rapporteur) en A. Rosas, rechters; advocaat-generaal: F. G. Jacobs; griffier: M.-F. Contet, hoofdadministrateur, op 2 oktober 2003 een arrest gewezen waarvan het dictum luidt als volgt:

De artikelen 12 EG en 17 EG moeten aldus worden uitgelegd, dat zij zich ertegen verzetten dat in omstandigheden als die van het hoofdgeding de overheid van een lidstaat weigert een gunstig gevolg te geven aan een verzoek om naamsverandering met betrekking tot minderjarige kinderen die in die Staat verblijven en de dubbele nationaliteit, die van die Staat en die van een tweede lidstaat, bezitten, wanneer dat verzoek tot doel heeft dat die kinderen de naam kunnen dragen die zij zouden dragen op grond van het recht en de gebruiken van de tweede lidstaat.

⁽¹⁾ PB C 144 van 15.6.2002.

ARREST VAN HET HOF

(Zesde kamer)

van 25 september 2003

in zaak C-170/02 P: Schlüsselverlag J.S. Moser GmbH e.a. tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen ⁽¹⁾

(„Hogere voorziening — Beroep wegens nalaten — Mededinging — Klacht — Controle op concentraties — Standpuntbepaling in zin van artikel 232 EG — Niet-ontvankelijkheid”)

(2003/C 275/36)

(Procestaal: Duits)

(Voorlopige vertaling; de definitieve vertaling verschijnt in de Jurisprudentie van het Hof)

In zaak C-170/02 P, Schlüsselverlag J. S. Moser GmbH, gevestigd te Innsbruck (Oostenrijk), J. Wimmer Medien GmbH & Co. KG, gevestigd te Linz (Oostenrijk), Styria Medien AG, gevestigd te Graz (Oostenrijk), Zeitungs- und Verlags-Gesellschaft mbH, gevestigd te Bregenz (Oostenrijk), Eugen Ruß Vorarlberger Zeitungsverlag und Druckerei GmbH, gevestigd te Schwarzach (Oostenrijk), „Die Presse” Verlags-Gesellschaft mbH, gevestigd te Wenen (Oostenrijk), en „Salzburger Nachrichten” Verlags-Gesellschaft mbH & Co. KG, gevestigd te Salzburg (Oostenrijk), vertegenwoordigd door M. Krüger, Rechtsadvocaat, betreffende hogere voorziening tegen de beschikking van het Gerecht van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen (Derde kamer) van 11 maart 2002, Schlüsselverlag J. S. Moser e.a./Commissie (T-3/02, Jurispr. blz. II-1473), strekkende tot vernietiging van deze beschikking, andere partij bij de procedure: Commissie van de Europese Gemeenschappen (gemachtigde: K. Wiedner), heeft het Hof (Zesde kamer), samengesteld als volgt: J.-P. Puissechot (rapporteur), kamerpresident, C. Gulmann, F. Macken, N. Colneric en J. N. Cunha Rodrigues, rechters; advocaat-generaal: L. A. Geelhoed; griffier: R. Grass, op 25 september 2003 een arrest gewezen waarvan het dictum luidt als volgt:

- 1) Wijst de hogere voorziening af.
- 2) Verwijst Schlüsselverlag J. S. Moser GmbH, J. Wimmer Medien GmbH & Co. KG, Styria Medien AG, Zeitungs- und Verlags-Gesellschaft mbH, Eugen Ruß Vorarlberger Zeitungsverlag und Druckerei GmbH, „Die Presse” Verlags-Gesellschaft mbH en „Salzburger Nachrichten” Verlags-Gesellschaft mbH & Co. KG in de kosten.

⁽¹⁾ PB C 156 van 29.6.2002.

ARREST VAN HET HOF

(Eerste kamer)

van 11 september 2003

in zaak C-323/02: Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Hydrowatt SARL ⁽¹⁾

(„Arbitrageclausule — Niet-uitvoering van overeenkomst — Ontbinding — Terugbetaling van voorschotten — Rente”)

(2003/C 275/37)

(Procestaal: Frans)

(Voorlopige vertaling; de definitieve vertaling verschijnt in de Jurisprudentie van het Hof)

In zaak C-323/02, Commissie van de Europese Gemeenschappen (gemachtigde: H. Støvlbaek, bijgestaan door E. Cabau) tegen Hydrowatt SARL, gevestigd te Lyon (Frankrijk), betreffende een beroep dat door de Commissie krachtens artikel 238 EG is ingesteld ter verkrijging van terugbetaling van het saldo van het voorschot dat verzoekster aan verweerster heeft betaald in het kader van overeenkomst nr. HY 134/87 FR, betreffende de realisatie van een project waarvoor steun is verleend uit hoofde van verordening (EEG) nr. 3640/85 van de Raad van 20 december 1985 ter bevordering, door financiële steun, van demonstratieprojecten en industriële proefprojecten op energiegebied (PB L 350, blz. 29), heeft het Hof (Eerste kamer), samengesteld als volgt: M. Wathelet, kamerpresident, P. Jann (rapporteur) en A. Rosas, rechters; advocaat-generaal: A. Tizzano; griffier: R. Grass, op 11 september 2003 een arrest gewezen waarvan het dictum luidt als volgt:

- 1) Veroordeelt Hydrowatt SARL om aan de Commissie van de Europese Gemeenschappen 25 109 euro te betalen, vermeerderd met 23 422,91 euro bedongen rente.
- 2) Verwijst Hydrowatt SARL in de kosten.

⁽¹⁾ PB C 289 van 23.11.2002.

ARREST VAN HET HOF

(Eerste kamer)

van 2 oktober 2003

in zaak C-348/02: Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Italiaanse Republiek ⁽¹⁾

(„Niet-nakoming — Niet-omzetting van richtlijn 1999/13/EG”)

(2003/C 275/38)

(Procestaal: Italiaans)

(Voorlopige vertaling; de definitieve vertaling verschijnt in de Jurisprudentie van het Hof)

In zaak C-348/02, Commissie van de Europese Gemeenschappen (gemachtigden: G. Valero Jordana en R. Amorosi) tegen Italiaanse Republiek (gemachtigde: U. Leanza, bijgestaan door M. Fiorilli), betreffende een verzoek om vast te stellen dat de Italiaanse Republiek, door niet de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen vast te stellen die noodzakelijk zijn om te voldoen aan richtlijn 1999/13/EG van de Raad van 11 maart 1999 inzake de beperking van de emissie van vluchtige organische stoffen ten gevolge van het gebruik van organische oplosmiddelen bij bepaalde werkzaamheden en in installaties (PB L 85, blz. 1; rectificatie L 188, blz. 54), de krachtens artikel 15 van deze richtlijn op haar rustende verplichtingen niet is nagekomen, heeft het Hof (Eerste kamer), samengesteld als volgt: M. Wathelet, kamerpresident, P. Jann en A. Rosas (rapporteur), rechters; advocaat-generaal: L. A. Geelhoed; griffier: R. Grass, op 2 oktober 2003 een arrest gewezen waarvan het dictum luidt als volgt:

- 1) Door niet de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen vast te stellen die noodzakelijk zijn om te voldoen aan richtlijn 1999/13/EG van de Raad van 11 maart 1999 inzake de beperking van de emissie van vluchtige organische stoffen ten gevolge van het gebruik van organische oplosmiddelen bij bepaalde werkzaamheden en in installaties, is de Italiaanse Republiek de krachtens artikel 15 van deze richtlijn op haar rustende verplichtingen niet nagekomen.
- 2) De Italiaanse Republiek wordt verwezen in de kosten.

⁽¹⁾ PB C 289 van 23.11.2002.

ARREST VAN HET HOF

(Eerste kamer)

van 2 oktober 2003

in zaak C-89/03: Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Groothertogdom Luxemburg ⁽¹⁾

(„Niet-nakoming — Niet-omzetting van richtlijn 93/15/EEG”)

(2003/C 275/39)

(Procestaal: Frans)

(Voorlopige vertaling; de definitieve vertaling verschijnt in de Jurisprudentie van het Hof)

In zaak C-89/03, Commissie van de Europese Gemeenschappen (gemachtigden: L. Ström en B. Stromsky) tegen Groothertogdom Luxemburg (gemachtigde: S. Schreiner), betreffende een verzoek aan het Hof om vast te stellen dat het Groothertogdom Luxemburg, door niet de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking te hebben doen treden die noodzakelijk zijn om te voldoen aan richtlijn 93/15/EEG van de Raad van 5 april 1993 betreffende de harmonisatie van de bepalingen inzake het in de handel brengen van en de controle op explosieven voor civiel gebruik (PB L 121, blz. 20), of althans de Commissie van deze bepalingen niet in kennis te hebben gesteld, de krachtens deze richtlijn op hem rustende verplichtingen niet is nagekomen, heeft het Hof (Eerste kamer), samengesteld als volgt: M. Wathelet, kamerpresident, P. Jann en A. Rosas (rapporteur), rechters; advocaat-generaal: D. Ruiz-Jarabo Colomer; griffier: R. Grass, op 2 oktober 2003 een arrest gewezen waarvan het dictum luidt als volgt:

- 1) Door niet de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking te hebben doen treden die noodzakelijk zijn om te voldoen aan richtlijn 93/15/EEG van de Raad van 5 april 1993 betreffende de harmonisatie van de bepalingen inzake het in de handel brengen van en de controle op explosieven voor civiel gebruik, is het Groothertogdom Luxemburg de krachtens deze richtlijn op hem rustende verplichtingen niet nagekomen.
- 2) Het Groothertogdom Luxemburg wordt in de kosten verwezen.

⁽¹⁾ PB C 101 van 26.4.2003.

Hogere voorziening, op 15 mei 2003 (fax 10.05.2003) ingesteld door J.-M. Le Pen tegen het arrest van het Gerecht van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen (Vijfde kamer) van 10 april 2003 in zaak T-353/00, J.-M. Le Pen tegen Europees Parlement, ondersteund door Franse Republiek

(Zaak C-208/03 P)

(2003/C 275/40)

Bij het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen is op 15 mei 2003 hogere voorziening ingesteld door J.-M. Le Pen, vertegenwoordigd door F. Wagner, advocaat, tegen het arrest van het Gerecht van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen (Vijfde kamer) van 10 april 2003 in zaak T-353/00, J.-M. Le Pen tegen Europees Parlement, ondersteund door Franse Republiek.

Rekwirant concludeert dat het den Hove behage:

- ontvankelijk te verklaren de door J.-M. Le Pen tegen het arrest van het Gerecht van eerste aanleg van 10 april 2003 ingestelde hogere voorziening;
- ontvankelijk te verklaren het beroep dat J.-M. Le Pen heeft ingesteld tegen de beslissing die de voorzitter van het Europees Parlement op 23 oktober 2000 heeft genomen in de vorm van de navolgende verklaring: „bijgevolg neemt het Europees Parlement overeenkomstig artikel 12, lid 2, van de akte van 1976 akte van kennisgeving door de Franse regering van de waarin vervallenverklaring van het mandaat wordt vastgesteld”;
- het bestreden arrest uit dien hoofde volledig of ten dele te vernietigen;
- de zaak af te doen als naar recht, het bestreden arrest te vernietigen of althans de zaak krachtens artikel 54 van het Statuut van het Hof naar het Gerecht van eerste aanleg terug te verwijzen;
- de bestreden handeling nietig en van onwaarde te verklaren;
- J.-M. Le Pen een bedrag van 500 000 Franse frank (7 622,45 euro) als voor niet-terugvorderbare kosten toe te kennen;
- het Europees Parlement te verwijzen in de kosten van de procedure.

Middelen en voornaamste argumenten

De hogere voorziening berust op schending van het gemeenschapsrecht door het Gerecht van eerste aanleg ter zake van de ontvankelijkheid van het beroep tegen de bestreden handeling.

Ofschoon de handeling in beginsel van het voorzitter van het Parlement uitgaat, is zij gesteld in de vorm van een mededeling volgens welke het Europees Parlement akte neemt van de kennisgeving door de Franse regering waarin wordt vastgesteld dat het mandaat van J.-M. Le Pen is komen te vervallen.

Deze handeling vertoont drie kenmerken:

- zij sorteert rechtsgevolgen: het gaat in casu om een handeling van het Europees Parlement waarbij de rechtspositie van J.-M. Le Pen wordt gewijzigd, aangezien de vervallenverklaring bij de bestreden handeling wordt uitgesproken of vastgesteld;
- het gaat om een definitieve handeling die niet als voorbereidende handeling kan worden aangemerkt;
- zij sorteert rechtsgevolgen die niet tot de zuiver interne sfeer van het Parlement beperkt blijven doordat zij de rechtspositie en de burgerlijke en politieke rechten van J.-M. Le Pen aantast. De beslissing van de voorzitter van het Europees Parlement betreft wel degelijk de rechtspositie van rekwirant doordat zij hem zijn uitverkiezingen voortvloeiend mandaat ontnemt en daardoor de uit de verkiezingen voortvloeiende vertegenwoordiging aantast en a posteriori het resultaat van de verkiezingen vervalst.

Het gaat dus om een voor beroep vatbare handeling en het beroep lijkt mogelijk gelet op de specifieke aard ervan.

Door een onjuiste beoordeling rechtens en feitelijk heeft het Gerecht geen onderscheid gemaakt tussen de ontvankelijkheid (de aard van de handeling) en de grond van de zaak (de bevoegdheid van degene die de handeling heeft gesteld).

Bij wege van een retroactieve redenering die de rechtzoekende de rechterlijke beslissing ontnemt waarop hij recht heeft, heeft het Gerecht geoordeeld dat het handeling in wezen nietig was wegens onbevoegdheid van degene die ze handeling had gesteld, en heeft het geconcludeerd dat deze handeling derhalve non-existent en het beroep derhalve niet-ontvankelijk was.

De hogere voorziening dient te worden toegewezen en het beroep tot nietigverklaring van het besluit van de voorzitter van het Europees Parlement van 23 oktober 2000 berust op de middelen en voornaamste argumenten die zijn aangevoerd ter ondersteuning van het beroep van 21 november 2000 ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Rechtszaak T-535/00, Jean-Marie Le Pen/Europees Parlement, PB C 28 van 27.1.2001, blz. 27.

Verzoek van het Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen van 4 juli 2003 om een prejudiciële beslissing in het geding tussen Orthica B.V. en Bondsrepubliek Duitsland, vertegenwoordigd door het Bondsministerie van Consumentenbescherming, Voedselvoorziening en Landbouw, tussengekomen partij: de Vertreter des öffentlichen Interesses bij het Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen

(Zaak C-299/03)

(2003/C 275/41)

Het Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen heeft bij beschikking van 4 juli 2003, ingekomen ter griffie van het Hof van Justitie op 11 juli 2003, in het geding tussen Orthica BV en Bondsrepubliek Duitsland, vertegenwoordigd door het Bondsministerie van Consumentenbescherming, Voedselvoorziening en Landbouw, tussengekomen partij: de Vertreter des öffentlichen Interesses bij het Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen, het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen verzocht om een prejudiciële beslissing over de navolgende vragen:

A. 1. Is het litigieuze product

„C 1000 (1 000 mg Vitamin C mit Bioflavonoidenkomplex)“

een levensmiddel (mogelijk in de vorm van een voedingssupplement) of een geneesmiddel? Geldt deze kwalificatie voor alle lidstaten?

2. Wanneer het Hof vaststelt dat het betrokken product een geneesmiddel is, maar een levensmiddel blijft in de lidstaten waar het dat reeds was, ziet de verwijzende rechter zich met problemen geconfronteerd als die bedoeld in de vragen B VI, juncto B III; de verwijzende rechter verwijst naar die vragen en de toelichting erop en verzoekt om beantwoording daarvan.

B. Voor het geval dat over de onder A gestelde vragen — zoals tot op heden — niet door het Hof maar door de nationale rechter dient te worden beslist, zijn volgens de verwijzende rechter de antwoorden op de volgende vragen bepalend:

- I. a) Vindt de kwalificatie van het litigieuze product plaats overeenkomstig artikel 2, eerste en tweede alinea, juncto derde alinea, sub d, van verordening (EG) nr. 178/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 28 januari 2002 tot vaststelling van de algemene beginselen en voorschriften van de levensmiddelenwetgeving,

tot oprichting van een Europese Autoriteit voor voedselveiligheid en tot vaststelling van procedures voor voedselveiligheidsaangelegenheden (PB L 31, blz. 1; hierna: „basisverordening“) dan wel — na afloop van de omzettingstermijn op 31 juli 2003 — overeenkomstig richtlijn 2002/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 10 juni 2002 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten inzake voedingssupplementen (PB L 183, blz. 51; hierna: „voedingssupplementenrichtlijn“), en in voorkomend geval krachtens welke onderdelen van de richtlijn?

- b) Indien artikel 2, eerste en tweede alinea, juncto derde alinea, sub d, van de basisverordening toepasselijk is, doet zich de volgende vraag voor: is het juist dat het dominerende (objectieve) gebruiksdoel van het product niet meer beslissend is, maar dat integendeel een product dat zowel aan de voorwaarden voor een levensmiddel als aan die voor een geneesmiddel voldoet, juridisch altijd — uitsluitend — een geneesmiddel is? In hoeverre is hierbij de soort en in hoeverre het in het concrete geval betrokken product van belang?

- II. a) Hoe dient het voor de kwalificatie van producten — onder andere krachtens artikel 2, eerste en tweede alinea, juncto derde alinea, sub d, van de basisverordening wezenlijke begrip „farmacologische werking“ gemeenschapsrechtelijk te worden gedefinieerd? Maakt met name de noodzaak van een risico voor de gezondheid deel uit van de definitie?

- b) Nadat bij richtlijn 2001/83/EG van het Europees Parlement en de Raad van 6 november 2001 tot vaststelling van een communautair wetboek betreffende geneesmiddelen voor menselijk gebruik (PB L 311, blz. 67; hierna: „Wetboek“) in artikel 1, sub 2, tweede volzin (met betrekking tot geneesmiddelen met geneeskundige werking) het nieuwe begrip „fysiologische functies“ is ingevoerd, doet zich de vraag voor naar de betekenis van dit begrip en hoe het zich verhoudt tot het begrip „farmacologische werking“.

- III. Geldt het door het Hof in het arrest van 30 november 1983, Van Bennekom (C-227/82, Jurispr. blz. 3883) in punt 39 bij de algemene beoordeling van vitaminepreparaten uitgesproken oordeel dat de invoer van een in de lidstaat van productie als levensmiddel verhandelbaar product door afgifte van een vergunning voor het in de handel brengen mogelijk moet zijn, wanneer het in de invoerende lidstaat als geneesmiddel wordt beschouwd, doch verlening van een handelsvergunning verenigbaar is met de eisen van gezondheidsbescherming, ook voor het onderhavige product en blijft het Hof, het latere gemeenschapsrecht in aanmerking genomen bij zijn standpunt?

- IV. a) Voorzover het begrip „risico voor de gezondheid” bedoeld in vraag II of III of in verband met andere desbetreffende bepalingen van gemeenschapsrecht, zoals de artikelen 28 en 30 EG, relevant is: Dient van het zogenoemde Upper-Safe-Level te worden uitgegaan of kan daarvan worden afgeweken, bijvoorbeeld omdat de betrokken stoffen ook reeds met de voeding worden ingenomen en/of omdat mogelijk — althans bij langdurige inname — met verschillende groepen consumenten en hun uiteenlopende mate van gevoeligheid rekening moet worden gehouden? Hoe dient het begrip „referentie-innames aan vitaminen en mineralen voor de bevolking” als bedoeld in artikel 5 van de voedings-supplementenrichtlijn te worden gedefinieerd?
- b) Is een, naar nationaal recht door de rechter slechts beperkt toetsbare beoordelingsbevoegdheid van de gespecialiseerde autoriteiten bij de — individuele — vaststelling van het Upper-Safe-Level en, in voorkomend geval, bij de — individuele — afwijkingen ervan in strijd met het gemeenschapsrecht?
- V. a) Is het voor het vrij verhandelen in Duitsland van een product dat ten minste in een andere lidstaat als levensmiddel mag worden verhandeld, van betekenis wanneer in Duitsland „geen voedingsbehoefte” voor het product bestaat?
- b) Bij een bevestigend antwoord: is een beoordelingsbevoegdheid waarover de autoriteit naar nationaal recht in dit opzicht beschikt, die door de rechter slechts beperkt is te toetsen in overeenstemming met het gemeenschapsrecht?
- VI. Wanneer het Hof de vragen onder III met betrekking tot het arrest „Van Bennekom” bevestigend beantwoordt en er in het onderhavige geval geen onverenigbaarheid met de eisen van gezondheidsbescherming is: hoe kan het recht op een vergunning voor het in de handel brengen van het product geldend worden gemaakt? Kan het aangevraagde algemeen besluit in de zin van § 47 a LMBG zonder schending van het gemeenschapsrecht worden geweigerd, omdat het product volgens de Duitse kwalificatie een geneesmiddel is, terwijl het in de lidstaat van productie als levensmiddel verhandelbaar is? Is het in overeenstemming met het gemeenschapsrecht, met name met de artikelen 28 en 30 EG, om artikel § 47 a LMBG niet naar analogie op dergelijke geneesmiddelen toe te passen? Indien deze vraag ontkennend wordt beantwoord: kan de Bondsrepubliek Duitsland zich zonder schending van het gemeenschapsrecht onttrekken aan een bevel van de Duitse rechter tot vaststelling van een algemeen besluit krachtens § 47 a LMBG (naar analogie) met het argument, dat zij of de voor levensmiddelen bevoegde autoriteit, echter niet de voor geneesmiddelen bevoegde autoriteit, tegenwerpt dat, aangezien het volgens de Duitse kwalificatie een geneesmiddel betreft, een algemeen besluit krachtens § 47 a LMBG (naar analogie) niet mogelijk is omdat
- a) voor geneesmiddelen de voor de vaststelling van een algemeen besluit krachtens § 47 a LMBG bevoegde autoriteit niet bevoegd is,
- b) een toelating als geneesmiddel ontbreekt
- VII. Wanneer het Hof de vragen onder A niet zelf beantwoordt, kan de nationale rechter zich dan met vragen over de kwalificatie van producten, natuurwetenschappelijke vragen of methodologische vragen wenden tot de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid en in hoeverre is de nationale rechter gebonden aan eventuele door deze instantie verstrekte inlichtingen?

Verzoek van het Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen van 3 juli 2003 om een prejudiciële beslissing in het geding tussen Orthica B.V. en Bondsrepubliek Duitsland, vertegenwoordigd door het Bondsministerie van Consumentenbescherming, Voedselvoorziening en Landbouw, tussengekomen partij: de Vertreter des öffentlichen Interesses bij het Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen

(Zaak C-316/03)

(2003/C 275/42)

Het Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen heeft bij beschikking van 3 juli 2003, ingekomen ter griffie van het Hof van Justitie op 24 juli 2003, in het geding tussen Orthica B.V. en Bondsrepubliek Duitsland, vertegenwoordigd door het Bondsministerie van Consumentenbescherming, Voedselvoorziening en Landbouw, tussengekomen partij: de Vertreter des öffentlichen Interesses bij het Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen, het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen verzocht om een prejudiciële beslissing over de navolgende vragen:

- A. 1. Is het litigieuze product „OPC 85” een levensmiddel (mogelijk in de vorm van een voedings-supplement) of een geneesmiddel? Geldt deze kwalificatie voor alle lidstaten?
2. Wanneer het Hof vaststelt dat het betrokken product een geneesmiddel is, maar een levensmiddel blijft in de lidstaten waar het dat reeds was, ziet de verwijzende rechter zich met problemen geconfronteerd als die bedoeld in de vragen B VI, juncto B III; de verwijzende rechter verwijst naar die vragen en de toelichting erop en verzoekt om beantwoording daarvan.

- B. Voor het geval dat over de onder A gestelde vragen — zoals tot op heden — niet door het Hof maar door de nationale rechter dient te worden beslist, zijn volgens de verwijzende rechter de antwoorden op de volgende vragen bepalend:
- I. a) Vindt de kwalificatie van het litigieuze product plaats overeenkomstig artikel 2, eerste en tweede alinea, juncto derde alinea, sub d, van verordening (EG) nr. 178/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 28 januari 2002 tot vaststelling van de algemene beginselen en voorschriften van de levensmiddelenwetgeving, tot oprichting van een Europese Autoriteit voor voedselveiligheid en tot vaststelling van procedures voor voedselveiligheidsaangelegenheden (PB L 31, blz. 1; hierna: „basisverordening”) dan wel — na afloop van de omzettingstermijn op 31 juli 2003 — overeenkomstig richtlijn 2002/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 10 juni 2002 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten inzake voedingssupplementen (PB L 183, blz. 51; hierna: „voedingssupplementenrichtlijn”), en in voorkomend geval krachtens welke onderdelen van de richtlijn?
- b) Indien artikel 2, eerste en tweede alinea, juncto derde alinea, sub d, van de basisverordening toepasselijk is, doet zich de volgende vraag voor: is het juist dat het dominerende (objectieve) gebruiksdoel van het product niet meer beslissend is, maar dat integendeel een product dat zowel aan de voorwaarden voor een levensmiddel als aan die voor een geneesmiddel voldoet, juridisch altijd — uitsluitend — een geneesmiddel is? In hoeverre is hierbij de soort en in hoeverre het in het concrete geval betrokken product van belang?
- II. a) Hoe dient het voor de kwalificatie van producten — onder andere krachtens artikel 2, eerste en tweede alinea, juncto derde alinea, sub d, van de basisverordening wezenlijke begrip „farmacologische werking” gemeenschapsrechtelijk te worden gedefinieerd? Maakt met name de noodzaak van een risico voor de gezondheid deel uit van de definitie?
- b) Nadat bij richtlijn 2001/83/EG van het Europees Parlement en de Raad van 6 november 2001 tot vaststelling van een communautair wetboek betreffende geneesmiddelen voor menselijk gebruik (PB L 311, blz. 67; hierna: „Wetboek”) in artikel 1, sub 2, tweede volzin (met betrekking tot geneesmiddelen met geneeskundige werking) het nieuwe begrip „fysiologische functies” is ingevoerd, doet zich de vraag voor naar de betekenis van dit begrip en hoe het zich verhoudt tot het begrip „farmacologische werking”.
- III. Geldt het door het Hof in het arrest van 30 november 1983, Van Bennekom (C-227/82, Jurispr. blz. 3883) in punt 39 bij de algemene beoordeling van vitaminepreparaten uitgesproken oordeel dat de invoer van een in de lidstaat van productie als levensmiddel verhandelbaar product door afgifte van een vergunning voor het in de handel brengen mogelijk moet zijn, wanneer het in de invoerende lidstaat als geneesmiddel wordt beschouwd, doch verlening van een handelsvergunning verenigbaar is met de eisen van gezondheidsbescherming, ook voor het onderhavige product en blijft het Hof, het latere gemeenschapsrecht in aanmerking genomen bij zijn standpunt?
- IV. a) Voorzover het begrip „risico voor de gezondheid” bedoeld in vraag II of III of in verband met andere desbetreffende bepalingen van gemeenschapsrecht, zoals de artikelen 28 en 30 EG, relevant is: Dient van het zogenoemde Upper-Safe-Level te worden uitgegaan of kan daarvan worden afgeweken, bijvoorbeeld omdat de betrokken stoffen ook reeds met de voeding worden ingenomen en/of omdat mogelijk — althans bij langdurige inname — met verschillende groepen consumenten en hun uiteenlopende mate van gevoeligheid rekening moet worden gehouden? Hoe dient het begrip „referentie-innames aan vitamines en mineralen voor de bevolking” als bedoeld in artikel 5 van de voedingssupplementenrichtlijn te worden gedefinieerd?
- b) Is een, naar nationaal recht door de rechter slechts beperkt toetsbare beoordelingsbevoegdheid van de gespecialiseerde autoriteiten bij de — individuele — vaststelling van het Upper-Safe-Level en, in voorkomend geval, bij de — individuele — afwijkingen ervan in strijd met het gemeenschapsrecht?
- V. a) Is het voor het vrij verhandelen in Duitsland van een product dat ten minste in een andere lidstaat als levensmiddel mag worden verhandeld, van betekenis wanneer in Duitsland „geen voedingsbehoefte” voor het product bestaat?
- b) Bij een bevestigend antwoord: is een beoordelingsbevoegdheid waarover de autoriteit naar nationaal recht in dit opzicht beschikt, die door de rechter slechts beperkt is te toetsen in overeenstemming met het gemeenschapsrecht?
- VI. Wanneer het Hof de vragen onder III met betrekking tot het arrest „Van Bennekom” bevestigend beantwoordt en er in het onderhavige geval geen onverenigbaarheid met de eisen van gezondheidsbescherming is: hoe kan het recht op een vergunning voor het in de handel brengen van het product geldend worden gemaakt? Kan het aangevraagde algemeen besluit in de zin van § 47 a LMBG zonder schending van het gemeenschapsrecht worden geweigerd, omdat het product volgens de Duitse kwalificatie een geneesmiddel is, terwijl het in de lidstaat van productie als levensmiddel verhandelbaar is? Is het in overeenstemming met het gemeenschapsrecht, met name met de artikelen 28 en 30 EG, om artikel § 47 a LMBG niet naar analogie op dergelijke geneesmiddelen toe te passen? Indien

deze vraag ontkennend wordt beantwoord: kan de Bondsrepubliek Duitsland zich zonder schending van het gemeenschapsrecht onttrekken aan een bevel van de Duitse rechter tot vaststelling van een algemeen besluit krachtens § 47 a LMBG (naar analogie) met het argument, dat zij of de voor levensmiddelen bevoegde autoriteit, echter niet de voor geneesmiddelen bevoegde autoriteit, tegenwerpt dat, aangezien het volgens de Duitse kwalificatie een geneesmiddel betreft, een algemeen besluit krachtens § 47 a LMBG (naar analogie) niet mogelijk is omdat

- a) voor geneesmiddelen de voor de vaststelling van een algemeen besluit krachtens § 47 a LMBG bevoegde autoriteit niet bevoegd is,
- b) een toelating als geneesmiddel ontbreekt

VII. Wanneer het Hof de vragen onder A niet zelf beantwoordt, kan de nationale rechter zich dan met vragen over de kwalificatie van producten, natuurwetenschappelijke vragen of methodologische vragen wenden tot de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid en in hoeverre is de nationale rechter gebonden aan eventuele door deze instantie verstrekte inlichtingen?

Verzoek van het Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen van 7 juli 2003 om een prejudiciële beslissing in het geding tussen Orthica B.V. en Bondsrepubliek Duitsland, vertegenwoordigd door het Bondsministerie van Consumentenbescherming, Voedselvoorziening en Landbouw, tussengekomen partij: de Vertreter des öffentlichen Interesses bij het Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen

(Zaak C-317/03)

(2003/C 275/43)

Het Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen heeft bij beschikking van 7 juli 2003, ingekomen ter griffie van het Hof van Justitie op 24 juli 2003, in het geding tussen Orthica B.V. en Bondsrepubliek Duitsland, vertegenwoordigd door het Bondsministerie van Consumentenbescherming, Voedselvoorziening en Landbouw, tussengekomen partij: de Vertreter des öffentlichen Interesses bij het Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen, het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen verzocht om een prejudiciële beslissing over de navolgende vragen:

A. 1. Is het litigieuze product

„Acide Free C-1000”

een levensmiddel (mogelijk in de vorm van een voedingssupplement) of een geneesmiddel? Geldt deze kwalificatie voor alle lidstaten?

2. Wanneer het Hof vaststelt dat het betrokken product een geneesmiddel is, maar een levensmiddel blijft in de lidstaten waar het dat reeds was, ziet de verwijzende rechter zich met problemen geconfronteerd als die bedoeld in de vragen B VI, juncto B III; de verwijzende rechter verwijst naar die vragen en de toelichting erop en verzoekt om beantwoording daarvan.

B. Voor het geval dat over de onder A gestelde vragen — zoals tot op heden — niet door het Hof maar door de nationale rechter dient te worden beslist, zijn volgens de verwijzende rechter de antwoorden op de volgende vragen bepalend:

I. a) Vindt de kwalificatie van het litigieuze product plaats overeenkomstig artikel 2, eerste en tweede alinea, juncto derde alinea, sub d, van verordening (EG) nr. 178/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 28 januari 2002 tot vaststelling van de algemene beginselen en voorschriften van de levensmiddelenwetgeving, tot oprichting van een Europese Autoriteit voor voedselveiligheid en tot vaststelling van procedures voor voedselveiligheidsaangelegenheden (PB L 31, blz. 1; hierna: „basisverordening”) dan wel — na afloop van de omzettingstermijn op 31 juli 2003 — overeenkomstig richtlijn 2002/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 10 juni 2002 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten inzake voedingssupplementen (PB L 183, blz. 51; hierna: „voedingssupplementenrichtlijn”), en in voorkomend geval krachtens welke onderdelen van de richtlijn?

b) Indien artikel 2, eerste en tweede alinea, juncto derde alinea, sub d, van de basisverordening toepasselijk is, doet zich de volgende vraag voor: is het juist dat het dominerende (objectieve) gebruiksdoel van het product niet meer beslissend is, maar dat integendeel een product dat zowel aan de voorwaarden voor een levensmiddel als aan die voor een geneesmiddel voldoet, juridisch altijd — uitsluitend — een geneesmiddel is? In hoeverre is hierbij de soort en in hoeverre het in het concrete geval betrokken product van belang?

II. a) Hoe dient het voor de kwalificatie van producten — onder andere krachtens artikel 2, eerste en tweede alinea, juncto derde alinea, sub d, van de basisverordening wezenlijke begrip „farmacologische werking” gemeenschapsrechtelijk te worden gedefinieerd? Maakt met name de noodzaak van een risico voor de gezondheid deel uit van de definitie?

b) Nadat bij richtlijn 2001/83/EG van het Europees Parlement en de Raad van 6 november 2001 tot vaststelling van een communautair wetboek betreffende geneesmiddelen voor menselijk gebruik (PB L 311, blz. 67; hierna: „Wetboek”) in artikel 1, sub 2, tweede volzin (met betrekking

tot geneesmiddelen met geneeskundige werking) het nieuwe begrip „fysiologische functies” is ingevoerd, doet zich de vraag voor naar de betekenis van dit begrip en hoe het zich verhoudt tot het begrip „farmacologische werking”.

- III. Geldt het door het Hof in het arrest van 30 november 1983, Van Bennekom (C-227/82, Jurispr. blz. 3883) in punt 39 bij de algemene beoordeling van vitaminepreparaten uitgesproken oordeel dat de invoer van een in de lidstaat van productie als levensmiddel verhandelbaar product door afgifte van een vergunning voor het in de handel brengen mogelijk moet zijn, wanneer het in de invoerende lidstaat als geneesmiddel wordt beschouwd, doch verlening van een handelsvergunning verenigbaar is met de eisen van gezondheidsbescherming, ook voor het onderhavige product en blijft het Hof, het latere gemeenschapsrecht in aanmerking genomen bij zijn standpunt?
- IV. a) Voorzover het begrip „risico voor de gezondheid” bedoeld in vraag II of III of in verband met andere desbetreffende bepalingen van gemeenschapsrecht, zoals de artikelen 28 en 30 EG, relevant is: Dient van het zogenoemde Upper-Safe-Level te worden uitgegaan of kan daarvan worden afgeweken, bijvoorbeeld omdat de betrokken stoffen ook reeds met de voeding worden ingenomen en/of omdat mogelijk — althans bij langdurige inname — met verschillende groepen consumenten en hun uiteenlopende mate van gevoeligheid rekening moet worden gehouden? Hoe dient het begrip „referentie-innames aan vitamines en mineralen voor de bevolking” als bedoeld in artikel 5 van de voedings-supplementenrichtlijn te worden gedefinieerd?
- b) Is een, naar nationaal recht door de rechter slechts beperkt toetsbare beoordelingsbevoegdheid van de gespecialiseerde autoriteiten bij de — individuele — vaststelling van het Upper-Safe-Level en, in voorkomend geval, bij de — individuele — afwijkingen ervan in strijd met het gemeenschapsrecht?
- V. a) Is het voor het vrij verhandelen in Duitsland van een product dat ten minste in een andere lidstaat als levensmiddel mag worden verhandeld, van betekenis wanneer in Duitsland „geen voedingsbehoefte” voor het product bestaat?
- b) Bij een bevestigend antwoord: is een beoordelingsbevoegdheid waarover de autoriteit naar nationaal recht in dit opzicht beschikt, die door de rechter slechts beperkt is te toetsen in overeenstemming met het gemeenschapsrecht?
- VI. Wanneer het Hof de vragen onder III met betrekking tot het arrest „Van Bennekom” bevestigend beantwoordt en er in het onderhavige geval geen onverenigbaarheid met de eisen van gezondheidsbescherming is: hoe kan het recht op een vergunning voor het in de handel brengen van het product geldend worden gemaakt? Kan het aangevraagde algemeen besluit in de zin van § 47 a LMBG zonder

schending van het gemeenschapsrecht worden geweigerd, omdat het product volgens de Duitse kwalificatie een geneesmiddel is, terwijl het in de lidstaat van productie als levensmiddel verhandelbaar is? Is het in overeenstemming met het gemeenschapsrecht, met name met de artikelen 28 en 30 EG, om artikel § 47 a LMBG niet naar analogie op dergelijke geneesmiddelen toe te passen? Indien deze vraag ontkennend wordt beantwoord: kan de Bondsrepubliek Duitsland zich zonder schending van het gemeenschapsrecht onttrekken aan een bevel van de Duitse rechter tot vaststelling van een algemeen besluit krachtens § 47 a LMBG (naar analogie) met het argument, dat zij of de voor levensmiddelen bevoegde autoriteit, echter niet de voor geneesmiddelen bevoegde autoriteit, tegenwerpt dat, aangezien het volgens de Duitse kwalificatie een geneesmiddel betreft, een algemeen besluit krachtens § 47 a LMBG (naar analogie) niet mogelijk is omdat

- a) voor geneesmiddelen de voor de vaststelling van een algemeen besluit krachtens § 47 a LMBG bevoegde autoriteit niet bevoegd is,
- b) een toelating als geneesmiddel ontbreekt
- VII. Wanneer het Hof de vragen onder A niet zelf beantwoordt, kan de nationale rechter zich dan met vragen over de kwalificatie van producten, natuurwetenschappelijke vragen of methodologische vragen wenden tot de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid en in hoeverre is de nationale rechter gebonden aan eventuele door deze instantie verstrekte inlichtingen?

Verzoek van het Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen van 8 juli 2003 om een prejudiciële beslissing in het geding tussen Orthica B.V. en Bondsrepubliek Duitsland, vertegenwoordigd door het Bondsministerie van Consumentenbescherming, Voedselvoorziening en Landbouw, tussengekomen partij: de Vertreter des öffentlichen Interesses bij het Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen

(Zaak C-318/03)

(2003/C 275/44)

Het Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen heeft bij beschikking van 8 juli 2003, ingekomen ter griffie van het Hof van Justitie op 24 juli 2003, in het geding tussen Orthica B.V. en Bondsrepubliek Duitsland, vertegenwoordigd door het Bondsministerie van Consumentenbescherming, Voedselvoorziening en Landbouw, tussengekomen partij: de Vertreter des öffentlichen Interesses bij het Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen, het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen verzocht om een prejudiciële beslissing over de navolgende vragen:

- A. 1. Is het litigieuze product
- „E-400 (natürliches Vitamin E)”
- een levensmiddel (mogelijk in de vorm van een voedingssupplement) of een geneesmiddel? Geldt deze kwalificatie voor alle lidstaten?
2. Wanneer het Hof vaststelt dat het betrokken product een geneesmiddel is, maar een levensmiddel blijft in de lidstaten waar het dat reeds was, ziet de verwijzende rechter zich met problemen geconfronteerd als die bedoeld in de vragen B VI, juncto B III; de verwijzende rechter verwijst naar die vragen en de toelichting erop en verzoekt om beantwoording daarvan.
- B. Voor het geval dat over de onder A gestelde vragen — zoals tot op heden — niet door het Hof maar door de nationale rechter dient te worden beslist, zijn volgens de verwijzende rechter de antwoorden op de volgende vragen bepalend:
- I. a) Vindt de kwalificatie van het litigieuze product plaats overeenkomstig artikel 2, eerste en tweede alinea, juncto derde alinea, sub d, van verordening (EG) nr. 178/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 28 januari 2002 tot vaststelling van de algemene beginselen en voorschriften van de levensmiddelenwetgeving, tot oprichting van een Europese Autoriteit voor voedselveiligheid en tot vaststelling van procedures voor voedselveiligheidsaangelegenheden (PB L 31, blz. 1; hierna: „basisverordening”) dan wel — na afloop van de omzettingstermijn op 31 juli 2003 — overeenkomstig richtlijn 2002/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 10 juni 2002 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten inzake voedingssupplementen (PB L 183, blz. 51; hierna: „voedingssupplementenrichtlijn”), en in voorkomend geval krachtens welke onderdelen van de richtlijn?
- b) Indien artikel 2, eerste en tweede alinea, juncto derde alinea, sub d, van de basisverordening toepasselijk is, doet zich de volgende vraag voor: is het juist dat het dominerende (objectieve) gebruiksdoel van het product niet meer beslissend is, maar dat integendeel een product dat zowel aan de voorwaarden voor een levensmiddel als aan die voor een geneesmiddel voldoet, juridisch altijd — uitsluitend — een geneesmiddel is? In hoeverre is hierbij de soort en in hoeverre het in het concrete geval betrokken product van belang?
- II. a) Hoe dient het voor de kwalificatie van producten — onder andere krachtens artikel 2, eerste en tweede alinea, juncto derde alinea, sub d, van de basisverordening wezenlijke begrip „farmacologische werking” gemeenschapsrechtelijk te worden gedefinieerd? Maakt met name de noodzaak van een risico voor de gezondheid deel uit van de definitie?
- b) Nadat bij richtlijn 2001/83/EG van het Europees Parlement en de Raad van 6 november 2001 tot vaststelling van een communautair wetboek betreffende geneesmiddelen voor menselijk gebruik (PB L 311, blz. 67; hierna: „Wetboek”) in artikel 1, sub 2, tweede volzin (met betrekking tot geneesmiddelen met geneeskundige werking) het nieuwe begrip „fysiologische functies” is ingevoerd, doet zich de vraag voor naar de betekenis van dit begrip en hoe het zich verhoudt tot het begrip „farmacologische werking”.
- III. Geldt het door het Hof in het arrest van 30 november 1983, Van Bennekom (C-227/82, Jurispr. blz. 3883) in punt 39 bij de algemene beoordeling van vitaminediepreparaten uitgesproken oordeel dat de invoer van een in de lidstaat van productie als levensmiddel verhandelbaar product door afgifte van een vergunning voor het in de handel brengen mogelijk moet zijn, wanneer het in de invoerende lidstaat als geneesmiddel wordt beschouwd, doch verlening van een handelsvergunning verenigbaar is met de eisen van gezondheidsbescherming, ook voor het onderhavige product en blijft het Hof, het latere gemeenschapsrecht in aanmerking genomen bij zijn standpunt?
- IV. a) Voorzover het begrip „risico voor de gezondheid” bedoeld in vraag II of III of in verband met andere desbetreffende bepalingen van gemeenschapsrecht, zoals de artikelen 28 en 30 EG, relevant is: Dient van het zogenoemde Upper-Safe-Level te worden uitgegaan of kan daarvan worden afgeweken, bijvoorbeeld omdat de betrokken stoffen ook reeds met de voeding worden ingenomen en/of omdat mogelijk — althans bij langdurige inname — met verschillende groepen consumenten en hun uiteenlopende mate van gevoeligheid rekening moet worden gehouden? Hoe dient het begrip „referentie-innames aan vitaminen en mineralen voor de bevolking” als bedoeld in artikel 5 van de voedingssupplementenrichtlijn te worden gedefinieerd?
- b) Is een, naar nationaal recht door de rechter slechts beperkt toetsbare beoordelingsbevoegdheid van de gespecialiseerde autoriteiten bij de — individuele — vaststelling van het Upper-Safe-Level en, in voorkomend geval, bij de — individuele — afwijkingen ervan in strijd met het gemeenschapsrecht?
- V. a) Is het voor het vrij verhandelen in Duitsland van een product dat ten minste in een andere lidstaat als levensmiddel mag worden verhandeld, van betekenis wanneer in Duitsland „geen voedingsbehoefte” voor het product bestaat?
- b) Bij een bevestigend antwoord: is een beoordelingsbevoegdheid waarover de autoriteit naar nationaal recht in dit opzicht beschikt, die door de rechter slechts beperkt is te toetsen in overeenstemming met het gemeenschapsrecht?

- VI. Wanneer het Hof de vragen onder III met betrekking tot het arrest „Van Bennekom” bevestigend beantwoordt en er in het onderhavige geval geen onverenigbaarheid met de eisen van gezondheidsbescherming is: hoe kan het recht op een vergunning voor het in de handel brengen van het product geldend worden gemaakt? Kan het aangevraagde algemeen besluit in de zin van § 47 a LMBG zonder schending van het gemeenschapsrecht worden geweigerd, omdat het product volgens de Duitse kwalificatie een geneesmiddel is, terwijl het in de lidstaat van productie als levensmiddel verhandelbaar is? Is het in overeenstemming met het gemeenschapsrecht, met name met de artikelen 28 en 30 EG, om artikel § 47 a LMBG niet naar analogie op dergelijke geneesmiddelen toe te passen? Indien deze vraag ontkennend wordt beantwoord: kan de Bondsrepubliek Duitsland zich zonder schending van het gemeenschapsrecht onttrekken aan een bevel van de Duitse rechter tot vaststelling van een algemeen besluit krachtens § 47 a LMBG (naar analogie) met het argument, dat zij of de voor levensmiddelen bevoegde autoriteit, echter niet de voor geneesmiddelen bevoegde autoriteit, tegenwerpt dat, aangezien het volgens de Duitse kwalificatie een geneesmiddel betreft, een algemeen besluit krachtens § 47 a LMBG (naar analogie) niet mogelijk is omdat
- a) voor geneesmiddelen de voor de vaststelling van een algemeen besluit krachtens § 47 a LMBG bevoegde autoriteit niet bevoegd is,
  - b) een toelating als geneesmiddel ontbreekt
- VII. Wanneer het Hof de vragen onder A niet zelf beantwoordt, kan de nationale rechter zich dan met vragen over de kwalificatie van producten, natuurwetenschappelijke vragen of methodologische vragen wenden tot de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid en in hoeverre is de nationale rechter gebonden aan eventuele door deze instantie verstrekte inlichtingen?

Beroep, op 2 september 2003 ingesteld door Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Bondsrepubliek Duitsland

(Zaak C-372/03)

(2003/C 275/45)

Bij het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen is op 2 september 2003 beroep ingesteld tegen Bondsrepubliek Duitsland door Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door Gerald Braun en Wouter Wils, leden van de juridische dienst van de Commissie van de Europese Gemeenschappen, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg.

Verzoekster concludeert dat het den Hove behage:

1. vast te stellen dat de Bondsrepubliek Duitsland, door niet binnen de gestelde termijn alle nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen vast te stellen voor de omzetting in nationaal recht van richtlijn 91/439/EEG van de Raad van 29 juli 1991 betreffende het rijbewijs⁽¹⁾, de krachtens het EG-Verdrag en die richtlijn op haar rustende verplichtingen niet is nagekomen;
2. verweerster in de kosten te verwijzen.

Middelen en voornaamste argumenten

De Commissie is van mening dat de Duitse wetgeving op de volgende punten niet strookt met richtlijn 91/439/EEG:

- Minimumleeftijd voor de rechtstreekse toegang tot zware motorrijwielen van de categorie A

§ 6, lid 2, tweede alinea, van de regeling inzake toelating van personen tot het wegverkeer (Fahrerlaubnisverordnung 1998; hierna: „FeV”), schrijft voor de rechtstreekse toegang tot zware motorrijwielen van categorie A een leeftijdsgrens van 25 jaar voor. Volgens artikel 6, lid 1, sub b, van richtlijn 91/439 is de leeftijdsgrens voor de rechtstreekse toegang 21 jaar.

- Bevoegdheid voor het besturen van motorvoertuigen van categorie D+E met een bevoegdheid voor het besturen van voertuigen van de categorieën C1+E en D

Volgens § 6, lid 3, punt 6, FeV is het besturen van voertuigen van de categorie D+E met een rijbewijs voor de categorieën C1+E en D geoorloofd, terwijl volgens artikel 5, lid 2, sub b, van de richtlijn uitdrukkelijk alleen motorvoertuigen van de categorie D+E met een rijbewijs voor de categorie C+E en D mogen worden bestuurd.

- Bevoegdheid voor het besturen van voertuigen van de categorie D door houders van rijbewijzen voor de categorieën C1, C1+E, C of C+E in bepaalde gevallen

Volgens § 6, lid 4, FeV mogen houders van rijbewijzen voor de categorieën C1, C1+E, C of C+E op het nationaal grondgebied voertuigen van de categorie D (autobussen en touringcars) zonder passagiers besturen, wanneer de ritten alleen dienen tot controle van de technische staat van het voertuig of tot vervoer naar een andere plaats. De richtlijn maakt daarentegen geen onderscheid tussen personenvervoer en het besturen van een lege bus. Het besturen van voertuigen van de categorie D zonder passend rijbewijs is in de richtlijn niet geregeld, maar kan om praktische redenen voor de controle van de technische staat na de uitvoering van reparaties worden geaccepteerd. Een verdergaande machtiging voor het besturen van

voertuigen van de categorie D met een rijbewijs voor de categorieën C is duidelijk in strijd met de bewoordingen van artikel 3, lid 1, vijfde streepje, van de richtlijn.

- Minimumleeftijd voor de toegang tot de categorieën C1 en C1+E

Volgens § 10, lid 2, eerste alinea, FeV is toegang tot de categorieën C1 en C1+E op de leeftijd van 17 jaar mogelijk indien het gaat om personen die een opleiding voor beroepschauffeur volgen. Deze regeling is in strijd met het bepaalde in artikel 6, lid 1, sub b, derde streepje, van de richtlijn juncto — wat het besturen van voertuigen van de categorieën C1 en C1+E van meer dan 7,5 ton betreft — artikel 5, lid 1, sub b, tweede streepje, van verordening (EEG) nr. 3820/85.

- Registratie van in andere lidstaten afgegeven rijbewijzen

De systematische registratieprocedure van § 29, lid 1, FeV evenals de strafbepaling in § 75, punt 11, FeV zijn in beginsel in strijd met het in artikel 1, lid 2, van de richtlijn neergelegde beginsel van de onderlinge erkenning.

- Inwisseling van in andere lidstaten afgegeven rijbewijzen

De in § 29, lid 3, FeV geregelde inwisseling van het rijbewijs wegens de vermelding van een eventuele kortere nationale geldigheidsduur is in strijd met het geldende gemeenschapsrecht. Wat betreft de in § 47, lid 2, FeV geregelde inwisseling van het rijbewijs wanneer de vermelding van beperkingen of verplichtingen wegens de aard van het rijbewijs niet mogelijk is, is een inwisseling om de in artikel 8, lid 2, van de richtlijn vermelde redenen (waaronder ook de vermelding van medische beperkingen) stellig geoorloofd. De vermelding van andere administratieve opmerkingen (bijvoorbeeld de toepassing van de bepalingen inzake het proefrijbewijs) valt echter niet onder artikel 8, lid 2, van de richtlijn, zodat noch die vermeldingen noch de inwisseling met het gemeenschapsrecht stroken.

(¹) PB L 237, blz. 1.

Beroep, op 10 september 2003 ingesteld door Bondsrepubliek Duitsland tegen Europees Parlement en Raad van de Europese Unie

(Zaak C-380/03)

(2003/C 275/46)

Bij het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen is op 10 september 2003 beroep ingesteld tegen het Europees

Parlement en de Raad van de Europese Unie door de Bondsrepubliek Duitsland, vertegenwoordigd door W.-D. Plessing, Ministerialrat, en M. Lumma, Regierungsdirektor, Bundesministerium der Finanzen, alsmede door J. Sedemund, Rechtsanwalt, domicilie gekozen hebbende bij het Bundesministerium der Finanzen, Berlijn.

Verzoekster concludeert dat het den Hove behage:

1. nietig te verklaren de artikelen 3 en 4 van richtlijn 2003/33/EG van het Europees Parlement en de Raad van 26 mei 2003 betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten inzake de reclame en sponsoring voor tabaksproducten (¹);
2. verweerders in de kosten te verwijzen.

Middelen en voornaamste argumenten

De Duitse regering betoogt, dat het Parlement en de Raad met de bestreden bepalingen de grenzen hebben overschreden die het Hof in zijn arrest van 5 oktober 2000 in zaak C-376/98 (Jurispr. blz. I-8419) heeft gesteld aan de bevoegdheid van de gemeenschapswetgever, alsmede de door het Hof gedefinieerde feitelijke voorwaarden voor bevoegdheid van de Gemeenschap heeft miskend. De aangevochten bepalingen regelen nagenoeg uitsluitend situaties zonder grensoverschrijdende elementen. Derhalve is geen sprake van daadwerkelijke handelsbelemmeringen noch van aanmerkelijke verstoringen van de mededinging, waarvan de opheffing volgens het arrest van het Hof in zaak C-376/98 een noodzakelijke feitelijke voorwaarde is voor bevoegdheid van de Gemeenschap op basis van artikel 95 EG. Artikel 95 vormt derhalve geen grondslag voor bevoegdheid van de gemeenschapswetgever voor de aangevochten bepalingen. Nu met de aangevochten bepalingen bij gebreke van handelsbelemmeringen en aanmerkelijke verstoringen van de mededinging in werkelijkheid niet wordt gestreefd naar verbetering van de interne markt, maar naar een betere bescherming van de gezondheid, wordt tevens het harmonisatieverbod van artikel 152, lid 4, sub c, EG geschonden.

Subsidiair beroept de Duitse regering zich op gebrek aan motivering. De communautaire wetgever voert onvoldoende redenen aan waaruit blijkt dat is voldaan aan de voorwaarden waaronder hij bevoegdheden aan artikel 95 ontleent, inzonderheid dat daadwerkelijk sprake is van handelsbelemmeringen, en maakt niet eens melding van verstoringen van de mededinging met betrekking tot producten van de pers en radiouitzendingen. Bijgevolg is de richtlijn in zoverre in elk geval in strijd met de motiveringsplicht van artikel 253 EG.

Voorts vormen de substantiële wijzigingen die de Raad na de behandeling door het Parlement in de richtlijn heeft aangebracht, reden voor het verwijt, dat daardoor het medebeslissingsrecht van het Parlement in de zin van artikel 251 EG is geschonden.

Tenslotte beroept de Duitse regering zich subsidiair op schending van het evenredigheidsbeginsel, daar de in de artikelen 3 en 4 opgenomen totale verboden op reclame in de pers en in alle gedrukte publicaties alsmede op de radio en op Internet doelbewust nagenoeg uitsluitend plaatselijke of regionale situaties omvatten die geen grensoverschrijdend element bevatten, zodat de extensieve verbodsregelingen in de zin van artikel 14, lid 1, EG ter verbetering van de interne markt niet noodzakelijk en derhalve onevenredig zijn. Deze schending van het evenredigheidsverbod is des te ernstiger, nu de verboden gelijktijdig op grond van de uiterst ruime en onbepaalde definitie van het begrip „reclame” in artikel 2 b en „pers en andere gedrukte publicaties” in artikel 1, sub a, en artikel 3 van de richtlijn een vergaande inbreuk maken op de grondrechten van de vrijheid van meningsuiting en persvrijheid.

(¹) PB L 152, blz. 16.

Verzoek van het Supreme Court, Ireland van 2 april 2003 om een prejudiciële beslissing in het geding tussen Ryanair Ltd en Aer Rianta cpt

(Zaak C-382/03)

(2003/C 275/47)

Het Supreme Court, Ireland heeft bij beschikking van 2 april 2003, ingekomen ter griffie van het Hof van Justitie op 10 september 2003, in het geding tussen Ryanair Ltd en Aer Rianta cpt, het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen verzocht om een prejudiciële beslissing over de navolgende vraag:

- A. Is een incheckbalie op een luchthaven een „luchthavenvoorziening” in de zin van artikel 16, lid 3, van de richtlijn (¹)?
- B. Indien vraag A bevestigend wordt beantwoord, is de huur die wordt aangerekend voor het exclusieve recht om voor een periode van een jaar of meer een bepaalde incheckbalie te gebruiken, een vergoeding voor de toegang tot luchthavenvoorzieningen in de zin van artikel 16, lid 3, van de richtlijn?

(¹) Richtlijn 96/67/EG van de Raad van 15 oktober 1996 betreffende de toegang tot de grondafhandelingsmarkt op de luchthavens van de Gemeenschap (PB L 272 van 25.10.1996, blz. 36-45).

Verzoek van het Bundesfinanzhof van 30 juli 2003 om een prejudiciële beslissing in het geding tussen Hauptzollamt Hamburg-Jonas en Käserei Champignon Hofmeister GmbH & Co. KG

(Zaak C-385/03)

(2003/C 275/48)

Het Bundesfinanzhof heeft bij beschikking van 30 juli 2003, ingekomen ter griffie van het Hof van Justitie op 12 september 2003, in het geding tussen Hauptzollamt Hamburg-Jonas en Käserei Champignon Hofmeister GmbH & Co. KG, het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen verzocht om een prejudiciële beslissing over de navolgende vraag:

„Moet artikel 11, lid 1, eerste en tweede alinea, van verordening (EEG) nr. 3665/87 (¹), zoals gewijzigd bij verordening (EG) nr. 2945/94 (²) — mede gelet op het evenredigheidsbeginsel — aldus worden uitgelegd, dat enkel onjuiste gegevens met betrekking tot de individuele artikelen in de aangifte ten uitvoer, die tot een hogere uitvoerrestitutie dan de geldende kunnen leiden, een vermindering van de uitvoerrestitutie meebrengen ten belope van het bedrag van de aldaar omschreven boete, hoewel in verband met het specifieke betalingsverzoek dat volgens nationaal recht moet worden afgegeven, uitdrukkelijk is verklaard dat voor de betrokken artikelen in de aangifte niet om betaling van uitvoerrestitutie wordt verzocht?”

(¹) PB L 351 van 14.12.1987, blz. 1.

(²) PB L 310 van 3.12.1994, blz. 57.

Beroep, op 5 september 2003 ingesteld door het Koninkrijk der Nederlanden tegen de Commissie van de Europese Gemeenschappen

(Zaak C-388/03)

(2003/C 275/49)

Bij het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen is op 5 september 2003 beroep ingesteld tegen de Commissie door het Koninkrijk der Nederlanden, vertegenwoordigd door H.G. Sevenster, hoofd van de afdeling Europees Recht van het Ministerie van Buitenlandse Zaken te 's-Gravenhage.

Verzoekster concludeert dat het den Hove behage:

1. Vernietiging van het Besluit van de Commissie van 26 juni 2003, kenmerk SG (2003) D/230248, betreffende Steunmaatregel nr. N 35/2003 betreffende verhandelbare emissierechten voor NO_x, voor zover de Commissie er in haar Besluit van uit gaat dat de aangemelde regeling staatssteun in de zin van artikel 87, lid 1, EG bevat ⁽¹⁾.
2. Veroordeling van de Commissie in de kosten.

Middelen en voornaamste argumenten

Verzoekster, het Koninkrijk der Nederlanden, heeft op grond van artikel 88, lid 3, EG het „Systeem van verhandelbare emissierechten voor NO_x” bij de Commissie aangemeld. Zij heeft de Commissie om een beschikking „geen steun” als bedoeld in artikel 4, lid 2 van Verordening 659/99/EG (PBL 083, blz 1) verzocht. Met de regeling heeft de Nederlandse regering, voor wat de emissiereducties van grote industriële inrichtingen betreft, invulling aan de omzettingsverplichtingen die voortvloeien uit Richtlijn 2001/81/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2001 inzake nationale emissieplafonds voor bepaalde luchtverontreinigende stoffen (PBL 309, blz 22). In deze richtlijn is voor Nederland het tegen 2010 te bereiken nationale emissieplafond voor NO_x op 260 kilo ton vastgesteld. Bij het bestreden Besluit van 26 juni 2003, concludeert de Commissie dat de regeling staatssteun bevat en dat zij geen bezwaar maakt tegen de aangemelde maatregel. De Commissie is van oordeel dat de regeling een waardevolle bijdrage levert aan het communautaire milieubeleid.

Hoewel de Nederlandse regering verheugd is dat de Europese Commissie geen bezwaar maakt tegen de zekerheidshalve door haar aangemelde regeling, verzoekt zij hierbij om vernietiging van het Besluit voorzover de Commissie daarin concludeert dat de aangemelde regeling staatssteun bevat. Naar de mening van de Nederlandse regering is geen sprake van steun.

Tot staving van haar verzoek beroept verzoekster zich op schending van artikel 87 EG. Met het Nederlandse systeem zijn geen staatsmiddelen in de zin van artikel 87, lid 1, EG gemoeid. De maatregelen voor emissierechten worden volledig uit particuliere middelen bekostigd. De opbrengst die bedrijven mogelijk realiseren door verkoop van credits ontstaat niet door de toewijzing van rechten van staatswege, maar uit eigen verdienste van het bedrijf doordat het beter presteert dan de norm. De bedrijven worden geen voordelen toegekend. Er is dus geen sprake van steun die de mededinging vervalst en het handelsverkeer beïnvloed.

Verzoekster beroept zich voorts op schending van het motiveringsbeginsel. De conclusie van de Commissie dat het systeem betreffende verhandelbare emissierechten voor NO_x,

staatssteun bevat, en derhalve goedkeuring van de Commissie behoeft, wordt niet gedragen door een daartoe benodigde explicite en gedegen motivering.

⁽¹⁾ PB L 213 van 30.7.1998, blz. 13.

Hogere voorziening, op 24 september 2003 ingesteld door Archer Daniels Midland Company en Archer Daniels Midland Ingredients Limited tegen het arrest van het Gerecht van eerste aanleg (Vierde kamer) van 9 juli 2003 in zaak T-224/00 ⁽¹⁾, Archer Daniels Midland Company en Archer Daniels Midland Ingredients Limited tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen

(Zaak C-397/03 P)

(2003/C 275/50)

Bij het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen is op 24 september 2003 hogere voorziening ingesteld door Archer Daniels Midland Company, gevestigd te Decatur, Illinois (Verenigde Staten van Amerika), en Archer Daniels Midland Ingredients Limited, gevestigd te Erith (Verenigd Koninkrijk), vertegenwoordigd door C. O. Lenz, L. Martin Alegi, E. W. Batchelor en M. Garci, advocaten, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg, tegen het arrest van het Gerecht van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen (Vierde kamer) van 9 juli 2003 in zaak T-224/00, Archer Daniels Midland Company en Archer Daniels Midland Ingredients Limited tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen.

Rekwiranten concluderen dat het den Hove behage:

- (i) het arrest te vernietigen voorzover hierbij het beroep van ADM tegen de beschikking ⁽²⁾ is verworpen;
- (ii) artikel 2 van de beschikking nietig te verklaren voorzover het betrekking heeft op ADM;
- (iii) subsidiair ten opzichte van het sub ii gevorderde, artikel 2 van de beschikking te wijzigen en ADM's geldboete verder te verlagen of te vernietigen;
- (iv) subsidiair ten opzichte van het sub ii en iii gevorderde, de zaak terug te verwijzen naar het Gerecht ter beslissing met inachtneming van het arrest van het Hof, voorzover het betrekking heeft op rechtsvragen;

(v) in elk geval, de Commissie te verwijzen in haar eigen kosten alsook in die welke ADM in de procedure voor het Gerecht en voor het Hof heeft gedragen.

Middelen en voornaamste argumenten

De hogere voorziening van rekwiranten is gebaseerd op de volgende gronden:

- (1) het Gerecht heeft het verbod van terugwerkende kracht geschonden door de retroactieve toepassing door de Commissie van de richtsnoeren inzake geldboeten goed te keuren;
- (2) het Gerecht heeft het beginsel van gelijke behandeling geschonden:
  - (a) door te aanvaarden dat de Commissie een verschillende methode toepast voor de berekening van de geldboeten die worden opgelegd wegens gelijktijdig gepleegde inbreuken op het mededingingsrecht, naargelang zij haar beschikking vóór dan wel na de bekendmaking van de richtsnoeren vaststelt;
  - (b) door te aanvaarden dat voor de berekening van de geldboete van ADM en Ajinomoto eenzelfde uitgangsbetrag in aanmerking wordt genomen, hoewel Ajinomoto's marktaandeel in de EER bijna tweemaal zo groot is als dat van ADM;
- (3) het Gerecht heeft het beginsel *ne bis in idem* geschonden door te oordelen dat de Commissie niet verplicht is geldboeten die ADM wegens dezelfde feiten aan andere autoriteiten heeft betaald, in mindering te brengen of in aanmerking te nemen;
- (4) het Gerecht heeft zijn motiveringsplicht niet in acht genomen:
  - (a) door te oordelen dat de Commissie niet verplicht is rekening te houden met de door ADM in derde landen betaalde geldboeten, hoewel de door de Commissie opgelegde geldboete onder meer is gebaseerd op ADM's totale omzet en haar dus bestraft op basis van haar verkopen in landen waar haar reeds een geldboete is opgelegd;
  - (b) door te oordelen dat de geldboete passend is, hoewel de Commissie geen rekening heeft gehouden met de lysine-omzet van ADM in de EER;

- (5) het Gerecht heeft de bewijselementen verdraaid door te oordelen dat de Commissie heeft bewezen dat er sprake is van daadwerkelijke economische invloed; het betrokken bewijsmateriaal bevat immers geen analyse van de prijsniveaus die zonder de geheime afspraken zouden zijn bereikt en toont dus niet aan dat de prijzen hoger waren dan zij anders zouden zijn geweest;
- (6) het Gerecht heeft het beginsel geschonden dat de Commissie zich moet houden aan de regels die zij zichzelf heeft opgelegd, door toe te laten dat de Commissie de richtsnoeren schendt;
- (7) het Gerecht heeft het evenredigheidsbeginsel, zoals uitgelegd door het Hof en het Gerecht, geschonden, volgens hetwelk er een zeker verband moet bestaan tussen de geldboeten en de relevante omzet.

(1) PB C 316 van 4 november 2002, blz. 32.

(2) 2001/418/EG: Beschikking van de Commissie van 7 juni 2000 inzake een procedure op grond van artikel 81 van het EG-Verdrag en artikel 53 van de EER-overeenkomst (Zaak COMP/36.545/F3 — Amino-zuren) (Voor de EER relevante tekst) (PB L 152 van 7 juni 2001, blz. 24).

Verzoek van de Helsingin hallinto-oikeus om een prejudiciële beslissing in de zaak E. Gavrielides Oy

(Zaak C-398/03)

(2003/C 275/51)

De Helsingin hallinto-oikeus heeft bij beschikking van 22 september 2003, ingekomen ter griffie van het Hof van Justitie op 24 september 2003, in de zaak E. Gavrielides Oy, het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen verzocht om een prejudiciële beslissing over de navolgende vraag:

Dient artikel 1, lid 1, van richtlijn 90/642/EEG ⁽¹⁾ van de Raad van 27 november 1990 tot vaststelling van maximumgehalten aan residuen van bestrijdingsmiddelen in en op bepaalde producten van plantaardige oorsprong, met inbegrip van groenten en fruit, zoals nadien gewijzigd, aldus te worden uitgelegd dat de richtlijn van toepassing is op bladeren van wijnstokken?

Zo de richtlijn van toepassing is:

Dient bijlage I bij de richtlijn aldus te worden uitgelegd, dat bladeren van wijnstokken worden ingedeeld in de productgroep Bladgroenten en verse kruiden, en bijlage II aldus dat bladeren van wijnstokken worden ingedeeld in de categorie Kruiden, Andere?

In welke productgroep en in welke categorie dienen bladeren van wijnstokken te worden ingedeeld wanneer zij niet in de categorie Kruiden, Andere moeten worden ingedeeld?

(¹) PB L 350 van 14.12.1990, blz. 71.

Beroep, op 25 september 2003 ingesteld door Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Raad van de Europese Unie

(Zaak C-399/03)

(2003/C 275/52)

Bij het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen is op 25 september 2003 beroep ingesteld tegen Raad van de Europese Unie door Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door G. Rozet en V. di Bucci als gemachtigden, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg.

De Commissie van de Europese Gemeenschappen concludeert dat het het Hof behage:

1. beschikking 2003/531/EG van de Raad van 16 juli 2003 (¹) nietig te verklaren;
2. verweerder in de kosten te verwijzen.

Middelen en voornaamste argumenten

Bij de beschikking van de Raad van 16 juli 2003 zijn steunmaatregelen goedgekeurd, die identiek zijn aan de steunmaatregelen die bij de eindbeschikking van de Commissie van 17 februari 2003 onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt zijn verklaard. Een individuele beschikking van de Raad inzake staatssteun past in principe niet in het door het Verdrag ingestelde toezichtstelsel, en moet beperkt blijven tot uitzonderingssituaties.

De beschikking van de Raad bevat diverse gebreken:

- Onbevoegdheid van de Raad. Alleen een instelling die onafhankelijk is van de staten die steun verlenen, kan de verschillende nationale maatregelen objectief en onpar-

tijdig onderzoeken. Daarom moet het in het algemeen als een taak van de Commissie worden gezien om toezicht op staatssteun uit te oefenen. De Raad heeft op dit gebied weliswaar een beslissingsbevoegdheid, maar dit is een uitzonderlijke bevoegdheid die strikt moet worden uitgelegd.

- Misbruik van bevoegdheid en van procedure. De Raad heeft zijn bevoegdheid om in uitzonderingsgevallen in de plaats van de Commissie en — in geval van opening van procedure — binnen duidelijk vastgestelde termijnen staatssteun toe te staan, gebruikt om de beschikking van de Commissie van 17 februari 2003 te neutraliseren, dus de gevolgen ervan teniet te doen, door steunmaatregelen goed te keuren die identiek zijn aan de onverenigbaar verklaarde steunmaatregelen. Er is tevens sprake van misbruik van bevoegdheid, omdat de bestreden beschikking is vastgesteld teneinde daarmee dezelfde gevolgen te bereiken als een nietigverklaringsarrest van het Hof zou hebben gehad.
- Schending van het Verdrag en van algemene beginselen van gemeenschapsrecht. De bestreden beschikking is niet alleen vastgesteld in strijd met artikel 88, lid 2, derde alinea, EG, maar verstoort ook het door het Verdrag ingevoerde evenwicht tussen de Commissie en de Raad. Dit evenwicht impliceert dat de andere instellingen, en met name de Raad, het bevoegdheidsgebied van de Commissie moeten eerbiedigen. Dit betekent dat de Raad, behalve in geval van een expliciete afwijkende bevoegdheid, niet in de bevoegdheden van de Commissie mag treden. In het onderhavige geval heeft de Raad zijn bevoegdheden overschreden. De betrokken handelswijze verstoort ook het evenwicht tussen de „uitvoerende” instellingen en de gemeenschapsrechter en schaadt in het algemeen het door het Verdrag ingevoerde stelsel van rechtspleging. Tot slot schendt de beschikking van de Raad het materiële recht inzake staatssteun en richtlijn 69/335/EEG van de Raad, en de motiveringsverplichting terzake.
- Subsidiair, kennelijke beoordelingsfout en misbruik van bevoegdheid met betrekking tot het bestaan van uitzonderlijke omstandigheden. De Raad heeft met name een kennelijke beoordelingsfout begaan door in het onderhavige geval uitzonderlijke omstandigheden aanwezig achten, omdat aan België niet de noodzakelijke tijd was gegeven om andere maatregelen in te voeren dan de maatregel ten gunste van de op zijn grondgebied gevestigde coördinatiecentra die bij de beschikking van de Commissie van 17 februari 2003 onverenigbaar met gemeenschappelijke markt was verklaard.

(¹) Beschikking 2003/531/EG van de Raad van 16 juli 2003 betreffende een steunmaatregel van de Belgische regering ten behoeve van bepaalde in België gevestigde coördinatiecentra (PB L 184 van 23.7.2003, blz. 17).

Verzoek van het Tribunal d'instance du VIIe arrondissement de Paris van 21 augustus 2003 om een prejudiciële beslissing in het geding tussen Waterman SA en Directeur général des douanes et droits indirects

(Zaak C-400/03)

(2003/C 275/53)

Het Tribunal d'instance du VIIe arrondissement de Paris heeft bij beschikking van 21 augustus 2003, ingekomen ter griffie van het Hof van Justitie op 26 september 2003, in het geding tussen Waterman SA en Directeur général des douanes et droits indirects, het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen verzocht om een prejudiciële beslissing over de navolgende vraag:

Is de toelichting op de gecombineerde nomenclatuur bij de posten 4202 12 11 en 4202 12 19, welke de bewoordingen „van kunststof in vellen” als volgt preciseert: „bestaat het buitenmateriaal van een product uit een samengestelde stof, waarvan de met het blote oog zichtbare buitenzijde uit een vel kunststof bestaat (bijvoorbeeld van een vel kunststof verbonden met weefsel), dan is het voor de indeling onder deze onderverdelingen niet van belang of het vel kunststof reeds voor de productie van de samengestelde stof werd vervaardigd of dat de kunststoflaag is verkregen door de stof [...] met kunststof te bestrijken of te overtrekken. Dit op voorwaarde dat de met het blote oog zichtbare buitenzijde er uit ziet als een vooraf vervaardigd vel van kunststof” in strijd met het tarief?

Verzoek van het Tribunal de grande instance du Mans van 8 september om een prejudiciële beslissing in het geding tussen Procureur de la République en Olivier Dupuy en Hervé Rouvre

(Zaak C-404/03)

(2003/C 275/54)

Het Tribunal de grande instance du Mans heeft bij beschikking van 8 september 2003, ingekomen ter griffie van het Hof van Justitie op 29 september 2003, in het geding tussen Procureur de la République en Olivier Dupuy en Hervé Rouvre, het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen verzocht om een prejudiciële beslissing over de navolgende vraag:

„Is het volgens de bepalingen van het gemeenschapsrecht inzake de beperking van het op de markt brengen en van het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen en preparaten, met name de bepalingen van de richtlijnen 76/769⁽¹⁾ en 94/60⁽²⁾ van 20 december 1994, verboden siccatieven met loodverbindingen, die als voor de voortplanting vergiftige stoffen zijn ingedeeld, op de markt te brengen met het oog op hun verkoop aan het publiek, of kan volgens die bepalingen op voormelde producten de afwijking voor „verfstoffen voor kunstenaars” worden toegepast?”

⁽¹⁾ Richtlijn 76/769/EEG van de Raad van 27 juli 1976 betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen der lidstaten inzake de beperking van het op de markt brengen en van het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen en preparaten (PB L 262 van 27.9.1976, blz. 201).

⁽²⁾ Richtlijn 94/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 20 december 1994 tot veertiende wijziging van Richtlijn 76/769/EEG betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen der lidstaten inzake de beperking van het op de markt brengen en van het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen en preparaten (PB L 365 van 31.12.1994, blz. 1).

Beroep, op 29 september 2003 ingesteld door Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Republiek Finland

(Zaak C-407/03)

(2003/C 275/55)

Bij het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen is op 29 september 2003 beroep tegen Republiek Finland ingesteld door Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door M. van Beek en M. Huttunen als gemachtigden, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg.

De Commissie van de Europese Gemeenschappen concludeert dat het den Hove behage:

- 1) vast te stellen dat de Republiek Finland, door niet de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen vast te stellen die nodig zijn om te waarborgen dat alle projecten, daaronder begrepen degene waarvoor een zogenoemde milieu-effectbeoordeling moet worden verricht, overeenkomstig de regels worden beoordeeld, de krachtens artikel 6, lid 3, van richtlijn 92/43/EEG⁽¹⁾ van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna op haar rustende verplichtingen niet is nagekomen;
- 2) de Republiek Finland te verwijzen in de kosten.

Middelen en voornaamste argumenten

Finland is de krachtens de habitatrichtlijn op hem rustende verplichtingen niet nagekomen door niet de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen vast te stellen die nodig zijn om te waarborgen dat alle projecten, daaronder begrepen degene waarvoor een zogenoemde milieu-effectbeoordeling moet worden verricht, overeenkomstig de regels worden beoordeeld. Alleen al dit feit is een voldoende grondslag voor het onderhavige beroep.

Finland heeft in zijn antwoord op de officiële mededeling gesteld dat voorzover projecten onder de wetten inzake de milieu-effectbeoordeling vallen, het in het kader van de milieu-effectbeoordelingsprocedure verrichte onderzoek kan worden beschouwd als de volgens § 65 van de wet inzake de bescherming van de habitats vereiste beoordeling. Volgens Finland wordt op die manier overlapping van procedures vermeden. Finland herhaalt het standpunt dat het in zijn antwoord op het met redenen omkleed advies heeft ingenomen.

Voorzover Finland wijst op de praktische moeilijkheden om zijn wetgeving in overeenstemming te brengen met zijn verdragsverplichtingen, herinnert de Commissie eraan dat volgens vaste rechtspraak van het Hof interne moeilijkheden van de staat bij de vaststelling van wetten en verordeningen een lidstaat niet kunnen vrijstellen van de nakoming van de krachtens het gemeenschapsrecht op hem rustende verplichtingen. Eveneens volgens vaste rechtspraak van het Hof moet bij de beoordeling of de lidstaat zijn toetredingsverplichtingen is nagekomen, rekening worden gehouden met de situatie van de lidstaat bij het verstrijken van de in het met redenen omkleed advies gestelde termijn.

Tot op heden heeft de Commissie niet vernomen dat de nodige maatregelen zijn getroffen om de nationale wetgeving in overeenstemming te brengen met artikel 6, lid 3, van de habitatrichtlijn, en in elk geval zijn deze maatregelen niet aan de Commissie meegedeeld.

(1) PB L 206 van 22.7.1992, blz. 7.

Beroep, op 30 september 2003 ingesteld door Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Koninkrijk België

(Zaak C-408/03)

(2003/C 275/56)

Bij het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen is op 30 september 2003 beroep tegen Koninkrijk België ingesteld door Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door M. Condou Durande en M. D. Martin als gemachtigden, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg.

De Commissie van de Europese Gemeenschappen concludeert dat het den Hove behage:

1. vast te stellen dat het Koninkrijk België
  - niet heeft voldaan aan de krachtens artikel 18 EG en richtlijn 90/364/EEG betreffende het verblijfsrecht op hem rustende verplichtingen, door het verblijfsrecht van de burgers van de Unie te onderwerpen aan de voorwaarde dat deze burgers beschikken over toereikende persoonlijke bestaansmiddelen;
  - niet heeft voldaan aan de verplichtingen die op hem rusten krachtens richtlijn 90/364/EEG betreffende het verblijfsrecht (1), artikel 4 van richtlijn 68/360/EEG inzake de opheffing van de beperkingen van de verplaatsing en het verblijf van de werknemers der lidstaten en van hun familie binnen de Gemeenschap (2), artikel 4 van richtlijn 73/148/EEG inzake de opheffing van de beperkingen van de verplaatsing en het verblijf van onderdanen van de lidstaten binnen de Gemeenschap ter zake van vestiging en verrichten van diensten (3), artikel 2 van richtlijn 93/96/EEG inzake het verblijfsrecht voor studenten (4), en krachtens artikel 2 van richtlijn 90/365/EEG betreffende het verblijfsrecht van werknemers en zelfstandigen die hun beroepswerkzaamheid hebben beëindigd (5), door te bepalen dat automatisch een bevel om het grondgebied te verlaten kan worden betekend aan burgers van de Unie die niet binnen een bepaalde termijn de vereiste documenten voor de verkrijging van een verblijfsvergunning hebben overgelegd;
2. het Koninkrijk België te verwijzen in de kosten.

Middelen en voornaamste argumenten

De Belgische regeling en de Belgische bestuurspraktijk schenden het gemeenschapsrecht voorzover zij voorzien in:

- de voorwaarde te beschikken over toereikende persoonlijke bestaansmiddelen.

Artikel 1 van richtlijn 90/364/EEG eist dat de burger van de Unie aantoonde dat hij voor zichzelf en zijn familieleden beschikt over toereikende bestaansmiddelen, maar vereist niet dat de bestaansmiddelen van hem zijn. De richtlijn stelt een flexibel en in de tijd evoluerend stelsel van waarborgen voor de ontvangende lidstaat vast, teneinde het voor de burger van de Unie mogelijk te maken om zich gemakkelijk op het grondgebied van de lidstaten te verplaatsen zonder te moeten aantonen dat hij beschikt over bestaansmiddelen voor de gehele duur van zijn verblijf. De redenering van de Belgische autoriteiten beoogt evenwel bijkomende waarborgen in te stellen teneinde ab initio te vermijden dat de burger van de Unie ten laste van de bijstandsregeling komt, hetgeen op zich in strijd is met de geest van richtlijn 90/364/EEG.

- de mogelijkheid, een bevel om het grondgebied te verlaten te betekenen aan burgers van de Unie die niet binnen een bepaalde termijn de vereiste documenten voor de afgifte van een verblijfsvergunning hebben overgelegd.

Een lidstaat mag het verblijfsrecht van een burger van de Unie slechts weigeren of daaraan een einde maken wanneer de voorwaarden voor dit recht niet of niet langer zijn vervuld. Het feit dat de administratieve modaliteiten voor de toekenning van de verblijfskaart die dit verblijfsrecht vaststelt, niet werden geëerbiedigd, kan evenwel niet leiden tot een sanctie als de weigering tot verlening van het verblijfsrecht of de verwijdering van het grondgebied, waardoor het door het Verdrag verleende en gewaarborgde recht op verblijf zelf zou worden ontzegd. De betekening van een bevel om het grondgebied te verlaten mag niet zijn gebaseerd op louter administratieve gronden, maar dient te steunen op feiten waaruit kan worden geconcludeerd dat de belanghebbende niet de voorwaarden vervult die een van de richtlijnen ter zake voor zijn verblijfsrecht stelt.

(¹) PB L 180 van 13.7.1990, blz. 26.

(²) PB L 257 van 19.10.1968, blz. 13.

(³) PB L 172 van 28.6.1973, blz. 14.

(⁴) PB L 317 van 18.12.1993, blz. 59.

(⁵) PB L 180 van 13.7.1990, blz. 28.

Verzoek van het Bundesfinanzhof van 15 juli 2003 om een prejudiciële beslissing in het geding tussen SEPA Société d'Exportation de Produits Agricoles S.A., en Hauptzollamt Hamburg-Jonas

(Zaak C-409/03)

(2003/C 275/57)

Het Bundesfinanzhof heeft bij beschikking van 15 juli 2003, ingekomen ter griffie van het Hof van Justitie op 1 oktober 2003, in het geding tussen SEPA Société d'Exportation de Produits Agricoles S.A., en Hauptzollamt Hamburg-Jonas, het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen verzocht om een prejudiciële beslissing over de navolgende vraag:

1. Betekent het begrip handelskwaliteit in artikel 13 van verordening (EEG) nr. 3665/87 (¹) van de Commissie van 27 november 1987 houdende gemeenschappelijke uitvoeringsbepalingen van het stelsel van restituties bij uitvoer voor landbouwproducten, dat de vervaardiging en de verhandeling van de betrokken goederen enkel zijn onderworpen aan de algemeen toepasselijke rechtsnormen die voor elk ander goed van deze aard gelden, en sluit het dus van de toekenning van een uitvoerrestitutie goederen uit waarop bijzondere beperkingen, in het bijzonder voor hun verkrijging, behandeling of verhande-

ling van toepassing zijn, zoals bijvoorbeeld een speciaal onderzoek van de geschiktheid voor consumptie of een beperking tot bepaalde distributiekkanalen?

2. Verlangt het begrip handelskwaliteit in artikel 13 van verordening (EEG) nr. 3665/87 van de Commissie van 27 november 1987 een gemiddelde kwaliteit van de exportgoederen en sluit het dus een goed van mindere kwaliteit, dat echter onder de in het restitutieverzoek aangegeven aanduiding in de handel pleegt te worden gebracht, van de toekenning van uitvoerrestitutie uit? Is dat ook het geval wanneer de mindere kwaliteit geen enkele invloed heeft gehad op het verrichten van de handelstransactie?

(¹) PB L 351, blz. 1.

Beroep, op 2 oktober 2003 ingesteld door Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Ierland

(Zaak C-413/03)

(2003/C 275/58)

Bij het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen is op 2 oktober 2003 beroep ingesteld tegen Ierland door Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door X. Lewis als gemachtigde, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg.

Verzoekster concludeert dat het den Hove behage:

1. vast te stellen dat Ierland, door niet de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen vast te stellen die nodig zijn om te voldoen aan richtlijn 2001/18/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 maart 2001 inzake de doelbewuste introductie van genetisch gemodificeerde organismen in het milieu en tot intrekking van richtlijn 90/220/EEG (¹) van de Raad, of door de Commissie deze bepalingen niet mee te delen, niet heeft voldaan aan de krachtens artikel 34 van deze richtlijn op hem rustende verplichtingen;
2. Ierland te verwijzen in de kosten.

Middelen en voornaamste argumenten

De termijn voor omzetting van de richtlijn is op 17 oktober 2002 verstreken.

(¹) PB L 106 van 17.4.2001, blz. 1.

Beroep, op 2 oktober 2003 ingesteld door Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Bondsrepubliek Duitsland

(Zaak C-414/03)

(2003/C 275/59)

Bij het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen is op 2 oktober 2003 beroep ingesteld tegen Bondsrepubliek Duitsland door Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door K. Wiedner, lid van haar juridische dienst, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg.

Verzoekster concludeert dat het den Hove behage:

- vast te stellen dat de Bondsrepubliek Duitsland de krachtens richtlijn 92/50⁽¹⁾ op haar rustende verplichtingen niet is nagekomen, doordat bij de gunning van een door de Landkreis Friesland gesloten overeenkomst tot afvalverwerking de regels voor de bekendmaking van artikel 8, gelezen in samenhang met de titels III tot en met VI, niet in acht zijn genomen;
- de Bondsrepubliek Duitsland in de kosten te verwijzen.

Middelen en voornaamste argumenten

Verweerster heeft weliswaar de verweten schending toegegeven en verklaard, dat voor afvalverwerkingsopdrachten in de toekomst een aanbesteding zal worden uitgeschreven overeenkomstig het gemeenschapsrecht inzake overheidsopdrachten, maar geen stappen ondernomen om de nog tot 31 december 2004 lopende overeenkomst te beëindigen.

Zij beweert ook helemaal niet, dat het naar Duits recht onmogelijk is deze overeenkomst te beëindigen. Zij wijst er enkel op dat een vroegtijdige beëindiging van de overeenkomst tot schadevorderingen kan leiden. Het komt de doeltreffendheid van het gemeenschapsrecht inzake overheidsopdrachten evenwel juist zeer ten goede wanneer de opdrachtgever ook rekening moet houden met het feit dat hij in voorkomend geval schadevergoeding zal moeten betalen.

Aan de verplichting om ook een einde te maken aan inbreuken op het gemeenschapsrecht inzake overheidsopdrachten door reeds gesloten overeenkomsten te beëindigen, wordt evenmin afgedaan door artikel 2, lid 6, van richtlijn 89/665⁽²⁾, dat betrekking heeft op beroepen tegen eventuele inbreuken op het gemeenschapsrecht inzake overheidsopdrachten. Een inbreuk op het gemeenschapsrecht kan pas als beëindigd worden beschouwd wanneer de lidstaat niet alleen heeft erkend dat hij onrechtmatig heeft gehandeld, maar ook de inbreuk volledig heeft beëindigd.

⁽¹⁾ PB L 209, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 395, blz. 33.

Beroep, op 3 oktober 2003 ingesteld door Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Helleense Republiek

(Zaak C-416/03)

(2003/C 275/60)

Bij het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen is op 3 oktober 2003 beroep ingesteld tegen Helleense Republiek door Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door M. Konstantinidi, lid van haar juridische dienst

De Commissie concludeert dat het den Hove behage:

- vast te stellen dat de Helleense Republiek, door niet de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen vast te stellen voor de omzetting van richtlijn 2001/18/EG⁽¹⁾ van het Europees Parlement en de Raad van 12 maart 2001, inzake de doelbewuste introductie van genetisch gemodificeerde organismen in het milieu en tot intrekking van richtlijn 90/220/EEG van de Raad, of in ieder geval door de betrokken bepalingen niet aan de Commissie mee te delen, de krachtens deze richtlijn op haar rustende verplichtingen niet is nagekomen;
- de Helleense Republiek te verwijzen in de kosten.

Middelen en voornaamste argumenten

De vastgestelde termijn om de richtlijn in nationaal recht om te zetten is verstreken sedert 17 oktober 2002.

⁽¹⁾ PB L 106 van 17.4.2001, blz. 1.

Beroep, op 3 oktober 2003 ingesteld door Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Koninkrijk België

(Zaak C-417/03)

(2003/C 275/61)

Bij het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen is op 3 oktober 2003 beroep ingesteld tegen Koninkrijk België door Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door B. Stromsky, als gemachtigde, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg.

De Commissie van de Europese Gemeenschappen concludeert dat het den Hove behage:

1. vast te stellen dat het Koninkrijk België, door niet de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen vast te stellen die nodig zijn om te voldoen aan richtlijn 2001/18/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 maart 2001 inzake de doelbewuste introductie van genetisch gemodificeerde organismen in het milieu en tot intrekking van richtlijn 90/220/EEG van de Raad ⁽¹⁾ en in elk geval door deze niet aan de Commissie mee te delen, de krachtens deze richtlijn op hem rustende verplichtingen niet is nagekomen;
2. het Koninkrijk België te verwijzen in de kosten.

Middelen en voornaamste argumenten

De termijn voor omzetting van de richtlijn is op 17 oktober 2002 verstreken.

⁽¹⁾ PB L 106 van 17.4.2001, blz. 1.

Beroep, op 3 oktober 2003 ingesteld door Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Groot-Hertogdom Luxemburg

(Zaak C-418/03)

(2003/C 275/62)

Bij het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen is op 3 oktober 2003 beroep ingesteld tegen Groot-Hertogdom Luxemburg door Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door B. Stromsky als gemachtigde, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg.

Verzoekster concludeert dat het den Hove behage:

1. vast te stellen dat het Groot-Hertogdom Luxemburg, door niet de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen vast te stellen die nodig zijn om te voldoen aan richtlijn 2001/18/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 maart 2001 inzake de doelbewuste introductie van genetisch gemodificeerde organismen in het milieu en tot intrekking van richtlijn 90/220/EEG van de Raad ⁽¹⁾ en, in elk geval door deze niet aan de Commissie mee te delen, die krachtens deze richtlijn op hem rustende verplichtingen;

2. het Groothertogdom Luxemburg te verwijzen in de kosten.

Middelen en voornaamste argumenten

De termijn voor omzetting van de richtlijn is op 17 oktober 2002 verstreken.

⁽¹⁾ PB L 106 van 17.4.2001, blz. 1.

Beroep, op 3 oktober 2003 ingesteld door Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Franse Republiek

(Zaak C-419/03)

(2003/C 275/63)

Bij het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen is op 3 oktober 2003 beroep ingesteld tegen Franse Republiek door Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door U. Wölker en F. Simonetti, als gemachtigde, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg.

De Commissie van de Europese Gemeenschappen concludeert dat het den Hove behage:

1. vast te stellen dat de Franse Republiek, door niet de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen vast te stellen die nodig zijn om te voldoen aan richtlijn 2001/18/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 maart 2001, inzake de doelbewuste introductie van genetisch gemodificeerde organismen in het milieu en tot intrekking van richtlijn 90/220/EEG ⁽¹⁾ van de Raad, en in elk geval door deze bepalingen niet aan de Commissie mee te delen, de krachtens deze richtlijn op haar rustende verplichtingen niet is nagekomen;
2. de Franse Republiek te verwijzen in de kosten.

Middelen en voornaamste argumenten

De vastgestelde termijn om de richtlijn om te zetten is verstreken sedert 17 oktober 2002.

⁽¹⁾ PB L 106 van 17.4.2001, blz. 1.

Beroep, op 3 oktober 2003 ingesteld door Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Bondsrepubliek Duitsland

(Zaak C-420/03)

(2003/C 275/64)

Bij het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen is op 3 oktober 2003 beroep ingesteld tegen Bondsrepubliek Duitsland door Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door U. Wölker, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg.

Verzoekster concludeert dat het den Hove behage:

1. vast te stellen dat de Bondsrepubliek Duitsland, door niet de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen vast te stellen die nodig zijn ter uitvoering van richtlijn 2001/18/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 maart 2001 inzake de doelbewuste introductie van genetisch gemodificeerde organismen in het milieu en tot intrekking van richtlijn 90/220/EEG van de Raad⁽¹⁾, of deze bepalingen niet aan de Commissie mee te delen, de krachtens deze richtlijn op haar rustende verplichtingen niet is nagekomen;
2. de Bondsrepubliek Duitsland te verwijzen in de kosten.

Middelen en voornaamste argumenten

De termijn voor omzetting van de richtlijn is op 17 oktober 2002 verstreken.

⁽¹⁾ PB 2001, L 106, blz. 1.

Beroep, op 3 oktober 2003 ingesteld door Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Republiek Oostenrijk

(Zaak C-421/03)

(2003/C 275/65)

Bij het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen is op 3 oktober 2003 beroep ingesteld tegen Republiek Oostenrijk door Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door U. Wölker, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg.

Verzoekster concludeert dat het den Hove behage:

1. vast te stellen dat de Republiek Oostenrijk, door niet de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen vast te stellen die nodig zijn voor de omzetting van richtlijn 2001/18/

EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 maart 2001 inzake de doelbewuste introductie van genetisch gemodificeerde organismen in het milieu en tot intrekking van richtlijn 90/220/EEG van de Raad⁽¹⁾, of deze bepalingen niet aan de Commissie mee te delen, de krachtens deze richtlijn op haar rustende verplichtingen niet is nagekomen;

2. de Republiek Oostenrijk te verwijzen in de kosten.

Middelen en voornaamste argumenten

De termijn voor omzetting van de richtlijn is op 17 oktober 2002 verstreken.

⁽¹⁾ PB 2001, L 106, blz. 1.

Beroep, op 3 oktober 2003 ingesteld door de Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen het Koninkrijk der Nederlanden

(Zaak C-422/03)

(2003/C 275/66)

Bij het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen is op 3 oktober 2003 beroep ingesteld tegen het Koninkrijk der Nederlanden door de Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door de heer Michel Van Beek, als gemachtigde.

Verzoekster concludeert dat het den Hove behage:

1. vast te stellen dat het Koninkrijk der Nederlanden, door niet alle nodige wettelijke en bestuursrechtelijke maatregelen te treffen om te voldoen aan Richtlijn 2001/18/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 maart 2001 inzake de doelbewuste introductie van genetisch gemodificeerde organismen in het milieu en tot intrekking van Richtlijn 90/220/EEG van de Raad⁽¹⁾, of althans door deze bepalingen niet ter kennis van de Commissie te brengen, de krachtens deze richtlijn op hem rustende verplichtingen niet is nagekomen;
2. het Koninkrijk der Nederlanden in de kosten te verwijzen.

Middelen en voornaamste argumenten

De omzettingstermijn van de richtlijn is op 17 oktober 2002 verstreken.

⁽¹⁾ PB L 106 van 17.4.2001, blz. 1.

Beroep, op 3 oktober 2003 ingesteld door Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Republiek Finland**(Zaak C-423/03)**

(2003/C 275/67)

Bij het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen is op 3 oktober 2003 beroep tegen Republiek Finland ingesteld door Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door U. Wölker en M. Huttunen, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg.

De Commissie van de Europese Gemeenschappen concludeert dat het den Hove behage:

- 1) vast te stellen dat de Republiek Finland, door niet de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen vast te stellen die nodig zijn om te voldoen aan richtlijn 2001/18/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 maart 2001 inzake de doelbewuste introductie van genetisch gemodificeerde organismen in het milieu en tot intrekking van richtlijn 90/220/EEG van de Raad ⁽¹⁾, of althans door deze niet aan de Commissie mee te delen, de krachtens deze richtlijn op haar rustende verplichtingen niet is nagekomen;
- 2) de Republiek Finland te verwijzen in de kosten.

Middelen en voornaamste argumenten

De termijn voor uitvoering van de richtlijn is verstreken op 17 oktober 2002.

⁽¹⁾ PB L 106, 17.4.2001, blz. 1.

Beroep, op 3 oktober 2003 ingesteld door Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen het Koninkrijk Spanje**(Zaak C-424/03)**

(2003/C 275/68)

Bij het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen is op 3 oktober 2003 beroep ingesteld tegen het Koninkrijk Spanje door Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door D. Gregorio Valero Jordana, lid van de juridische dienst, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg.

Verzoekster concludeert dat het den Hove behage:

- vast te stellen dat het Koninkrijk Spanje, door niet alle wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen vast te stellen die nodig zijn om te voldoen aan richtlijn 2001/18/EG ⁽¹⁾ van het Europees Parlement en de Raad van 12 maart 2001 inzake de doelbewuste introductie van genetisch gemodificeerde organismen in het milieu en tot intrekking van richtlijn 90/220/EEG van de Raad, of, in elk geval, door deze bepalingen niet aan de Commissie mee te delen, de krachtens deze richtlijn op hem rustende verplichtingen niet is nagekomen.
- het Koninkrijk Spanje te verwijzen in de kosten.

Middelen en voornaamste argumenten

De termijn voor omzetting van de richtlijn is op 17 oktober 2002 verstreken.

⁽¹⁾ PB L 106 van 17.4.2001, blz. 1.

GERECHT VAN EERSTE AANLEG

ARREST VAN HET GERECHT VAN EERSTE AANLEG

van 17 september 2003

in zaak T-137/01: **Stadtsportverband Neuss eV tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen** ⁽¹⁾

(„*Beroep tot nietigverklaring — Eurathlon-programma — Communautaire financiële bijstand — Gedeeltelijke terugvordering — Motiveringsplicht — Berekeningswijze — Verjaring — Niet-vergoedbare uitgaven*”)

(2003/C 275/69)

(Procestaal: Duits)

In zaak T-137/01, Stadtsportverband Neuss eV, gevestigd te Neuss (Duitsland), vertegenwoordigd door H.G. Hüschen en S. Schnelle, advocaten, tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen (gemachtigde: J. Sack), betreffende een verzoek tot nietigverklaring van de beschikking van de Commissie van 9 april 2001 tot gedeeltelijke terugvordering van aan verzoeker in het kader van het Eurathlon-programma toegekende financiële bijstand, heeft het Gerecht (Vierde kamer), samengesteld als volgt: V. Tiili, kamerpresident, P. Mengozzi en M. Vilaras, rechters; griffier: D. Christensen, administrateur, op 17 september 2003 een arrest gewezen waarvan het dictum luidt als volgt:

- 1) Verwerpt het beroep.
- 2) Verwijst verzoeker in de kosten.

⁽¹⁾ PB C 245 van 1.9.2001.

ARREST VAN HET GERECHT VAN EERSTE AANLEG

van 17 september 2003

in de gevoegde zaken T-309/01 en T-239/02: **Peter Biegi Nahrungsmittel GmbH en Commonfood Handelsgesellschaft für Agrar-Produkte mbH tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen** ⁽¹⁾

(„*Boeking achteraf van invoerrechten — Voorwaarden — Artikel 220, lid 2, sub b, van verordening (EG) nr. 2193/92 — Vergissing die kon worden ontdekt — Zorgvuldigheid — Verordening (EG) nr. 774/94 — Gecombineerde Nomenclatuur — WTO-tariefcontingenten*”)

(2003/C 275/70)

(Procestaal: Duits)

In de gevoegde zaken T-309/01 en T-239/02, Peter Biegi Nahrungsmittel GmbH, gevestigd te Frankfurt am Main (Duitsland), Commonfood Handelsgesellschaft für Agrar-Produkte

mbH, gevestigd te Langen (Duitsland), vertegenwoordigd door K. Landry en L. Harings, advocaten, tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen (gemachtigden: J.-C. Schieferer, R. Tricot, X. Lewis en M. Núñez-Müller), betreffende, enerzijds, een verzoek tot gedeeltelijke nietigverklaring van beschikking C (2001) 2533 van de Commissie van 14 augustus 2001 (REC 4/00) waarbij is vastgesteld dat mag worden overgegaan tot boeking achteraf van de invoerrechten die van de vennootschap Peter Biegi Nahrungsmittel GmbH niet zijn geheven voor de invoer van vlees van gevogelte uit Thailand gedurende de periode van 13 tot en met 18 juli 1995 en van 4 tot en met 22 september 1995 (zaak T-309/01), en, anderzijds, een verzoek tot nietigverklaring van beschikking C (2002) 857 van de Commissie van 5 maart 2002 (REC 4/01) waarbij is vastgesteld dat mag worden overgegaan tot boeking achteraf van de invoerrechten die van de vennootschap Commonfood Handelsgesellschaft für Agrar-Produkte mbH niet zijn geheven voor de invoer van vlees van gevogelte uit Thailand die op 24 juli 1995 plaatsvond (zaak T-239/02), heeft het Gerecht (Vierde kamer), samengesteld als volgt: V. Tiili, kamerpresident, P. Mengozzi en M. Vilaras, rechters; griffier: I. Natsinas, administrateur, op 17 september 2003 een arrest gewezen waarvan het dictum luidt als volgt:

- 1) Verwerpt de beroepen.
- 2) Verwijst verzoeksters in de kosten.

⁽¹⁾ PB C 56 van 2.3.2002; C 247 van 12.10.2002.

ARREST VAN HET GERECHT VAN EERSTE AANLEG

van 18 september 2003

in zaak T-321/01: **Internationaler Hilfsfonds eV tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen** ⁽¹⁾

(„*Ontwikkelingssamenwerking — Communautaire medefinanciering van door NGO's gevoerde acties — Niet-inaanmerkingkoming van NGO — Afwijzing van aanvraag om medefinanciering*”)

(2003/C 275/71)

(Procestaal: Frans)

In zaak T-321/01, Internationaler Hilfsfonds eV, gevestigd te Rosbach (Duitsland), vertegenwoordigd door H. Kaltenecker, advocaat, tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen (gemachtigden: M.-J. Jonczy en S. Fries), betreffende een verzoek tot nietigverklaring van de beschikking van de Commissie van 16 oktober 2001 houdende afwijzing van de

aanvragen om medefinanciering van twee projecten die verzoeker in december 1996 en in september 1997 had ingediend, heeft het Gerecht (Derde kamer), samengesteld als volgt: K. Lenaerts, kamerpresident, J. Azizi en M. Jaeger, rechters; griffier: J. Plingers, administrateur, op 18 september 2003 een arrest gewezen waarvan het dictum luidt als volgt:

- 1) *Verklaart de beschikking van de Commissie van 16 oktober 2001 houdende afwijzing van verzoekers aanvragen om medefinanciering van december 1996 en september 1997 nietig.*
- 2) *Verstaat dat de Commissie haar eigen kosten alsmede die van verzoeker zal dragen.*

(¹) PB C 56 van 2.3.2002.

ARREST VAN HET GERECHT VAN EERSTE AANLEG

van 17 september 2003

in zaak T-71/02: Classen Holding KG tegen Bureau voor harmonisatie binnen de interne markt (merken, tekeningen en modellen) (BHIM) (¹)

(„Gemeenschapsmerk — Ontvankelijkheid van beroep voor kamer van beroep — Vormvereisten — Indiening van uiteenzetting van gronden van beroep — Termijn voor indiening van verzoek tot herstel in vorige toestand — Artikelen 59 en 78 van verordening (EG) nr. 40/94”)

(2003/C 275/72)

(Procestaal: Engels)

In zaak T-71/02, Classen Holding KG, gevestigd te Essen (Duitsland), vertegenwoordigd door S. von Petersdorff-Campen, advocaat, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg, tegen Bureau voor harmonisatie binnen de interne markt (merken, tekeningen en modellen) (BHIM) (gemachtigde: S. Laitinen), tussenkomen partij voor het Gerecht: International Paper Co., gevestigd te New York, New York (Verenigde Staten van Amerika), vertegenwoordigd door E. Armijo Chávarri, advocaat, betreffende een beroep tot vernietiging van de beslissing van de tweede kamer van beroep van het Bureau voor harmonisatie binnen de interne markt (merken, tekeningen en modellen) van 14 december 2001 (zaak R 810/1999-2) waarbij het verzoek tot herstel in de vorige toestand is afgewezen en het tegen de beslissing van de oppositieafdeling betreffende een oppositieprocedure tussen Classen Holding KG en International Paper Co. ingestelde beroep niet-ontvankelijk is verklaard, heeft het Gerecht (Vierde kamer), samengesteld als volgt: V. Tiili, kamerpresident, P. Mengozzi en M. Vilaras, rechters; griffier: J. Plingers, administrateur, op 17 september 2003 een arrest gewezen waarvan het dictum luidt als volgt:

- 1) *Verwerpt het beroep.*
- 2) *Verwijst verzoekster in de kosten.*

(¹) PB C 156 van 29.6.2002.

ARREST VAN HET GERECHT VAN EERSTE AANLEG

van 17 september 2003

in zaak T-76/02: Mara Messina tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen (¹)

(„Verordening (EG) nr. 1049/2001 — Toegang tot documenten — Niet-openbaarmaking van document afkomstig van lidstaat zonder zijn voorafgaande toestemming”)

(2003/C 275/73)

(Procestaal: Italiaans)

In zaak T-76/02, Mara Messina, wonende te Napels (Italië), vertegenwoordigd door M. Calabrese, advocaat, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg, tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen (gemachtigden: U. Wölker, V. Di Bucci en P. Aalto), betreffende een verzoek tot nietigverklaring van de beschikking van de Commissie waarbij verzoekster toegang is geweigerd tot een aantal documenten met betrekking tot een staatssteunregeling die het voorwerp was van de beschikking van de Commissie van 2 augustus 2000 [staatssteun N 715/99 — Italië (SG 2000 D/10574)], heeft het Gerecht (Vierde kamer — uitgebreid), samengesteld als volgt: V. Tiili, kamerpresident, J. Pirrung, P. Mengozzi, A. W. H. Meij en M. Vilaras, rechters; griffier: J. Palacio González, hoofdadministrateur, op 17 september 2003 een arrest gewezen waarvan het dictum luidt als volgt:

- 1) *Verwerpt het beroep.*
- 2) *Verwijst verzoekster in de helft van haar kosten. De Commissie wordt verwezen in haar eigen kosten alsmede in de helft van de kosten van verzoekster.*

(¹) PB C 109 van 4.5.2002.

**BESCHIKKING VAN HET GERECHT VAN EERSTE
AANLEG**

van 25 juni 2003

**in zaak T-41/01, Rafael Pérez Escolar tegen Commissie
van de Europese Gemeenschappen ⁽¹⁾**

**(Staatssteun — Klacht — Beroep wegens nalaten — Proces-
bevoegdheid — Ontvankelijkheid)**

(2003/C 275/74)

(Procestaal: Spaans)

In zaak T-41/01, Rafael Pérez Escolar, wonende te Madrid (Spanje), vertegenwoordigd door F. Moreno Pardo, advocaat, tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen (gemachtigden: I. Martínez del Peral en J. Flett), betreffende een beroep krachtens artikel 232 EG strekkende tot vaststelling dat de Commissie de krachtens het EG-Verdrag op haar rustende verplichtingen niet is nagekomen door geen besluit te nemen op de door verzoeker tegen het Koninkrijk Spanje ingediende klacht wegens schending van artikel 87 EG en door na te laten de procedure van artikel 88, lid 2, EG in te leiden met betrekking tot de steun die de Spaanse autoriteiten aan de Banco Español de Crédito en de Banco Santander zouden hebben verleend, heeft het Gerecht (Vierde kamer — uitgebreid), samengesteld als volgt: V. Tiili, kamerpresident, J. Pirrung, P. Mengozzi, A. W. H. Meij en M. Vilaras, rechters; griffier: H. Jung, op 25 juni 2003 een beschikking gegeven waarvan het dictum luidt als volgt:

- 1) *Het beroep wordt niet-ontvankelijk verklaard.*
- 2) *Verzoeker wordt verwezen in de kosten.*

⁽¹⁾ PB C 134 van 5 mei 2001.

**BESCHIKKING VAN HET GERECHT VAN EERSTE
AANLEG**

van 15 juli 2003

in zaak T-371/02: B. Barbé tegen Europees Parlement ⁽¹⁾

**(Procedure tot leggen van derdenbeslag op loon — Niet-
uitbetaling aan beslagleggende schuldeiser van vóór ophef-
fing derdenbeslag ingehouden salaris — Kennelijke niet-
ontvankelijkheid)**

(2003/C 275/75)

(Procestaal: Frans)

In zaak T-371/02, B. Barbé, ambtenaar bij het Europees Parlement, wonende te Luxemburg (Luxemburg), vertegenwoordigd door A. Lorang, advocaat, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg, tegen het Europees Parlement (gemachtigden: H. von Herten en L. Knudsen), betreffende een beroep

tot nietigverklaring van het besluit van het Parlement om verzoeker niet de tussen maart en november 1998 op de bezoldiging van zijn voormalige echtgenote ingehouden bedragen te betalen, heeft het Gerecht (Derde kamer), samengesteld als volgt: K. Lenaerts, kamerpresident, J. Azizi en M. Jaeger, rechters; griffier: H. Jung, op 15 juli 2003 een beschikking gegeven waarvan het dictum als volgt luidt:

- 1) *Het beroep wordt kennelijk niet-ontvankelijk verklaard.*
- 2) *Beide partijen worden verwezen in hun eigen kosten.*

⁽¹⁾ PB C 44 van 22.2.2003.

**BESCHIKKING VAN DE PRESIDENT VAN HET
GERECHT VAN EERSTE AANLEG**

van 5 augustus 2003

**in zaak T-79/03 R, Industrie riunite odolesi SpA (IRO)
tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen**

**(Kort geding — Mededinging — Betaling van geldboete —
Bankgarantie — Spoedeisendheid — Geen)**

(2003/C 275/76)

(Procestaal: Italiaans)

In zaak T-79/03 R, Industrie riunite odolesi SpA (IRO), gevestigd te Odolo (Italië), vertegenwoordigd door A. Giardina, advocaat, ondersteund door de Italiaanse Republiek (gemachtigde: I. M. Braguglia), tegen de Commissie van de Europese Gemeenschappen (gemachtigden: L. Pignataro en A. Whelan), betreffende een verzoek om opschorting van de tenuitvoerlegging van de beschikking van de Commissie van 17 december 2002 inzake een procedure op grond van artikel 65 KS (COMP/37.956 — Betonstaal) voorzover daarbij aan verzoekster een geldboete is opgelegd van 3,58 miljoen EUR, heeft de President van het Gerecht op 5 augustus 2003 een beschikking gegeven waarvan het dictum luidt als volgt:

- 1) *Het verzoek in kort geding wordt afgewezen.*
- 2) *De beslissing omtrent de kosten wordt aangehouden.*

Beroep, op 29 augustus 2003 ingesteld door Canali Ireland Limited tegen Bureau voor harmonisatie binnen de interne markt (merken, tekeningen en modellen)

(Zaak T-301/03)

(2003/C 275/77)

(Procestaal: te bepalen overeenkomstig artikel 131, lid 2, van het Reglement voor de procesvoering — Taal van het verzoekschrift: Engels)

Bij het Gerecht van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen is op 29 augustus 2003 beroep ingesteld tegen Bureau voor harmonisatie binnen de interne markt (merken, tekeningen en modellen) door Canali Ireland Limited, te Dublin (Ierland), vertegenwoordigd door C. Gielen en O. Schmutzer, lawyers. Andere partij voor de kamer van beroep: Canali S.p.A.

Verzoekster concludeert dat het het Gerecht behage:

- de beslissing van de tweede kamer van beroep van 17 juni 2003 te vernietigen;
- de oppositie tegen de inschrijving van het merk CANAL — JEAN CO. toe te wijzen en de inschrijving van dit merk geheel af te wijzen en/of te beslissen naar het Gerecht zal vermenen te behoren;
- het Bureau te verwijzen in de kosten.

Middelen en voornaamste argumenten

Aanvrager van het gemeenschapsmerk:	Canal Jean Co., Inc.
Betrokken gemeenschapsmerk:	beeldmerk „CANAL — JEAN CO.”, aanvraagnr. 425.363, voor waren van klasse 25 (kledingstukken; schoeisel; hoofddeksels)
Houder van het oppositiemerk of -teken in de oppositieprocedure:	verzoekster
Oppositiemerk of -teken:	Italiaans woordmerk „CANALI”, registratienr. 513.948, voor waren en diensten van de klassen 3, 6, 9, 14, 16, 18, 20, 25, 34 en 32.
Beslissing oppositieafdeling:	Toewijzing van de oppositie.

Beslissing kamer van beroep:

Vernietiging van de beslissing van de oppositieafdeling en afwijzing van de oppositie.

Middelen:

Onjuiste toepassing van artikel 8, lid 1, sub b, van verordening (EG) nr. 40/94 (verwarringsgevaar).

Beroep, op 4 september 2003 ingesteld door Lidl Stiftung & Co. KG tegen Bureau voor harmonisatie binnen de interne markt (merken, tekeningen en modellen)

(Zaak T-303/03)

(2003/C 275/78)

(Procestaal: te bepalen overeenkomstig artikel 131, lid 2, van het Reglement voor de procesvoering — Taal van het verzoekschrift: Duits)

Bij het Gerecht van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen is op 4 september 2003 beroep ingesteld tegen Bureau voor harmonisatie binnen de interne markt (merken, tekeningen en modellen) door Lidl Stiftung & Co. KG, te Neckarsulm (Duitsland), vertegenwoordigd door P. Groß. Andere partij voor de kamer van beroep: REWE-Zentral AG, te Keulen (Duitsland).

Verzoekster concludeert dat het het Gerecht behage:

- de beslissing van de eerste kamer van beroep van het Bureau voor harmonisatie binnen de interne markt (merken, tekeningen en modellen) van 30 juni 2003 op het beroep in zaak R 408/2002-1 betreffende de inschrijving van het gemeenschapsmerk „Salvita” (aanvraagnr. 609339) te vernietigen;
- het Bureau te verwijzen in de kosten.

Middelen en voornaamste argumenten

Aanvrager van het gemeenschapsmerk:	REWE-Zentral AG
Betrokken gemeenschapsmerk:	Woordmerk „Salvita” voor waren van klassen 5, 29, 30 en 32 — aanvraagnr. 609 339

Houder van het oppositiemerk of -teken in de oppositieprocedure:	Verzoekster	<i>Middelen en voornaamste argumenten</i>
Oppositiemerk of -teken:	Duits woordmerk „SOLEVITA” voor waren van klasse 32	Aanvrager van het gemeenschapsmerk: verzoekster
Beslissing oppositieafdeling:	Afwijzing van de oppositie	Betrokken gemeenschapsmerk: woord-/beeldmerk „OpusDent” voor waren en diensten van klassen 9, 10 en 42 (onder meer lasers, niet voor medisch gebruik; medische, tandheelkundige en esthetische lasers; medische verzorging, dienstverlening op het gebied van tandheelkunde) — aanvraagnr. 1 331 230
Beslissing kamer van beroep:	Verwerping van verzoeksters beroep	Houder van het oppositiemerk of -teken in de oppositieprocedure: Dornier Medizintechnik GmbH
Middelen:	Verzoekster heeft voldoende bewijs geleverd van rechtshandhavend gebruik van het oppositiemerk; — schending van het in artikel 74, lid 1, tweede zinsdeel, van verordening (EG) nr. 40/94 neergelegde beginsel dat partijen de omvang van de rechtsstrijd bepalen; — schending van de rechten van de verdediging.	Oppositiemerk of -teken: gemeenschapsmerk „Opus” voor waren van klasse 10 (onder meer medische onderzoek- en behandelafelns, röntgenapparaten en röntgenwerkplekken)
	_____	Beslissing oppositieafdeling: toewijzing van de oppositie voor de waren „medische, tandheelkundige en esthetische lasers”, afwijzing voor de overige waren en diensten
Beroep, op 8 september 2003 ingesteld door OpusDent GmbH tegen Bureau voor harmonisatie binnen de interne markt (merken, tekeningen en modellen)		Beslissing kamer van beroep: afwijzing van de aanvraag
(Zaak T-305/03)		Middelen: geen verwarringsgevaar.
(2003/C 275/79)		_____

(Procestaal: te bepalen overeenkomstig artikel 131, lid 2, van het Reglement voor de procesvoering — Taal van het verzoekschrift: Duits)

Bij het Gerecht van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen is op 8 september 2003 beroep ingesteld tegen Bureau voor harmonisatie binnen de interne markt (merken, tekeningen en modellen) door OpusDent GmbH, te Freising (Duitsland), vertegenwoordigd door P. Munzinger. Andere partij voor de kamer van beroep: Dornier Medizintechnik GmbH, te Weßling (Duitsland).

Verzoekster concludeert dat het het Gerecht behage:

- de beslissing van de tweede kamer van beroep van het Bureau voor harmonisatie binnen de interne markt (merken, tekeningen en modellen) van 23 juni 2003 (zaak R 579/2002-2) te vernietigen;
- het Bureau te verwijzen in de kosten.

Beroep, op 8 september 2003 ingesteld door Manel Camós Grau tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen

(Zaak T-309/03)

(2003/C 275/80)

(Procestaal: Frans)

Bij het Gerecht van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen is op 8 september 2003 beroep ingesteld tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen door Manel Camós Grau, wonende te Brussel, vertegenwoordigd door M.-A. Lucas, advocaat.

Verzoeker concludeert dat het het Gerecht behage:

- nietig te verklaren het besluit van het OLAF van 17 mei 2002 of van zijn directeur, waarbij een van de onderzoekers wegens een belangenconflict in zijn hoofde werd uitgesloten van het onderzoek van het OLAF naar het IRELA, voorzover hierbij de door deze onderzoeker of met zijn medewerking verrichte onderzoekshandelingen onaangeroerd werden gelaten;
- nietig te verklaren het besluit van het OLAF van 29 november 2002 of van zijn directeur waarbij zijn administratieve klacht van 29 juli 2002 tegen dat besluit impliciet werd verworpen;
- nietig te verklaren het eindverslag van het OLAF over het IRELA van 17 oktober 2002, of het besluit van zijn directeur, waarbij dit verslag of de conclusies ervan zijn aangenomen;
- nietig te verklaren het besluit van 28 mei 2003 van de directeur van het OLAF, waarbij verzoekers administratieve klacht van 4 februari 2003 tegen dit verslag is afgewezen;
- de Commissie te veroordelen tot vergoeding van zijn immateriële schade, voorlopig en ex aequo et bono begroot op 10 000 euro;
- de Commissie te veroordelen tot betaling van een voorlopige schadevergoeding van 1 euro wegens schade aan zijn loopbaan;
- de Commissie te veroordelen tot terugbetaling van de kosten die hij voor zijn verdediging heeft gemaakt in het kader van het onderzoek en van zijn administratieve klachten tegen het besluit en het litigieuze verslag;
- de Commissie in de kosten te verwijzen.

Middelen en voornaamste argumenten

Verzoeker, ambtenaar bij verweerster, heeft bij het Gerecht (zaak T-96/03 ⁽¹⁾) reeds een beroep ingesteld dat ook strekt tot nietigverklaring van het besluit van 17 mei 2002 van het OLAF en een verzoek om schadevergoeding ingediend. In het onderhavige beroep herhaalt verzoeker het reeds in het kader van zijn eerste beroep gevorderde, maar komt hij ook op tegen het eindverslag van het onderzoek. In de eerste plaats baseert hij het onderhavige beroep op de reeds in zaak T-96/03 voorgedragen middelen.

Vervolgens voert hij nog twee middelen aan. Het eerste klaagt over schending van de beginselen van het recht van verdediging, gewettigd vertrouwen en behoorlijk bestuur, alsook van besluit 396/1999 van de Commissie betreffende de

voorwaarden voor en de wijze van uitvoering van interne onderzoeken. Het tweede middel klaagt over schending van de artikelen 6 en 9 van verordening nr. 1073/99 ⁽²⁾, alsook van het beginsel van objectiviteit van onderzoeken door het OLAF, doordat het bestreden verslag zou zijn opgesteld zonder de medewerking van de enige bevoegd gebleven ambtenaar.

⁽¹⁾ Meegedeeld in PB C 112 van 10.5.2003, blz. 44.

⁽²⁾ Verordening (EG) nr. 1073/1999 van het Europees Parlement en de Raad van 25 mei 1999 betreffende onderzoeken door het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) (PB L 136 van 31.5.1999, blz. 1-7).

Beroep, op 12 september 2003 ingesteld door Nürburgring GmbH tegen Europees Parlement en Raad van de Europese Unie

(Zaak T-311/03)

(2003/C 275/81)

(Procestaal: Duits)

Bij het Gerecht van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen is op 12 september 2003 beroep ingesteld tegen Europees Parlement en Raad van de Europese Unie door Nürburgring GmbH (Duitsland), vertegenwoordigd door H.-J. Rabe, bijgestaan door M. A. Dausen.

Verzoekster concludeert dat het het Gerecht behage:

- nietig te verklaren richtlijn 2003/33/EG van het Europees Parlement en de Raad van 26 mei 2003 betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten inzake de reclame en sponsoring voor tabaksproducten, en in het bijzonder artikel 5, lid 1;
- het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie te verwijzen in de kosten.

Middelen en voornaamste argumenten

Verzoekster houdt op de Nürburgring Formule 1-autoraces. Ondernemingen in de tabaksindustrie leveren een wezenlijke bijdrage aan de organisatie van deze races. Verzoekster voert aan dat op grond van het verbod van artikel 5, lid 1, van de richtlijn het risico bestaat dat op de Nürburgring geen Formule 1-races meer kunnen worden gehouden.

Verzoekster klaagt over een procedurefout bij de totstandkoming van de richtlijn. De door de Raad vastgestelde tekst van de richtlijn stemt op meerdere punten niet overeen met de door Europees Parlement vastgestelde versie. Dit vormt een schending van artikel 251 EG. Voorts biedt artikel 95 EG geen toereikende rechtsgrondslag. Artikel 5, lid 1, bevat ongeacht zijn schijnbare beperking tot grensoverschrijdende sponsoractiviteiten een algemeen verbod van sponsoring voor tabaksproducten. Volgens het arrest van het Hof in zaak C-376/98⁽¹⁾ rechtvaardigt artikel 95 EG echter geen algemeen verbod van sponsoring.

Ook stelt verzoekster dat met de keuze van artikel 95 EG als rechtsgrondslag het harmonisatieverbod op het gebied van de volksgezondheid in artikel 152, lid 4, EG werd omzeild. Verder klaagt verzoekster dat de onbepaalde formulering van het sponsoringverbod inbreuk maakt op het vereiste van voldoende bepaaldheid, dat deel uitmaakt van het ook in het gemeenschapsrecht fundamentele rechtszekerheidsbeginsel.

Tenslotte stelt verzoekster dat artikel 5, lid 1, van de richtlijn in verhouding tot zowel het door de gemeenschapswetgever aangegeven interne-marktdoel alsook de daadwerkelijk nagestreefde bescherming van de volksgezondheid onevenredig is en daarmee inbreuk maakt op een fundamenteel beginsel van de Europese Unie. Daarbij komt nog dat het verbod ingrijpt in de grondrechtelijk beschermde eigendomspositie van verzoekster.

⁽¹⁾ Arrest van 5 oktober 2000, Duitsland/Parlement en Raad, C-376/98, Jurispr. blz. I-8419.

Beroep, op 11 september 2003 ingesteld door Annelies Keyman tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen

(Zaak T-313/03)

(2003/C 275/82)

(Procestaal: Frans)

Bij het Gerecht van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen is op 11 september 2003 beroep ingesteld tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen door Annelies Keyman, wonende te Overijse (België), vertegenwoordigd door C. Mourato, advocaat.

Verzoekster concludeert dat het het Gerecht behage:

- de besluiten van 11 december 2002 en 11 juni 2003 waarbij verzoekstersbeoordelingsrapport voor de periode 1999-2001 is goedgekeurd, nietig te verklaren;
- verweerster overeenkomstig artikel 87, lid 2, van het Reglement voor de procesvoering van het Gerecht te verwijzen in de kosten van het geding, en overeenkomstig artikel 91, sub b, van het Reglement, in de in verband met de procedure gemaakte noodzakelijke kosten, in het bijzonder de kosten voor domiciliekeuze, de reis- en verblijfkosten, en de honoraria en kosten van de advocaten.

Middelen en voornaamste argumenten

Tot staving van haar beroep stelt verzoekster schending van artikel 43 van het Statuut en een kennelijke beoordelingsfout. Bovendien verwijt zij de Commissie misbruik van bevoegdheid.

Beroep, op 15 september 2003 ingesteld door vennootschap Musée Grévin tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen

(Zaak T-314/03)

(2003/C 275/83)

(Procestaal: Frans)

Bij het Gerecht van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen is op 15 september 2003 beroep ingesteld tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen door vennootschap Musée Grévin, gevestigd te Parijs, vertegenwoordigd door B. Geneste en O. Davidson, advocaten.

Verzoekster concludeert dat het het Gerecht behage:

- de beslissing van de Commissie van 8 juli 2003 waarin wordt gevorderd dat de vennootschap Musée Grévin de gesteld onverschuldigd betaalde bedragen terugbetaalt, nietig te verklaren;
- de Commissie te verwijzen in de kosten.

Middelen en voornaamste argumenten

Verzoekster heeft in 1996 van de Commissie subsidie verkregen in het kader van een project tot verwezenlijking van een joint venture met een Poolse onderneming. De subsidieaanvraag was gebaseerd op de toepassing van het regionaal ontwikkelingsplan „Joint Venture PHARE TACIS Program”. Na een onderzoek in 2002 in verzoeksters kantoren en een briefwisseling tussen verzoekster en de Commissie, heeft de Commissie de bank die als financiële tussenpersoon voor het ontwikkelingsplan handelde, er bij brief van 8 juli 2003 van in kennis gesteld dat zij alle aan verzoekster uitbetaalde middelen terugvordert. Deze kennisgeving vormt de door verzoekster bestreden beslissing.

Tot staving van haar beroep voert verzoekster om te beginnen schending van de bepalingen van verordening nr. 1⁽¹⁾ aan omdat de bestreden beslissing in het Engels en niet in het Frans is opgesteld, hoewel zij is gericht tot verzoekster die een Franse onderneming is. Zij voert tevens aan dat de verjaringstermijn van vier jaar, zoals bepaald in artikel 3 van verordening nr. 2988/95⁽²⁾ van de Raad, niet in acht is genomen. Zij betoogt voorts dat de bestreden beslissing, die niet door het bevoegde lid van de Commissie maar door een hoofd van een eenheid en door een administrateur is ondertekend, het collegialiteitsbeginsel schendt en van een onbevoegde autoriteit afkomstig is.

Verzoekster stelt voorts dat de bestreden beslissing is aangetast door materiële onjuistheden van de feiten, geen rechtsgrondslag heeft, en voert voorts schending aan van de motiveringsverplichting, van de beginselen van evenredigheid en hoor en wederhoor, en van de rechten van de verdediging.

⁽¹⁾ Verordening nr. 1 van de Raad tot regeling van het taalgebruik in de Europese Economische Gemeenschap, PB 1958, nr. 17, blz. 385.

⁽²⁾ Verordening (EG, Euratom) nr. 2988/95 van de Raad van 18 december 1995 betreffende de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen (PB L 312 van 23 december 1995, blz. 1-4).

Beroep, op 15 september 2003 ingesteld door Citicorp tegen Bureau voor harmonisatie binnen de interne markt (merken, tekeningen en modellen)

(Zaak T-320/03)

(2003/C 275/84)

(Procestaal: Engels)

Bij het Gerecht van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen is op 15 september 2003 beroep ingesteld tegen Bureau voor harmonisatie binnen de interne markt (merken, tekeningen en modellen) door Citicorp, te New York (USA), vertegenwoordigd door V. von Bomhard, A. Pohlmann en A. Renck, lawyers.

Verzoekster concludeert dat het het Gerecht behage:

- de beslissing van de derde kamer van beroep van het Bureau voor harmonisatie binnen de interne markt (merken, tekeningen en modellen) van 25 juni 2003 (zaak R 85/2002-3) te vernietigen;
- het Bureau te verwijzen in de kosten.

Middelen en voornaamste argumenten

Betrokken gemeen- woordmerk „LIVE RICHLIY” — schapsmerk: aanvraagnr. 2.112.647

Waren of diensten: „Financiële diensten, monetaire diensten, makelaardij in onroerende goederen; met name; dienstverlening van banken; creditcards; commerciële en consumentenleningen en -financiering; onroerende goederen en makelaardij in onroerende goederen; beheer, planning en consultancy inzake trusts, onroerende goederen en fiduciaire zaken; investeringen en investeringsadvisering en -consultancy; waardepapierenmakelaardij en -handel ter vergemakkelijking van beveiligde financiële transacties; verzekeringsdiensten; met name afsluiting en verkoop van onroerend goed-, ongevallen- en levensverzekeringen en annuïteitencontracten. Verzekeringen; financiële zaken; monetaire zaken; makelaardij in onroerende goederen” (klasse 36)

Voor de kamer van beroep bestreden beslissing: weigering tot inschrijving door de onderzoeker

Middelen: schending van de artikelen 7, lid 1, sub b, en 73, eerste en tweede zin, van verordening (EG) nr. 40/94.

Beroep, op 8 september 2003 ingesteld door Juckem GmbH en anderen tegen Europees Parlement en Raad van de Europese Unie

(Zaak T-321/03)

(2003/C 275/85)

(Procestaal: Frans)

Bij het Gerecht van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen is op 8 september 2003 beroep tegen Europees Parlement en Raad van de Europese Unie ingesteld door Juckem GmbH en 244 andere vennootschappen, vertegenwoordigd door D. Waelbroeck en N. Rampal, advocaten.

Verzoeksters concluderen dat het het Gerecht behage:

- de niet-contractuele aansprakelijkheid van de Gemeenschap, vertegenwoordigd door de Raad en het Europees Parlement, vast te stellen, en verweerders te veroordelen tot vergoeding van alle schade die verzoeksters door deze richtlijn hebben geleden;
- te verklaren dat rente op de voet van 8 % per jaar (of op de voet van een door het Gerecht te bepalen percentage) moet worden betaald vanaf de datum van de beslissing van het Gerecht waarbij de aansprakelijkheid van de Gemeenschap wordt vastgesteld, tot het moment van betaling;
- verweerders te verwijzen in de kosten.

- het evenredigheidsbeginsel schendt;
- een discriminatie ten opzichte van de marktdeelnemers in de sector levensmiddelen voor mensen in het leven roept;
- op een onjuiste rechtsgrondslag berust. Gelet op het feit dat de omstreden richtlijn niets van doen heeft met het veterinaire en fytosanitaire gebied, had artikel 37 EG-Verdrag, en niet artikel 152, lid 4, sub b, EG-Verdrag, als rechtsgrondslag moeten worden gekozen.

(¹) PB L 63, van 6 juni 2002, blz. 23.

Middelen en voornaamste argumenten

Het onderhavige beroep strekt tot vergoeding van de schade die zou zijn veroorzaakt door richtlijn 2002/2/EG van het Europees Parlement en de Raad van 28 januari 2002 tot wijziging van richtlijn 79/373/EEG van de Raad betreffende het verkeer van mengvoeders en tot intrekking van richtlijn 91/357/EEG van de Commissie (¹).

Bij deze richtlijn wordt voor de fabrikanten van mengvoeders een verplichting ingevoerd om op hun etiketten een precieze kwantitatieve opgave (in procenten) te doen van alle in hun producten gebruikte grondstoffen. Zij voert aldus een heel nieuwe etiketteringsregeling voor mengvoeders in, die volgens verzoeksters tot gevolg heeft dat de fabrikanten van mengvoeders hun knowhow en hun fundamentele zaken geheimen openbaar moeten maken. Door de invoering van deze regeling zullen de cliënten van de fabrikanten van mengvoeders niet alleen de formule, maar ook de juiste kostprijs van de grondstoffen kunnen kennen, zodat verzoeksters hun belangrijkste concurrentiemiddel verliezen en zelfs hun voortbestaan in gevaar komt.

Ter ondersteuning van hun vorderingen stellen verzoeksters dat de litigieuze richtlijn:

- inbreuk maakt op de in de communautaire rechtsorde beschermde knowhow en zaken geheimen;
- voorbijgaat aan de bescherming van een niet-vervalste mededinging, aan de versterking van het concurrentievermogen van de communautaire industrie en aan de bevordering van het onderzoek en van de technologische ontwikkeling;
- inbreuk maakt op het eigendomsrecht en op het recht van vrije uitoefening van een economische activiteit;
- indruist tegen het doel, de landbouwproducten te verbeteren en het milieu te beschermen;

Beroep, op 12 september 2003 ingesteld door La Baronia de Turis, Cooperativa Valenciana tegen Bureau voor harmonisatie binnen de interne markt (BHIM)

(Zaak T-323/03)

(2003/C 275/86)

(Procestaal: Spaans)

Bij het Gerecht van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen is op 12 september 2003 beroep ingesteld tegen Bureau voor harmonisatie binnen de interne markt (BHIM) door La Baronia de Turis, Cooperativa Valenciana, te Turis, Valencia (Spanje), vertegenwoordigd door D. J. Carreño Moreno.

Verzoekster concludeert dat het het Gerecht behage:

- de beslissing van de tweede kamer van beroep het Bureau voor harmonisatie binnen de interne markt (BHIM) van 9 juli 2003 in zaak R 57/2003-2 te vernietigen;
- inschrijvingsaanvraag nr 2.057.487 van Baron Philippe de Rothschild S.A. van het merk „LA BARONNIE” voor waren van klasse 33 af te wijzen.

Middelen en voornaamste argumenten

Aanvrager van het gemeenschapsmerk: Baron Philippe de Rothschild S.A.

Betrokken merk:	woordmerk „LA BARONNIE” — aanvraagnr. 2.057.487 voor waren van klasse 33 („alcoholhoudende dranken, uitgezonderd bieren”)	— nietig te verklaren het besluit van de Commissie om hem niet te plaatsen op de in de MA nr. 2002-69 van 14 augustus 2002 gepubliceerde lijst van bevorderde ambtenaren;
Houder van het oppositiemerk	verzoekster	— de Commissie te veroordelen hem het symbolische bedrag van 1 euro te betalen ter vergoeding van de schade die hij heeft geleden door het ontbreken van zijn beoordelingsrapport over de periode 1997-1999;
Oppositiemerk in de oppositie-procedure:	nationaal woordmerk „BARONIA” voor waren van klasse 33 („wijnen”)	— de Commissie te verwijzen in de kosten.
Beslissing oppositie-afdeling:	afwijzing van de oppositie	
Beslissing kamer van beroep:	verwerping van het beroep	
Middelen:	schending van artikel 8, lid 1, sub b, van verordening (EG) nr. 40/94 (verwarringsgevaar).	

Middelen en voornaamste argumenten

Ter ondersteuning van zijn beroep stelt verzoeker schending van artikel 45 van het Statuut, schending van het beginsel van gelijke behandeling en van het non-discriminatiebeginsel, en kennelijk verkeerde beoordeling.

Beroep, op 15 september 2003 ingesteld door Heinrich Winter tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen

(Zaak T-324/03)

(2003/C 275/87)

(Procestaal: Frans)

Bij het Gerecht van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen is op 15 september 2003 beroep tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen ingesteld door Heinrich Winter, wonende te Overijse (België), vertegenwoordigd door S. Orlandi, A. Coolen, J.-N. Louis en É. Marchal, advocaten, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg.

Verzoeker concludeert dat het het Gerecht behage:

- nietig te verklaren het besluit van de Commissie om hem niet te plaatsen op de in de Mededelingen van de Administratie (MA) nr. 2002-68 van 12 augustus 2002 gepubliceerde lijst van de ambtenaren die voor de bevorderingsronde 2002 het meest voor bevordering tot de rang A 4 in aanmerking kwamen;

Beroep, op 25 september 2003 ingesteld door O₂ (Germany) GmbH & Co. OHG tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen

(Zaak T-328/03)

(2003/C 275/88)

(Procestaal: Engels)

Bij het Gerecht van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen is op 25 september 2003 beroep ingesteld tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen door O₂ (Germany) GmbH & Co. OHG, München, Duitsland, vertegenwoordigd door N. Green QC, K. Bacon, barrister, B. Amory, advocaat en F. Marchini Camia, advocaat.

Verzoekster concludeert dat het het Gerecht behage:

- de artikelen 2 en 3, sub a, van de beschikking van de Commissie van 16 juli 2003 in zaak COMP/38.369 nietig te verklaren;
- de Commissie te verwijzen in de kosten;
- verder te gelasten wat het Gerecht zal vermenen te behoren.

Middelen en voornaamste argumenten

De bestreden beschikking heeft betrekking op een overeenkomst tussen verzoekster, O₂, en T-Mobile Deutschland GmbH betreffende medegebruik van infrastructuur en nationale roaming voor mobiele telecommunicatienetwerken van de derde generatie op de Duitse markt.

De overeenkomst is bij de Commissie aangemeld en O₂ en T-Mobile hebben verzocht om een negatieve verklaring op grond van artikel 81, lid 1, EG en artikel 53, lid 1, van de EER-overeenkomst, subsidiair om een ontheffing op grond van artikel 81, lid 3, EG en artikel 53, lid 3, van de EER-overeenkomst. Met betrekking tot de bepalingen inzake medegebruik van infrastructuur werd een negatieve verklaring afgegeven. De Commissie was evenwel van mening dat de bepalingen inzake nationale roaming de mededinging beperkten, maar heeft voor deze bepalingen individuele ontheffingen op grond van artikel 81, lid 3, EG en artikel 53, lid 3, van de EER-overeenkomst voor bepaalde tijd verleend.

Verzoekster vordert nietigverklaring van die bepalingen van de beschikking die betrekking hebben op de mededingingsbeperkingen die beweerdelijk uit nationale roaming zouden voortvloeien, namelijk de artikelen 2 en 3, sub a, van de bestreden beschikking. Verzoekster stelt dat het betoog van de Commissie blijkt geeft van een verkeerde rechtsopvatting en ontoereikend is.

In de eerste plaats stelt verzoekster dat er geen sprake is van een mededingingsbeperking in de zin van artikel 81, lid 1, EG of artikel 53, lid 1, van de EER-overeenkomst. Volgens verzoekster berust de beschikking niet op een analyse van de werkelijke gevolgen van de overeenkomst voor de mededinging. De Commissie zou zich enkel baseren op de veronderstelling dat de aankoop door een netwerkaanbieder van netwerkdiensten van een andere netwerkaanbieder de mededinging tussen hen beide op het gebied van dekking, kwaliteit, transmissiesnelheden of wholesaleprijzen zal beperken. Verder voert verzoekster aan dat die veronderstelling wordt tegengesproken door de feitelijke bevindingen van de Commissie en de rechtspraak van het Hof en de praktijk van de Commissie.

In de tweede plaats stelt verzoekster dat de gestelde mededingingsbeperkingen niet voortvloeien uit een overeenkomst in de zin van artikel 81, lid 1, EG of artikel 53, lid 1, van de EER-overeenkomst, maar eerder het gevolg zijn van haar eenzijdige handelingen. Volgens verzoekster bevat de overeenkomst geen bepaling die de concurrentie door verzoekster op het gebied van dekking, kwaliteit, transmissiesnelheden of wholesaleprijzen beperkt, en alle beperkingen die uit de overeenkomst zouden kunnen voortvloeien, zouden het gevolg zijn van verzoeksters eenzijdige commerciële beslissingen. Verzoekster stelt derhalve dat de overeenkomst niet de oorzaak van de gestelde mededingingsbeperking is.

Beroep, op 25 september 2003 ingesteld door F. A. Ricci tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen**(Zaak T-329/03)**

(2003/C 275/89)

(Procestaal: Italiaans)

Bij het Gerecht van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen is op 25 september 2003 beroep ingesteld tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen door F. A. Ricci, vertegenwoordigd en bijgestaan door M. Condinanzi, avvocato.

Verzoeker concludeert dat het het Gerecht behage:

1. nietig te verklaren het besluit tot afwijzing van verzoekers kandidatuur voor vergelijkend onderzoek COMR/B/04/2000 — Stralingsbescherming, aan verzoeker meegedeeld bij brief nr. B01-HR/RRA/BDU/D (2002) 14307 van de directeur Personeelszaken van het directoraat-generaal Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek, de heer J.-P. Vandersteen, van 28 november 2002;
2. de Commissie in de kosten te verwijzen.

Middelen en voornaamste argumenten

Het onderhavige beroep is gericht tegen het besluit dat vervat is in de brief van de directeur Personeelszaken van het Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek te Ispra van 28 november 2002, waarbij aan verzoeker werd meegedeeld dat hij, ofschoon opgenomen op de reservelijst van vergelijkend onderzoek COMR/B/04/2000, niet voldeed aan alle noodzakelijke vereisten om te worden aangeworven, zodat de te zijnen aanzien geopende aanwervingsprocedure moest worden gesloten.

Tot staving van zijn aanspraken voert verzoeker aan:

- Aantasting van de onafhankelijkheid en de bevoegdheden van de jury van het betrokken vergelijkend onderzoek.
- Schending van de aankondiging van vergelijkend onderzoek, door niet te hebben overwogen dat die toegang gaf tot de loopbaan van categorie C. Dienaangaande wordt erop gewezen, dat de aankondiging van vergelijkend onderzoek was geformuleerd onder verwijzing naar de toegang tot categorie C3-B5/B3 van de wetenschappelijke groep. Ten onrechte is verweerster na afloop van het vergelijkend onderzoek ervan uitgegaan, dat dit laatste enkel toegang gaf tot de loopbaan van categorie B.

- Schending van de aankondiging van vergelijkend onderzoek, doordat de Commissie, met miskenning van de door de jury gemaakte selectie, de professionele kwaliteiten van de kandidaat — die perfect aan de in de aankondiging van vergelijkend onderzoek genoemde kenmerken beantwoorden en van dien aard zijn dat zij ook toegang geven tot de loopbaan van categorie B — onjuist heeft beoordeeld.
- Schending van het vertrouwensbeginsel en het beginsel van goed bestuur.

Gedeeltelijke doorhaling van zaak T-33/01 ⁽¹⁾

(2003/C 275/90)

(Procestaal: Engels)

De president van de Vijfde kamer van het Gerecht van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen heeft bij beschikking van 24 juni 2003 de doorhaling gelast van de naam van verzoekster Kirch Media GmbH & Co. KgaA in de lijst van de verzoeksters in zaak T-33/01: Kirch Media GmbH & Co. KgaA en Kirchmedia WM AG tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen.

⁽¹⁾ PB C 134 van 5.5.2001.

Doorhaling van zaak T-58/02 ⁽¹⁾

(2003/C 275/91)

(Procestaal: Engels)

De president van de Tweede kamer van het Gerecht van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen heeft bij beschikking van 15 juli 2003 de doorhaling in het register gelast van zaak T-58/02: Kabushiki Kaisha Kenwood tegen Bureau voor harmonisatie binnen de interne markt (merken, tekeningen en modellen) (BHIM).

⁽¹⁾ PB C 131 van 1.6.2002.

Doorhaling van zaak T-143/03 R

(2003/C 275/92)

(Procestaal: Nederlands)

De president van het Gerecht van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen heeft bij beschikking van 17 juli 2003 de doorhaling in het register gelast van zaak T-143/03 R: Elisabeth Saskia Smit tegen Europol.

III

(Bekendmakingen)

(2003/C 275/93)

Laatste publicatie van het Hof van Justitie in het *Publicatieblad van de Europese Unie*

PB C 264 van 1.11.2003

Historisch overzicht van de vroegere publicaties

PB C 251 van 18.10.2003

PB C 239 van 4.10.2003

PB C 226 van 20.9.2003

PB C 213 van 6.9.2003

PB C 200 van 23.8.2003

PB C 184 van 2.8.2003

Deze teksten zijn beschikbaar in:

EUR-Lex: <http://europa.eu.int/eur-lex>

CELEX: <http://europa.eu.int/celex>
